

občina krško

LETO VIII.

17. MAREC 1987

ŠTEVILKA 3

SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

Obeleževanje štafete mladosti

Že na 12. kongresu ZSMS, ki je bil lansko leto v Krškem, se je slovenska mladinska organizacija opredelila za nov način obeleževanja štafete mladosti. To smo kasneje potrdili tudi na regijskih posvetih, posvetih predsednikov in sekretarjev občinskih konferenc, na seji republiške konference o 23.12. 1986. Nov način obeleževanja štafete mladosti pa je bil tudi osrednja točka dnevnega reda na posvetih v osnovnih organizacijah v naši občini, ki so potekali v februarju in začetku marca.

Novost v obeleževanju štafete mladosti je prenos težišča dogajanja s potovanja - mikročasovnice štafete na vsebinski del, ki je bil v dosedanjih zasnovah postavljen bolj na stranski tir. V slovenski mladinski organizaciji razumemo štafeto kot simbol bratstva in enotnosti ter skupne odgovornosti vseh mladih za razvoj socialistične samoupravne in federativne Jugoslavije, zato bomo v tednu od 21. do 27. marca, ko bo štafeta mladosti v naši republiki, skušali odgovoriti na nekatera vprašanja razvoja naše družbe, torej na vprašanja, ki tarejo tudi mlade.

Teh sedem dni smo opredelili kot sedem festivalskih dni, ki jih izvajajo sedem regij, v katerih bo tudi štafeta. Ker pa smo želeli v ta dogajanja vključiti čim več mladih in ne samo mladih, smo se dogovorili, da bomo tudi v vseh ostalih regijah pripravili okrogle mize, javne tribune in predstavitve interesnega združevanja mladih.

Naša občinska konferenca skupaj z ostalimi v regiji se je pri pripravi festivalskega dne povezala z zasavsko in dolensko regijo, aktivnosti pa smo si razdelili tako:

Zasavje-Trbovlje - 24. marca

24. marec je bil izbran za osrednji festivalski dan, ko se bodo zvrstila naslednja dogajanja:

- gledališka predstava Prilika o dr. Mengeleju
- risanje otrok na asfaltu
- mirovni pohod osnovnošolcev

- predstavitev plesnih skupin iz Zasavja
- disco program v delavskem domu v Trbovljah
- javna tribuna na temo Energetika in okolje

Dolenjska-Novo mesto-25. marec:

- predstavitev srednješolskih kulturnih skupin
- okrogla miza o mladinski kulturi in prostorski problematiki mladih
- v Črnomlju: "okrogla miza" o odlivu srednješolskega in višješolskega kadra iz nerazvite občine

Posavje-Krško-26. marca:

- ob 17. uri v DKD Edvarda Kardelja v Krškem javna tribuna na temo Jedrska elektrarna in načrtovane hidroelektrarne na Savi s poudarkom na prilagajanju okolja obstoječi in prihajajoči novi tehnologiji. Na to tribuno bomo povabili številne strokovnjake, pričakujemo pa tudi velik odziv mladine in ostalih občanov Posavja.

Od 9. do 17. ure pa si bo v mali dvorani DKD Edvard Kardelj mogoče ogledati filme o Nuklearni elektrarni Krško. V popoldanskem času pričakujemo predvsem skupine iz osnovnih in srednjih šol, popoldne pa vse ostale, ki jih to zanima.

Pri projekcijah bodo sodelovali tudi strokovnjaki iz Nuklearne elektrarne Krško. Vstop je prost.

Nuklearna elektrarna Krško ponuja še možnost ogleda elektrarne za organizirane skupine. Prijave vseh zainteresiranih bomo zbirali na OK ZSMS Krško (telefon 71-297) do četrтка, 19.3.1987. Vsi zainteresirani nam morajo sporočiti ime in priimek, naslov stalnega bivališča in številko osebne izkaznice ter ime SO, ki jo je izdala.

V tem tednu pa se bodo s svojo dejavnostjo v popoldanskem času predstavili tudi vsi uporabniki doma mladih. Aktivnosti bodo potekale tudi v obeh ostalih občinah naše regije; o tem obvestili vse osnovne organizacije ZSMS ter preko sredstev javnega obveščanja tudi ostale občane.

i-n-j

Dušan Šinigoj in Boris Frlec sta si v spremstvu Janeza Roškarja in predstavnikov SO Krško ogledala proizvodne hale SOP-a.

zakaj mlačno reagiranje!

Na izredni seji medobčinskega sveta ZZZB NOV Slovenije za Posavje smo dne 9. 3. 1987 razpravljali o vsebini pamfletov Nove revije in o najnovejši aferi iz serije zapletov s štafeto mladosti v Sloveniji. Nismo se mogli izogniti povezovanju teh provokacij s podobnimi nacionalističnimi in naši družbi brez dvoma odkrito sovražnimi izbruhi, kot so ponujene ideje o civilnem služenju JLA, civilni družbi, razmahu raznih »mirovniških« gibanj, iniciativam za formiranje sklada za podporo preganjanim žrtvam takšnih dejavnosti in podobno. Prepričani smo, da je tematska številka Nove revije organiziran poizkus netenja idejnega razdora predvsem med slovenskimi intelektualci, ponujeni plakat za dan mladosti pa perfidno izbran signal za

pospešeni proces vnašanja nesporazumov in razkola med slovensko mladino in mladino drugih narodov in narodnosti Jugoslavije. Ta organizirani napad na bratstvo in enotnost naših narodov ni prišel nenadoma; izbran je najprimernejši trenutek splošne družbene pripravljenosti na dialoge v zvezi s spremembami Ustave in tiste silno občutljive teme za najširši krog delovnih ljudi širom Jugoslavije — spomin na Tita. Predstavniki predsedstev občinskih odborov ZZB BOV Sevnica, Krško in Brežice so svoje in svojega članstva ogorčenje odkrito izrazili in se niso prav nič izogibali čustvenim izrazom takšnega ogorčenja. Zaničanje čustvenega pristopa v obračunu s sovražnimi tendencami v tem trenutku ne bi bilo na mestu.

Ničesar novega nismo izvedeli od avtorjev posameznih zapisov v Novi reviji. Stare belogardične in sicer klerikalne nauke, obogatene s Kocbekovo in zapuščino podobnih odpadnikov revolucije so postavili v današnji čas, izdatno izkoristili vse tegobe in stiske naše družbe v tem res izjemno težavnem trenutku, okinčali so te pamflete z visokimi družbenimi in znanstvenimi titulami, ki jim jih je omogočila in podelila prav družba, ki bi jo najraje gnevno poteptali, ta družba zanikrnih in polpismenih delegatskih kreatur, kakor jo vidijo v svoji napihnjeni intelektualistično-elitistični fantazmi. Nevarnejša od teh oznanjevalcev znanstvene misli je perfidna metoda avtorjev mladinskega plakata, ki ji je nasedla številna žirija in celotno vodstvo slovenske mladine.

Izpričana ideologija piscev in sodelavcev Nove revije ni muha enodnevnica. Dozorevala je pod plaščem demokratičnosti te družbe in na stroške delovnih ljudi. Tudi ideja diverzije z nacističnim plakatom je dozorela pod okriljem te družbe in v spogledovanju z idejami, ki jih prodaja Nova revija. Pa ne samo Nova revija. Ta ideologija je nastajala in se nemoteno razvijala pod isto streho in med ljudmi, ki so drugačnega prepričanja, ki so komunisti ali vsaj člani ZK in je — vsaj v tem okolju — zmagala. To pa je tisto, kar je najbolj zaskrbljujoče in zaradi česar smo borci še posebej vznemirjeni in napeti. Zmagala je, ta mračnjaška in preživela ideologija, ki svojo nevarno agresivnost uspešno skriva pod ščitom »demokratičnosti«, zmagala nad kapitulantstvom strokovno, znanstveno, intelektualno pa tudi politično inferiornih kolegov, ki še zdaj ne morejo dojeti dejstva, da z nasprotnikom enakopraven dialog ni mogoč, prav tako kot ni mogoč športni dvoboj s pocesnim razbojnikom. Kako sicer pojasniti poizkuse opravičevanja in drugih oblik oportunističnega reagiranja posameznih izpostavljenih predstavnikov kulturnega in političnega življenja, kako razumeti medle odzive CK ZKS, RK-

SZDL, RK ZSMS, pa celo republiškega odbora ZZB NOV Slovenije, ki na diverzijo s plakatom niti ni reagiral? Mar je demokratičnost te družbe treba enačiti z njeno nemočjo v boju s sovražniki? Katera demokratična družba tega sveta pa dovoljuje takšna blatenja svoje lastne zgodovine in odkrite pozive na razdor med narodi? Bojimo se in opozarjamo, da je magični mik te besede postal ščit tudi za oportunistem in kompromisarstvo znotraj najvišjih forumov naših družbenopolitičnih organizacij.

Mnoge organizacije ZZB NOV v Sloveniji so že izrazile svoje ogorčenje nad temi izbruhi sovražnosti do vsega, kar smo si med vojno in po njej težko in uspešno priborili. Nekatere so obsodile mlačno in neodločno reagiranje političnih forumov na vse to. Pridružujemo se takšnim ocenam in predlagamo:

— Avtorje pamfletov, objavljenih v 57. št. Nove revije, je treba javno in argumentirano postaviti na svoje mesto, na nasprotno stran barikad naše socialistične in samoupravne revolucije, ki očito še traja. Kot takim jim je treba onemogočiti sleherni pedagoško aktivnost, njihovo udejstvovanje v javnem in kulturnem življenju pa omejiti na mejo z zakonom

dovoljenega. Kazenski ukrepi proti njim zaenkrat niso potrebni, še posebej zato, ker si jih nekateri v zaslepljeni želji po nadaljnjem netenju družbenega nemira želijo.

— Plagiatore nacističnega plakata je treba prav tako javno in argumentirano izpostaviti javni kritiki in oceni njihovega početja.

— V upravi Cankarjeve založbe in v uredništvu Nove revije je potrebno raziskati vzroke za idejni fiasko komunistov in drugih, ideji socialistične in samoupravne skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije privrženih delovnih ljudi in primerno ukrepati. Kadrovske konsekvence morajo onemogočiti prevladujoči vpliv nam nasprotnih sil v kulturnih revijah in publikacijah.

— V republiških forumih političnih organizacij je treba oceniti stopnjo adekvatnosti vseh oblik reagiranja na te pojave, še posebej raziskati vzroke za poznele in oportunistične reakcije posameznih predstavnikov javnega in političnega življenja in tudi vse to izvesti javno in konkretno. Od polne politične in moralne odgovornosti za svoje početje ne sme biti izvzet nihče.

MEDOBČINSKI SVET ZZB NOV SLOVENIJE
ZA POSAVJE

Razvoj lahko spodbudi samo uvajanje tržnih zakonitosti

Dušan Šinigoj obiskal občino Krško — Ukrepi ZIS vnašajo v poslovanje več ekonomske logike

KRŠKO, 25. februarja — Celodnevni obisk Dušana Šinigoja, predsednika izvešnega sveta skupščine SR Slovenije, v občini Krško, je opozoril na širše razsežnosti vprašanj, ki zadevajo kovinsko predelovalno industrijo, elektrogospodarstvo in kmetijstvo tako v tej občini kot v jugoslovanskem prostoru.

Z izvoznimi zagatami, neskladji cen, zapiranjem trga in podobnimi težavami se srečuje ta delovni organizaciji Kovinarska — sicer največji posavski izgubar — in SOP Krško ter temeljni organizaciji Metalne in Novolesa. Pri reševanju problemov ugotavljajo, da premalo pomagajo tudi združena podjetja strojne industrije, Dušan Šinigoj pa je ob tem dodal, da se bodo tudi razmere bistveno spremenile, ko bomo uveljavili tržišče.

Tudi na večernem pogovoru z direktorji iz občine Krško je Dušan Šinigoj poudaril, da so že opazne prve pozitivne spremembe. Ukrepi ZIS prinašajo pomembne novosti, ki bodo vnesle več ekonomskih zakonitosti v poslovanje delovnih organizacij. Seveda pa v Sloveniji podpiramo tudi razvoj kmetijstva in

drobnega gospodarstva, za kar je v občini Krško dovolj možnosti. Posebno obetaven je program razvoja kmetijstva na blizu 20.000 hektarih površin Krškega polja, ki pa je v marsičem pogojen z gradnjo HE na Savi.

Vodne elektrarne, je menil tov. Šinigoj, avtomobilsko cesto in tudi jeseniško električno potrebujemo za bodoči razvoj in da bi se lahko obdržali na tujih trgih. Za to bomo v prihodnje potrebovali še več znanja, pri čemer je samoumevno, da bodo posegi in ukrepi tudi boleči. So pa nujnejši s smotom v Sloveniji po dolгих letih spet imeli negativno devizno bilanco, pa tudi gospodarska gibanja v prvih dveh mesecih ne kažejo, da bi se razmere spreminjale na bolje.

VLADO PODGORŠEK

DELO

Dušan Šinigoj v Krškem

Realna ekonomija je kruta, a nujna

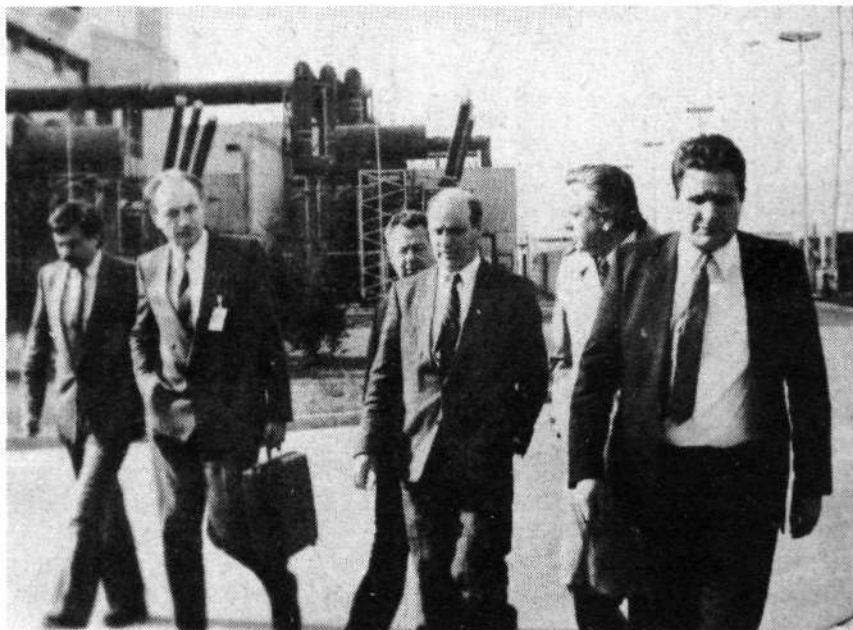
Med obiskom v NE Krško.

Dokaj kritično in samokritično je zvenelo srečanje predsednika IS SRS, Dušana Šinigoja, s predstavniki gospodarstva in vodstvom občine Krško. Čeprav so bile besede namenjene tistim, ki so se razgovora udeležili, gotovo veljajo za celotno republiško gospodarstvo, saj očitno izhajajo iz ocene splošnega stanja.

»Nimam nič proti pokrivanju izgub tudi z dodatnim združevanjem, vendar samo takrat, ko gre za zanesljivo spremembo na bolje, za dobre programe, ki bodo prinesli razvoj. Od večnega pokrivanja lukenj nima že izgubar nič, hkrati pa zaviramo tistega, ki daje, ker mu jemljemo sredstva za lastni razvoj. Prepričan sem, da vzrok jugoslovanske gospodarske krize ni (in to so potrdili tudi zunanji strokovnjaki) naša prezadolenjenost, ampak ravno socializacija izgub — pokrivanje sadov nedela. Zato smo se odločili, da naredimo neredu konec. Kdor bo našel sanatorije, ki bodo tvegali in bodo ocenili njegove ponujene programe kot dobre, naj splava, če pa ne bo tako, se ne bomo ustavili niti pred odpisom.

Taka je pač podoba realne ekonomije, za katero se načelno vsi zavzemamo, a ko jo pobliže spoznamo, se je ustrašimo in iščemo vse mogoče ovinke,« je dejal Dušan Šinigoj v pogovoru s predstavniki kovinske predelovalne industrije v občini Krško.

Nekaj gorkih je izrekel tudi na račun SOZD združenih proizvajalcev strojegradnje Slovenije, ki je po njegovih besedah ni čutiti nikjer in je njena vloga očitno tako formalizirana, da s stereotipnostjo in nesposobnostjo prilagajanja predvsem zavira delo. Eden od očitnih dokazov tega mrtvila je že večletna razprava o gradnji energetskih verig na Savi in Muri. Rezultatov še ni tudi zato, ker v ZPS ni dovolj enotnosti, da bi pritiskali na investitorja — elektrogospodarstva Slovenije — in na vso slovensko družbo ter si ob izvajanju investicij zagotovili delo. Ena od možnosti, da zagotovimo učinkovitejšo poslovanje, bo pač uvedba delovanja tržnih zakonitosti, v katerih bodo lahko preživel samo najsposobnejši! Dinarju je treba povrniti vrednost, osebni dohodek mora postati ekonomska kategorija in tistemu, ki dobro dela, se to mora poznati v žepu!

Iz sklepne besede D. Šinigoja na srečanju s predstavniki gospodarstva občine Krško v DD E. Kardelja:

»Pred desetimi dnevi smo predsedstvu SRS predložili pregled možnosti urešničevanja temeljnih ciljev Resolucije v letošnjem letu. V tem dokumentu je IS ocenil, da smo v situaciji, ko je brez dodatnih in nujnih ukrepov nemogoče urešničati temeljne cilje, ki smo si jih zastavili v slovenski in zvezni Resoluciji.

Na prvo mesto smo postavili vprašanje inflacije, čeprav je inflacija sintetični izraz vsega našega početja. Na prvo mesto smo ga postavili, da ga poudarimo in potenciramo do možnosti, ki je še racionalna. Naša ocena je, da če se bo trend inflacije nadaljeval, bo nemogoče (praktično) še nadalje zastavljati ekonomsko politiko nujnega prestrukturiranja slovenskega gospodarstva (tehnološko, kadrovsko in znanstveno). V poštev pride druga alternativa lovljenja in iskanja vseh poti le zato, da preživimo. Mislimo tudi, da problem inflacije v SFRJ niso le osebni dohodki, skupna in splošna poraba...

Nismo se še lotili spopada s temeljnimi žarišči inflacije: neizkoriščenimi kapacitetami, trajnim pokrivanjem izgub (čeprav govorimo proti socializaciji izgub), nekaterimi vprašanji ekonomskih

odnosov s tujino, predvsem tistega dela, ki se finančno v deviznem prilivu ne pokriva, emisijsko politiko.

Kot tretje smo v tem kontekstu ocenili, da se ne približujemo realni ekonomiji, ampak se oddaljujemo od nje. Tudi zakoni, ki so bili sprejeti decembra (zlasti v obračunskem sistemu) so že v nevarnosti, oz. napadeni kot nerealni in neuresničljivi.

Drugi sklop, ki je za nas pomemben, so ekonomski odnosi s tujino. Lani smo zaključili izvozno leto (zlasti na konvertibilnem sektorju) po dolgem času z negativnim indeksom in nepokrito blagovno bilanco. Poleg tega imamo neplačanih računov v sistemu združene banke za 380 milijonov dolarjev.

Ta trend se nadaljuje v januarju in februarju in ocenili smo, da bomo brez temeljitega posega v to področje — ne le da ne bomo uresničili cilja, t.j. vključitve našega združenega dela v mednarodno menjavo — zelo hitro prišli do tega, da (v nekaj mesecih) ne bomo več sposobni proizvajati. Stal nam bo velik del proizvodnje!

... Rast osebnih dohodkov je v nesorazmerju s produktivnostjo dela in rastjo družbenega proizvoda. Tisto, kar se nam je zgodilo decembra, nas je pripeljalo do tega, da so nam OD izrazito zrasli. Leto 86 smo tudi zato zaključili z 12-odstotno realno rastjo OD v SR Sloveniji.

Temu seveda sledi skupna poraba in če to dovolimo, potem do konca leta ne bomo mogli zagotoviti dovolj bilančnih

Sklepno dejanje celodnevnega bivanja predsednika IS SRS Dušana Šinigoja v občini Krško: sestanek s predstavniki družbenopolitičnih skupnosti in združenega dela občine DD E. Kardelja.

sredstev za izobraževanje, kulturo, zdravstvo...

Poseben problem so izgube. Koncentrirane so na nekaterih področjih in območjih. Sredstev za pokrivanje izgub po starem ni več, lotiti se jih je treba s prijem realne ekonomije. Že sredi leta smo se za nekatere aktivnosti v SRS odločili (zapiranje rudnika v Mežici, Idriji) in naznali smo, da bo v nekaterih primerih treba tudi v stečaj. Danes imamo sprožene tudi stačajne postopke (npr. v LIK Savinja), da bo treba uporabiti sanacijske prijeme za zmanjševanje števila delavcev in njihovo usmerjanje na rezervne sklade.

Iz rezervnih skladov zaenkrat še nimamo možnosti zagotavljati OD, dokler ne začnemo stečajnega postopka.

... Pričakujemo, da se bomo že sedaj, v začetku, ob doslednejšem uveljavljanju instrumentov, ki so bili sprejeti za sektor denarne politike, odgovornejše vloge Narodne banke, srečali s prvimi sunki v likvidnosti gospodarstva. V bankah je sicer dovolj denarja, vendar v limitih premalo, da bi lahko banke financirale vse deficite v gospodarstvu in posameznih subjektih.

V bančnem sistemu moramo nekaj spremeniti. Sledili smo vsem tem pripravam v združenih Ljubljanski banki z zahtevo, da se ta spremeni v banko z bolj koncentriranim kapitalom in njegovo večjo mobilnostjo v vsem sistemu. Določeni računi naj bi se iz temeljnih bank prenesli na Združeno banko. Če se to ne zgodi (to smo na skupščini tudi povedali!), je treba pri-

čakovati, da bomo v gospodarstvu SRS imeli resnejše finančne zastoje – večje probleme v produkciji od tistih, ki so realno upravičeni.

600 novih milijard ima samo pokojninski sklad in mi danes več nismo sposobni izplačevati pokojnin! Če mora za pokojnine zagotoviti sredstva Gospodarska banka, lahko samo še tako izrazito povečamo prispevek za pokojnine, da bo to pomenilo resen poseg v gospodarstvo. Le tako lahko ustvarimo drugačna rezervna sredstva za pokojnine. To sem povedal samo kot primer. Če pa bi vse SIS (ne da bi kogarkoli razlastili!) združili na en prehodni skupni račun, v tem sistemu lahko operiramo in obračamo denar tako, kot je z denarjem racionalno delati!

Tudi nekaterih drugih vprašanj, vitalnih za SRS in njeno gospodarstvo, ne moremo drugače razreševati. Resnejših posegov v modernizacijo industrije (n. pr. mikroelektronika kot infrastruktura gospodarstva, modernizacija v kovinski in strojni industriji, če smo že železarstvo modernizirali) brez takih pristopov ni.

Na nekaterih infrastrukturnih področjih smo zaostali. Če pogledamo resnici v oči, moramo priznati, da na cestni infrastrukturi v zadnjih letih nismo ničesar naredili! Še lukenj več nismo sposobni pokrivati, razen če sedaj odmislim karavanški predor. V EGS razen tega, da se kregamo o Savi, Muri, Vrhovem, NE, nismo ničesar storili! To nekoliko potenciramo, ker se moramo zavedati: če ne bo hitrih akcij v energetiki, moramo odkrito

povedati, da bomo leta 1991 imeli prve resnejše zastoje v rasti gospodarstva SRS. Ni več možno z vsemi filozofijami štednje zagotavljati gospodarske rasti. To niso izmišljene, ampak računsko dokazljive trditve. Zato tudi tolikšna naša nervoza zaradi cincanja in raznih prestižnih odnosov znotraj EGS. Odločili smo se, da gremo v konflikt in ga speljemo do konca. Podobno je pri cestnem gospodarstvu. Karavanški predor moramo ekonomizirati in zgraditi cesto iz Ljubljane do Zagreba, hkrati s predorom, ker bo SRS drugače skoraj dokončno prometno izolirana. Drugi tokovi v Evropi so namreč že natančno postavljene in dimenzionirane tja do odštevanja rokov. Kanalska nova cesta (n. pr.) iz Beljaka do Vidma je v pol leta delovanja imela toliko prometa, kolikor so ga oni predvideli za leto 2000. To so njihovi podatki in statistika! Odkrito povejmo, da je velik del tega prometa našega in da je ubral sodobno bližnjico na italijansko obalo!

Tudi napade bomo zdržali zaradi tega, ker smo dali prioriteto cesti bratstva in enotnosti. Dali smo jo že v planu, postavili smo finančno konstrukcijo z namenskim denarjem odbencina in mislimo, da bo tako možno cesto do konca leta 1991 zgraditi. To moramo storiti še iz dveh vzrokov: Slovenija ne more plačevati tolikšnega davka v življenjih in mislimo, da je ta cesta tudi integralni dejavnik Jugoslavije, ki ga še kako potrebuje!«

INFORMACIJE
Občinski komite ZKS Krško

Občinski komite ZKS Krško je na svoji razširjeni seji (26. februarja 1987) kot osrednjo točko obravnaval poročilo o sanacijskem načrtu DO Kovinarska. Iz obsežne razprave so udeleženci seje izoblikovali naslednji

PREDLOG SKLEPOV

Občinski komite ZKS Krško in predsedstvo sta spremljala sanacijo razmer v KOVINARSKI skoraj na vsaki seji obeh organov, s posebnim poudarkom na organiziranem političnem delovanju organov komiteja, delegatske skupščine, organov SOZD ZPS in komunisti v KOVINARSKI. Ob uvedbi ukrepa družbenega varstva so bile s prihodom novega vodstva in razumevanja ožje in širše družbenopolitične skupnosti realizirane kratkoročne naloge predvsem na področjih, ki so bila nakazana ob obisku delovne skupine CK ZKS v avgustu 1986.

Predsedstvo OK ZKS Krško je na svoji redni seji dne 24. 2. 1987 ocenilo dosedanje delo pri sanaciji KOVINARSKE in naloge na področju

izvajanja dolgoročnega sanacijskega programa, zato predlaga občinskemu komiteju v sprejem naslednja stališča:

I.

Občinski komite ugotavlja, da je potrebno vložiti maksimalne napore vseh subjektivnih sil, da bo izguba 1,57 milijarde pokrita ob zaključnem računu za leto 1986, s čimer bo omogočeno izvajanje dolgoročnega sanacijskega programa.

Združeno delo občine Krško je s polnim razumevanjem in poudarkom na trajni sanaciji KOVINARSKE in seveda tudi odgovornosti do le-te pristopilo k finančni realizaciji pokrivljanja izgube.

II.

Občinski komite podpira dolgoročni sanacijski program KOVINARSKE, predvsem na osnovi proizvodnje visoke obdelave in potreb domačega in zunanega trga z visoko produktivnostjo, kar bo zahtevalo maksimalne napore subjektivnih sil, predvsem v KOVINARSKI sami, prav tako v družbenopolitični skupnosti in SOZD strojegradnje.

Komite daje podporo notranji kadrovske preusmeritvi v korist neposredne proizvodnje, prav tako pa bo potrebno v okviru produktivnega zaposlovanja najti preusmeritve za delavce tudi izven KOVINARSKE.

III.

Predlog nove samoupravne organiziranosti z ustanovitvijo enovite delovne organizacije KOVINARSKE z odcepitvijo TOZD Transportne naprave Dole pri Litiji, je potrebno temeljito oceniti, predvsem iz usmeritev dolgoročnega sanacijskega programa KOVINARSKE in izkušenj iz dosedanje samoupravne organiziranosti, v kateri posamezne TOZD niso bile zaokrožena proizvodno-tehnološka celota, posebej pa iz vzroka, ker so TOZD v dosednji samoupravni organiziranosti prevzemale poslovno funkcijo delovne organizacije, kar je tudi eden od vzrokov za sedanjí dohodkovni in razvojni položaj KOVINARSKE. Nova samoupravna organiziranost mora biti odraz temeljite strokovne ocene.

IV.

Občinski komite ZKS Krško sprejema pobudo predsedstva, da na osnovi analize vzrokov za nastalo situacijo v KOVINARSKI, skupaj s komunisti v KOVINARSKI, ugotovi odgovornost posameznih komunistov za nastali položaj (prav tako za komuniste, ki so v času po zaključnem računu v letu 1985 zapustili delovno organizacijo) ter izreče ustrezne vzgojno-politične ukrepe.

Naloga OO ZK v KOVINARSKI, občinskega komiteja in njegovega predsedstva pa je, da še nadalje spremljajo sanacijo v KOVINARSKI.

V.

Občinski komite ZKS Krško ugotavlja, da je združeno delo naše družbenopolitične skupnosti storilo kar največ, da bi KOVINARSKI pomagalo iz težav. Hkrati pa ne sprejema ravnanja SOZD ZPS, ki ni izpolnila dogovora in se ni dovolj vključila v akcijo za finančno sanacijo KOVINARSKE.

»Sanacija v Kovinarski napreduje«

pravi Vinko TRAFELA, predsednik začasnega kolektivnega poslovnega organa DO Kovinarske. Sanacijska komisija za DO Kovinarsko je zasedala 7. marca in v bistvu potrdila **sanacijski program**, ki ga je pripravil začasni kolektivni poslovodni organ.

»Sanacijski program je zastavljen po poglavjih, ki obdelujejo problematiko te delovne organizacije, in sicer: finančno sanacijo, organiziranost in razvoj posameznih poslovnih funkcij ter področje trženja in programskih usmeritev. Seveda vsako poglavje obsega analizo dosedanjega stanja, želenih ciljev in načina, kako jih doseči.

Bistveno komisija vsebine sanacijskega programa ne more menjati, ker ima ta tržno — gospodarsko logiko. Na seji sanacijske komisije smo sestavili plan aktivnosti sanacijskega postopka po novi zakonodaji.

Imeti moramo enega ali več sanatorjev! Tokrat ne gre za iskanje formalnega sanatorja, ampak pravega, vsebinskega! Od njega (njih) pričakujemo sanacijsko pomoč na naslednjih področjih: programske usmeritve, kadri, trženje, finance in organizacija. Čeprav je ta vrstni red videti morda neurejen, zatrjujejo, da je namenoma takšen.

Povsem naravno je, da kot članica ZPS iščemo sanatorja z ZPS! Na seji sanacijske komisije smo slišali veliko pobud o možnih kandidatih za to nalogo in 10. marca se bomo na ZPS o tem dogovorili:

////////////////////////////////////
Kovinarska bo dobila sanatorje v okviru ZBS — preko njih bo lahko pri različnih (njihovih) poslovnih bankah dobila posojila.

Ne glede na število sanaterjev, ki bodo jamčili za posojila Kovinarske, bo za vsa najeta sredstva skupaj porog še Združeno podjetje strojegradnje.

////////////////////////////////////
vodstvo ZPS, predstavniki sanatorja, krške občine in Kovinarske,« pravi Vinko Trafela, predsednik začasnega kolektivnega poslovnega organa Kovinarske.

»Sanacijska komisija meni, in tudi sam sem to ugotovil, da je krška družbenopolitična skupnost storila v pomoč Kovinarski več, kot je lahko kdorkoli pričakoval. Malo je komun, ki so tako strnjene, enotne,« ocenjuje Vinko Trafela. Komisija je sklenila, da Kovinarska mora biti sanirana.

Trenutno so finančno še nekoliko prekratki, ker je SOZD ZPS odpovedal, nise z njegove strani nabralo toliko, kot so pričakovali. Z vsemi instrumenti, ki jih nalaga zakonodaja, bodo pritisnili na ZPS. Trdi, da Kovinarsko lahko reši samo pravi denar, ne pa tisti, ki nosi 70—80% obresti, ki dela obrestno-obrestno izgubo...

Časi so v našem gospodarstvu postali tako resni, da ni več šale — ni socializacije — in »SOZD naj bo učinkovit, sicer je bolje, da ga ni, ker predstavlja samo strošek.

Reči pa moram, da je bila seja komisije zelo burna,« je pristavil.

Ena pomembnih nalog, ki po finančni sanaciji čakajo Kovinarsko, je rešitev kadrovskih problemov. Nekaj bo nujnih premestitev zato, da bodo ljudje na novih delovnih mestih in ob drugačnih nalogah lahko vnesli nove ideje. Zlasti bodo reorganizacija in kadrovske spremembe potrebne v sektorju komercialne. Največji problem pa ostaja približno 100 delavcev, kolikor jih je po dosedanjih izračunih preveč — zaposlenih v različnih režijskih službah. Zanje (v veliki večini so to ženske) bodo v Kovinarski ali v okviru združenega dela občine Krško poiskali nova delovna mesta. Zavedajo se, da ti ljudje niso krivi za svojo »odvečnost«, saj so se v Kovinarski zaposlili po povsem legalni poti, a ekonomske zakonitosti so pač neizprosne. Trenutno so za silo uspeli tudi obrzdati odhajanje kadrov — posebno najodgovornejših projektantov, vendar so tako zanje kot za najsposobnejše delavce v proizvodnji pač problematični osebni dohodki, ki zaradi položaja Kovinarske ne morejo biti višji, kot so.

Organiziranost in razvoj: kolegijski poslovodni organ Kovinarske ugotavlja (s pomočjo zunanjih strokovnih institucij), da na tej lokaciji ni tehničnih in tehnoloških pogojev za obstoj temeljnih organizacij. Za kaj gre? Ena TOZD (Industrijska oprema) proizvaja izdelek in ga pošilja naročnikom, drugi (vključno z DSSS), ji pa strežejo. V predlogu za spremembo organiziranosti čvrsto stoji, da naj to postane enovita delovna organizacija, ki bo imela na koncu leta 1987 zaposlenih okrog 500 delavcev.

Ocenjujejo, da jih bo v neposredni proizvodnji delalo okrog 350, 150 jih bo pa »streglo«. Imamo torej razliko okrog 100 ljudi (viška) — neproizvodnih delavcev! »V letu 1987 nam predstavljajo strošek okrog 60 starih milijard!« pravi Vinko Trafela.

Zadnja inventura in takoj za njo tudi preverjanje inventurnih podatkov je pokazalo, da je bilo gospodarjenje z družbenimi sredstvi v Kovinarski zadnja leta na najnižji možni ravni, da obstaja veliko nesorazmerje med povečanjem zalog in odvzemanjem materialov v proizvodnjo...

»Sedaj bomo Kovinarsko organizirali na obseg, ki ustreza spodnji meji zmogljivosti tržišča, in s temi »dimenzijami« začeli prodirati. Zaradi ekonomske situacije je tržišče na jugu države za nas praktično zaprto, zato vodi edina pot našega razvoja v izvoz. Dolgoročno naj bi v tujino prodali okrog 30% proizvodnje. Ostajamo pa še vedno pri izdelavi strojev, namenjenih gradbeništvu (za beton in asfalt) ter procesni opremljavi!« menijo v Kovinarski.

Po njihovem prepričanju je uvrstitev na tuje tržišče pomembna za delovno organizacijo zaradi treh vzrokov:

- možen je prenos tehnologije in iskanja novih znanj,
- nujno je zagotovljena kakovost dela in razvoj organizacije poslovanja (v to partnerja prisilijo tujci!),
- zagotovljen je devizni priliv.

Pravijo, da je devizna problematika namenoma na tretjem mestu lestvice vrednot, ker so se naše OZD vse preveč navadile reševati svoje probleme v zvezi z nabavo repromateriala preko uvoza. S preseganjem lokalne zaprtosti se da v Jugoslaviji (po trditvah Vinka Trafela) najti skoraj vse, kar potrebuje Kovinarska v svoji proizvodnji.

Strokovnjaki, znanje in literatura: so problemi, ki se več ali manj pojavljajo v vseh razpravah o reševanju problemov v gospodarstvu. Kakovostni kadri neradi zapuščajo središča (Ljubljano, Maribor, Zagreb), ker jim je tam na voljo ves znanstveni potencial univerz, knjižnic in znanstvenih institucij. Združeno delo občine Krško rešuje ta problem z ustanavljanjem dislociranih projektantskih birojev.

Upoštevati je pa treba, da tudi strokovnjaki, ki delajo na območju občine, potrebujejo strokovno literaturo. Tajezlastiče prihaja iz tujine, draga in morda bi kazalo za njeno nabavo na nek način združiti sredstva. Pri eni od delovnih organizacij, ki že ima razvito službo inženiringa, kar naj bi pomenilo, da že ima tudi dokaj literature, izkušenj pri njeni uporabi in zna-

Razgovor s kmetijci občine Krško je potisnil na plan marsikatero pereče vprašanje...

● **Predsednik izvršnega sveta Dušan Šinigoj** je obiskal tudi krški M-Agrokombinat, kjer so ga seznanili s svojimi rezultati in načrti. **Predsednik Šinigoj** je menil, da je treba obdržati dosedanje pridelavo hrane, kmetijstvo pa mora tako kot ostalo gospodarstvo poslovati po načelih ekonomije. Tako v kmetijstvu kot v drobnem gospodarstvu so še rezerve, ki še niso izkoriščene.

nja, bi lahko ustanovili neke vrste skupno strokovno knjižnico. V majhnosti občine Krško ne bi smela predstavljati problema niti terminalska povezanost vseh projektantskih studijev preko teleteksta. Pomembno je, da se čim več ljudi, ki so plačani po znanju, navadi to znanje tudi sproti poglobljati in uporabljati!

Drobno gospodarstvo želimo razvijati ne le zaradi novih delovnih mest, ampak tudi zaradi razvoja. Vprašanje njegove rasti je vprašanje rasti celotnega gospodarstva. Da ne bomo ustvarjali gneče samo ob zamislih, storimo kaj določnega!

Občinski komite za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora ter Obrtno združenje Krško naprošata prebivalce Krškega, Kostanjevice, Brestanice, Senovega ter ostalih krajev, kjer so sedeži krajevnih skupnosti, da sodelujejo pri iskanju

POSLOVNIH PROSTOROV,

ki bi bili primerni za obrtne dejavnosti.

Če bi bili pripravljeni svoj prostor oddati v najem, pošljite ponudbo občinskemu komiteju za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora (CKŽ 14) ali Obrtnemu združenju Krško (CKŽ 30).

gospodarska gibanja v januarju:

poraba se ne ravna po določenih resolucije

Povprečna prispevna stopnja, katere osnova so osebni dohodki, vir pa osebni dohodek, je januarja letos v občini Krško znašala 44,33%. Od povprečne v l. 1986 je bila višja za tri odstotne točke, od stopnje v januarju 1986 pa za pet. Povišanje gre predvsem na račun višje stopnje za skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, v manjši meri pa za izobraževalno skupnost.

Za skupno družbeno porabo je bilo januarja letos vplačanih čez milijardo in šeststo milijonov din, kar je 220% več kot v enakem mesecu lani. Skoraj 45% teh sredstev je prejela skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Po resolucijskih usmeritvah rast sredstev za to skupnost namreč ni omejena, to pa zaradi postopnega prehoda na izračun pokojninske osnove po dohodkih v zadnjem letu dela, hitreje rasti upokojevanja in uveljavljanja sistema valorizacije pokojnin. Stopnje za SPIZ so zato lahko večje, za ostale skupnosti pa največ enake kot povprečne v letu 1986.

Prihodki proračunov družbenopolitičnih skupnosti so januarja letos znašali 148.668 tisoč din ali skoraj 189% več kot januarja lani. To pa nam pove, da se tudi letos nadaljujejo visoke rasti sredstev za namene splošne porabe, vendar so januarja vplačila v primerjavi s povprečnimi mesečnimi vplačili v l. 1986 nižja za dobrih deset odstotkov.

Tako kot doslej bo tudi letos občina Krško prejela del prihodkov od posebnega republiškega prometnega davka, le da bo delež tokrat nižji: 37 odstotkov namesto laniških 45.

Največji delež v občinskem proračunu tvorijo prihodki od davkov iz osebnega dohodka (ok. 43%), sledijo pa jim prihodki od prometnih davkov (ok. 39%).

Za osebne dohodke zaposlenih v občini Krško je bilo v januarju izplačanih čez dve milijardi din ali dobrih 151% več kot januarja lani. V primerjavi z lanskimi povprečnimi mesečnimi izplačili so januarja višja že za dobro polovico, v primerjavi z decembrskimi pa za četrtino nižja.

O tem, kako so uporabniki družbenih sredstev pri delitvi sredstev za osebne dohodke v l. 1986 upoštevali usmeritve iz razvojne resolucije, še ni mogoče izreči

zanesljive ocene, ker podatki zaključnih računov še niso na voljo. Vendar pa ob pretiranih izplačilih osebnih dohodkov v decembru lahko ugotovimo, da bo še vedno razkorak med načrtovano in uresničeno politiko delitve sredstev za osebne dohodke.

Vir: Informacija o tekočih gospodarskih gibanjih v občini Krško v jan. 1987 (SDK — podružnica Krško)

Krško gospodarstvo v letu 1986

Levji delež posavskih izgub

Lani je v Posavju poslovalo z izgubo deset organizacij združenega dela; to je dvakrat več kot v letu 1985, višina izgube pa je večja skoraj štirikrat in znaša čez tri milijarde in pol dinarjev. V teh organizacijah je bilo zaposlenih 2.205 delavcev.

Med posavskimi občinami je po izgubah na prvem mestu gospodarstvo občine Krško s sedmimi organizacijami združenega dela, ki so pripisovale skoraj 86 odstotkov izgub v gospodarstvu regije. Dobre tri četrtine teh izgub odpade na izplačane akontacije osebnih dohodkov in druge obveznosti, ki niso krite s čistim dohodkom. Največjo izgubo imata dve temeljni organizaciji Kovinarske: Industrijska oprema in Prodajni inženiring. Njuna izguba znaša 1 milijardo 351 milijonov din ali skoraj 43 odstotkov celotne izgube v gospodarstvu občine. Od tega je ob zaključnem računu le majhen del pokrila TOZD Prodajni inženiring. M-Agrokombinatova temeljna organizacija Poljedelstvo, meso je pokrila približno tretjino izgube, organizacije s področja elektrogospodarstva in premogovništva (Elektrarna Brestanica, Elektrodistribucija in Rudnik Senovo) pa celotne zneske. Tako kot v temeljni organizaciji Industrijska oprema je tudi v Novolesovem Boru vsa izguba ostala nepokrita.

Novi zakon o sanaciji je zaostрил pogoje za pokrivanje izgub z določbo, da se s sanacijskim kreditom lahko nadomesti največ 70 odstotkov nekritih izgub. Zato je bilo realno pričakovati, da bodo marsikatera sredstva, dogovorjena za nepovratno pokrivanje izgube, zadržana do 1. marca in nakazana za kritje izgube v sanacijskem postopku. To je tudi deloma vplivalo na visok delež nepokritih izgub v Posavju.

Vir: Informacija SDK — podružnice Krško

	skupna izguba	struktura izgube po mestu nastanka				št. zaposl. po del. urah
		porab. sred., ki niso nadom. iz cel. prih.	nekr. obvez. iz dohodka	oseb. doh. in druge iz čist. doh. nekr. obv.		
1. Elektrarna Brestanica	92.685	—	—	92.685		173
2. Elektro Celje TOZD Elektrodistribucija Krško	208.238	—	—	208.238		222
3. REK, DO Rudniki rjavega premoga TOZD Rudnik rjav. premoga Senovo	833.772	—	—	833.772		494
4. Kovinarska TOZD Industrijska oprema Krško	967.665	196.574	233.377	537.614		316
5. Kovinarska TOZD Prodajni inženiring Krško	383.082	7.664	112.052	263.366		137
6. M-Agrokombinat TOZD Poljedelstvo, meso Kostanjevica	499.546	73.994	252.068	173.484		95
7. Novoles TOZD Bor Krško	164.899	—	—	164.899		150
SKUPAJ	3.149.887	278.332	597.497	2.274.058		1.587

v 000 din

investicijska poraba in gradnja:

////////////////////

lani smo uresničili večino resolucijskih usmeritev

Ob koncu lanskega leta je bilo v občini Krško v gradnji 57 investicijskih objektov, od tega 31 začetih v letu 1986. Število gospodarskih objektov je bilo večje za sedem, negospodarskih pa manjše za tri kot leto poprej. Na novo je bila začeta samo ena negospodarska investicija — gradnja telovadnice pri OŠ dr. Mihajla Rostoharja, ta pa je bila po sprejetju ustreznega zveznega in republiškega zakona ustavljena.

Obseg investicijske gradnje v gospodarstvu se je lani tudi realno povečal, prvotna predračunska vrednost v preteklem letu začetih objektov pa se je zaradi prekoračitev povečala za dobre štiri odstotke; ob koncu 1986 je tako skupna predračunska vrednost znašala nekaj čez 7 milijard 720 milijonov din.

Razdrobljenost investiranja se v občini še povečuje; med vsemi objekti v gradnji ob koncu lanskega leta je največ takih s predračunsko vrednostjo do 20 milijonov din. Delež teh dvajsetih objektov znaša v skupni predračunski vrednosti le slabe tri odstotke. Dobre tri četrtine predračunske vrednosti pa odpade na 11 objektov, kiso uvrščeni v skupino s predračunsko vrednostjo nad 200 milijonov din. Podobno velja tudi za objekte, začete v letu 1986.

Največ objektov je lani gradila industrija (30), sledi ji kmetijstvo s sedmimi, nato pa promet s šestimi objekti. Za potrebe obrti sta se lani gradila samo dva objekta.

Razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijskimi objekti, ki so bili v gradnji konec lanskega leta, je bilo takrat 99,1 proti 0,9, vsi novozačetni objekti v letu 1986 pa so gospodarskega značaja.

Od vseh 57 objektov jih je Tovarna celuloze in papirja lani gradila enajst. V skupni predračunski vrednosti je njihov delež znašal skoraj četrtino. Na novo pa je lani začela TCP graditi sedem objektov, katerih vrednost znaša dobrih 44 odstotkov vrednosti vseh novozačetih objektov v občini. Tako se uresničujejo usmeritve, zapisane v resoluciji za leto 1986: vlaganja v odpravo ozkih grl v proizvodnji in postavitev novih zmogljivosti, katerih cilj je prestrukturiranje proizvodnje.

Od vseh objektov v gradnji konec leta 1986 jih je 46 prednostno usmerjenih. Njihov delež znaša skoraj 95 odstotkov skupne predračunske vrednosti. Največ objektov — devetnajst — je usmerjenih v razvoj dejavnosti tehnološko intenzivno proizvodnje, sledi pa trinajst objektov, usmerjenih v razvoj energetike. Tudi njihova predračunska vrednost ima velik delež v vrednosti prednostno usmerjenih objektov. Omeniti bi veljalo še to, da med objekti v gradnji ni nobenega, ki bi bil izvozno usmerjen.

Usmeritve občinske resolucije na področju investicijske graditve uresničujemo dokaj dobro: večina planiranih objektov za leto 1986 je v gradnji ali pa so že dokončani. To ne velja le za izgradnjo železniške in avtobusne postaje ter skladišča za blagovne rezerve tekočih goriv.

Investitorjem je uspelo zagotoviti sredstva za celotno predračunsko vrednost vseh objektov v gradnji. V strukturi zagotavljanja sredstev za gospodarske objekte se je povečal delež lastnih, zmanjšal pa delež združenih sredstev. To še zlasti velja za objekte, začete v lanskem letu, pomeni pa pozitiven premik v financiranju investicijske gradnje.

Dokončanih je bilo lani 36 objektov (večinoma so se začeli graditi v letu 1984). Med večje sodijo naslednji: modernizacija in razširitev proizvodnih prostorov v okviru delovne organizacije SOP, adaptacija in dograditev osnovne šole dr. Mihajla Rostoharja in gostišče Tri lučke.

Vir: Informacija o investicijski porabi in graditvi v občini Krško v letu 1986 (SDK — podružnica Krško)

Imeli pljučnico, zdravili nahod

V Krškem so se predstavniki Novolesa temeljito pogovorili o svojih težavah — Velike izgube so plod izvoznih prizadevanj, pa tudi nesoglasij v vodstvu

KRŠKO — Novomeški Novoles bo lansko poslovno leto zaključil z domala petimi milijardami dinarjev izgub, od tega bo ostalo malo manj kot dve milijardi nepokritih. Zakaj je ta delovni kolektiv, ki je bil v vseh pogledih več kot zgleden, zašel v tako krizo, je vprašanje, na katero dokončnega odgovora še ni. Vendar je eden izmed vzrokov neustrezna zakonodaja za izvoznike, po drugi strani pa so k izgubi ali vsaj k nepravčasemu reševanju težav pripomogla tudi nesoglasja v kolektivnem poslovodnem organu, kadrovske težave ter razcvet režije. Posledica tega pa so bile napačne poslovne odločitve.

Zdaj seveda ni čas, da bi ta delovni kolektiv, ki se je v preteklih letih izkazal kot eden izmed najbolj uspešnih izvoznikov, postavljali na sramotilni oder. Končno so to spoznali tudi v izvršnem svetu krške občine, kjer so ob obravnavi težav terjali, da je treba narediti v Novolesovem tozdu Bor korenite spremembe, vključno z zamenjavo direktorja. Na kasnejšem skupnem sestanku predstavnikov Novolesa in nekaterih članov krškega izvršnega sveta so prevladali veliko bolj strpni toni.

Podpredsednik KPO Novolesa Vili Pavlič je na sestanku povedal, da je tozdBor lani ustvaril za 2 milijona dolarjev izvoza,

desetino vsega Novolesovega izvoza, zato naj bi imel Bor tudi desetino vse izgube. Do nje pa je prišlo, ker je bil dolar podcenjen in ker so pohištvo prodajala v tujini naša domača podjetja, ki so lahko plačevala šele po enem letu. Poleg tega ni bilo izvoznih spodbud, izvozna posojila so draga itd.

»Morda smo naredili usodno napako, ker smo čakali na nekakšen čudež, ki naj bi nas rešil izgube. Ko sem v KPO terjal, naj se bobu reče bob, smo se razšli. Če bi ravnali tako, kot so v Meblu ali Marlesu, bi bilo danes precej drugače. Čeprav je po toči zvoniti prepozno, prosim izvršni svet, da nam pomaga vsaj toliko, da nekaj de-

narja za pokrivanje izgub dobimo od naših poslovnih partnerjev v krški občini, TCP Djuro Salaj in SOP-a. V kratkem bo namreč dokončan sanacijski program, s katerim se nadamo rešiti ne samo probleme v Boru, ampak tudi v celem Novolesu. Pri tem moramo na vso moč hiteti in biti moramo tudi temeljiti. Prepričevali so nas namreč, da imamo samo nahod, v resnici pa smo zboleli za pljučnico,« je dejal Pavlič.

Seveda so člani krškega izvršnega sveta po ponovnem posredovanju podatkov o izgubah v Novolesu precej spremenili mnenje. Podatki, ki so jih pripravili Novolesovi strokovnjaki, so namreč dru-

gačni kakor so bilančni, na podlagi katerih je posebna komisija krškega izvršnega sveta tudi proučevala poslovanje tozda Bor. Pristali so na to, da se poslovne partnerje Novolesa odveže plačila dela sredstev v občinski rezervni sklad. Vendar so terjali tudi, naj se razmere v Boru uredijo. Menili so, da bo potrebna tudi tehnološka dograditev Bora.

Po svoje pa je bila osupljiva izpoved direktorja tozda Bor, tov. Sitarja, ki je dobil naročilo dosedanjega predsednika KPO Novoles, da naj se sestankov, na katerih se je govorilo o Boru, ne udeležuje. Vprašljive so tudi obtožbe, da je izključni krivec za izgubo v tozdu. Vsekakor je s podatki te obtožbe ovrgel, zdi pa

se, da predstavnikov krške občine le ni povsem prepričal. Zdaj direktor Sitar čaka na zamenjavo, saj je menil, da v takem ozračju ne more delati.

Vsekakor je zgodba o Novolesovih težavah zelo žalostna. Še bolj žalostne pa bodo posledice. V Novolesu namreč menijo, da bodo morali več prodajati na domačem trgu, izvažali pa bodo le toliko, da bodo pokrili svoje uvozne potrebe in prodali presežke, ker je domači trg zanje pač premajhen.

JOŽE SIMČIČ

Dolenjski list, 12. 2. 1987

#####

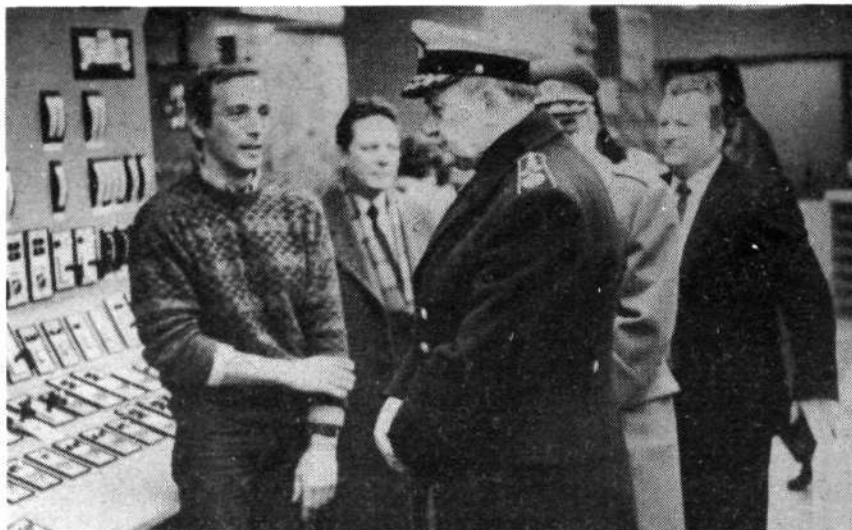
Branko Mamula v Krškem

Razgovor v komandni sobi NE Krško

»Zagotoviti moramo, da tisti, ki dobro delajo in gospodarijo, to tudi občutijo v svojem razvoju in ne sme se več dogajati, da nam neuspešne organizacije ali družbenopolitične skupnosti vsilijo popolno socializacijo svojih neuspehov in splošno povprečnost.« To je ena izmed temeljnih misli, ki jih je na sklepnem srečanju s člani občinskega komiteja ZKS Krško in vodilnimi družbenopolitičnimi delavci ter gospodarstveniki posavskih občin ob svojem enodnevnem delovnem obisku v Krškem izrekel Branko Mamula.

Kot član CK ZKJ je zvezni sekretar za ljudsko obrambo, admiral flote Branko Mamula, zadolžen za spremljanje dela v občinski organizaciji ZKS Krško. Zato se je ob koncu preteklega tedna (12. in 13. februarja) tudi udeležil — lahko bi rekli spoznavnega sestanka v Krškem. Med bivanjem v tej občini si je ogledal zbirko umetnin kostanjeviške osnovne šole, delovni del programa pa je zapolnil obisk v JE Krško in Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj Krško. V teh dveh kolektivih, ki imata po svoji proizvodnji in problematiki, s katero se srečujeta, v prvi vrsti zvezni pomen, se je gost pogovarjal z delovnimi ljudmi o njihovih prizadevanjih, dosežkih in problemih, ki jih tarejo, tako v političnem delu njihovih partijskih organizacij kot v gospodarjenju.

Tako so ga v JE Krško opozorili na to, da se njihovi strokovnjaki, namesto da bi nemoteno opravljali svoje delo, morajo srečevati z vrsto problemov, ki nesodijo v njihovo domeno. To je npr. zagotavljanje sredstev (zlasti deviznih) za nabavo nadomestnih delov in opreme iz tujine, iskanje proizvajalcev v okviru domače industrije, ki bi se bili pripravljene lotiti visoko-kakovostne proizvodnje nekate-

Predsednik SO Krško Zoran Šoln je admiralu flote Branku Mamuli v znak pozornosti izročil srebrno plaketo SO Krško.

rih nadomestnih delov, ter nenehna izpostavljenost napadom dela javnosti na JE kot edini jedrski energetski objekt v Jugoslaviji, s katerim je povezana cela vrsta dodatnih dilem — od skladišča srednje in nizko radioaktivnih odpadkov naprej.

V TCP Djuro Salaj so Branka Mamulo opozorili na strateški pomen časopisnega papirja, katerega proizvodna cena nikakor ni v skladu z dogovorjeno strategijo cenenege političnega tiska, na neurejena uvozno-izvozna razmerja papirja in surovin ter na iztrošenost strojne opreme. Ta kolektiv se lahko pohvali z najsodobnejšimi računalniško krmiljenimi napravami, nekatere delovne operacije pa morajo še vedno opravljati ročno. Zavedajo se, da trenutno druge poti ni, kakor da v proizvodnjo vključijo čim več lastnega znanja in zastarele stroje sproti posodablja v skladu z možnostmi. Temu primerna je tudi njihova kadrovska-štipendijska politika.

Dejstvo je, da se v okviru proizvodnje, ki je načrtovana in teče štiriindvajset ur dnevno, ne da zlahka nadomestiti kakršnegakoli izrednega izpada, hkrati pa je triizmensko delo tudi velika ovira za učinkovito delovanje delgatskega sistema. Kljub temu so se člani kolektiva TCP Djuro Salaj lahko pohvalili z vestnostjo svojih delavcev, ki odgovorno izpolnjujejo svoje samoupravljalске obveznosti.

Branko Mamula je opozoril na napake in težave, ki našo družbo sicer pestijo, in priznal, da smo pri iskanju rešitev včasih tudi po nepotrebnem in predolgo omahovali. Izrazil pa je prepričanje, da bomo težave lahko uspešno prebrodili. Svoje vtise s tega prvega srečanja je ocenil ugodno in dejal, da bi nam bilo veliko lažje, če bi imeli veliko občin na taki stopnji razvoja, kot je krška. Na sklepnem razgovoru je zbranim podrobneje spregovoril tudi o trenutnem družbenopolitičnem položaju v SFRJ in v svetu, zlasti v odnosih med velesilama.

I. K.

Komunist, 20. 2. 1987

Obisk delegacije RK ZSM Makedonije

V začetku februarja je bila na obisku pri RK ZSM Slovenije delegacija RK ZSM Makedonije, ki jo je vodil njen predsednik Branko Azevski.

V soboto, 7. februarja, so obiskali tudi našo občino. Najprej smo si skupaj s Tonetom Anderličem in člani P RK ZSM ogledali filma o Nuklearni elektrarni Krško, zatem pa smo obiskali tudi elektrarno ter se pogovarjali z njenimi predstavniki o problemih in uspehih naše prve nuklearke. Gostje so se predvsem zanimali, kakšna je varnost nuklearke, kako poteka odplačevanje kreditov in usposabljanje zaposlenih. Ob koncu so dejali, da so veseli, ker so si lahko ogledali prvo nuklearko v naši državi, in da malo bolj razumejo njen princip delovanja ter skrb delavcev za njeno varno obratovanje.

Popoldne pa so se gostje sestali še s predsedstvom naše občin-

Silvo Gorenc, predsednik KPO v TCP Djuro Salaj: »Škoda, tovariš admiral, da nam zelo natrpan program ne dovoljuje ogled proizvodnje. Želimo si, da bi videli vso našo raznolikost: stroje, ki smo jih iz starih z lastnim znanjem posodobili v računalniško krmiljene naprave, stroje, ki so iztrošeni in na obnovo ter modernizacijo že čakajo (saj za nove v tej petletki ni sredstev!), in dela, ki jih v pomanjkanju strojev morajo naši delavci opravljati še ročno!

»Naša tovarna je velika in med 2300 zaposlenimi je veliko takih, ki se ukvarjajo tudi z umetnostjo...« so se pohvalili ob koncu razgovora v TCP Djuro Salaj in slikar samouk je Branko Mamuli izročil svojo sliko ter ob 8. februarju izdani Almanah umetniških stvaritev nadarjenih članov vsega kolektiva.

ske konference. Člani predsedstva so jim predstavili način delovanja naše mladinske organizacije, gospodarstvo v naši občini in delo raznih društev, tako s športnega kot kulturnega področja. Predstavili smo jim tudi program obeleževanja štafete mladosti v naši občini. Ob koncu obiska je predsednik RK ZSM Makedonije Branko Azevski poudaril, da so problemi mladih v Jugoslaviji v osnovi enaki, različni so morda le pristopi k njihovem reševanju. Obiski, kot je bil ta, pa to trditve še potrjujejo in dajejo možnosti za boljše seznanitev s problemi ter za boljše razumevanje.

Delegacijo je spremljala tudi novinarka skopske televizije, ki je ob tem obisku pripravila poleg razgovora z obema predsednikoma tudi kratko reportažo o naši občini; v nedeljo, 8. februarja, jo je skopska televizija tudi predvajala.

skupni nastop

SAVAPROJEKT prodaja znanje v sodelovanju s SOP-om, Kovinarsko in RESO

Na letošnjem mednarodnem sejmu usnja, obutve in obleke, ki je bil ob koncu februarja na zagrebškem velesejmu, je Savaprojekt iz Krškega razstavil nekaj zelo uspešnih novosti, ki so plod prizadevnega snovanja njenih strokovnjakov. Dosežki so s področja usnjarske predelovalne industrije, Savaprojekt pa si je kot nosilec inženiringa za izvajalce svojih idej izbral Kovinarsko, SOP in Reso iz Krškega, zato gre v bistvu za skupni nastop krškega združenega dela na jugoslovanskem trgu.

V sodelovanju s tehnologi Fabrike kože v Rumi je nastala povsem nova linija za sušenje podplatnega usnja. Zasnovana je kot zaprt sistem, ki vrača odvečno energijo v obliki tople vode; kisline, ki so doslej pri postopku izparevale, pa se sedaj v obliki kondenzata vračajo v proizvodni proces. Sušilna linija je povsem neodvisna od zunanjih vremenskih pogojev.

Ta problem je namreč doslej pestil vse usnjarje, tudi na zahodu, saj so se določene kože, obešene ob neugodnih klimatskih pogojih, sušile tudi po 14 dni, usnje je zaradi premočnega ali pretoplega zračnega toka zelo rado pokalo, na koncu pa je bilo pri obdelavi trdo.

Nova sušilnica je v bistvu nekaj več kot 30 metrov dolg tunel (tekoči trak), kamor skozi vhod vsako uro porinejo 4 metre

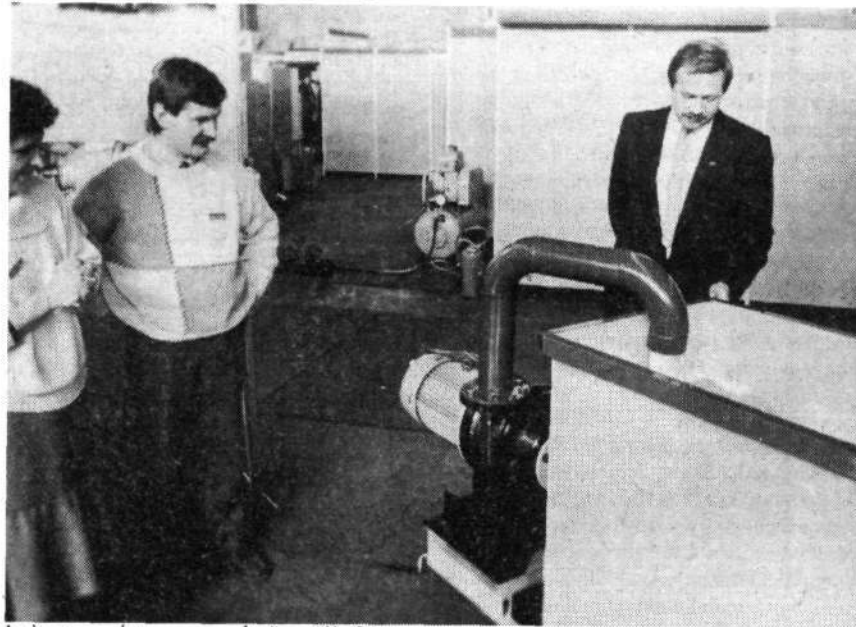
V usnjarski industriji in še marsikje je predstavljalo večni problem prečrpavanje t. i. gostih tekočin. To so tekočine (po možnosti celo agresivne), mešane s plavajočimi delci, ki so kajrati zamašili ali celo poškodovali črpalke. Na podlagi raziskav so v Savaprojektu razvili t. i. samočistilno črpalko, ki ji taki delci ne pridejo do živega, ki večje odpadke (n. pr. les) obrusi in »spravi dalje...« Na pravo izdeluje eden izmed obrtnikov, včlanjenih v obrtno zadrugo Resa, medtem ko so pri Savaprojektu rešili problem obrambe turbine, tesnjenja take črpalke in njene odpornosti do kislin. Prečrpa lahko do 100 m³ tekočine na uro in ima pritisk do 2 barov. Zaradi teh lastnosti predvidevajo v Savaprojektu, da bo črpalka uporabna tudi v fekalnih kanalizacijah ali čistilnih napravah.

visoko paleto kož, na izhodu pa pride ven podobna paleta s posušenimi kožami. V

Na zagrebškem sejmu so se letos z rezultati svojega znanja lahko pohvalili (od leve) Vojko Omerzu, direktor TOZD Savaprojekt, Milivoj Sirovica, direktor FK Ruma, ter konstruktorja Boris Rostohar in Ivan Juvanc.

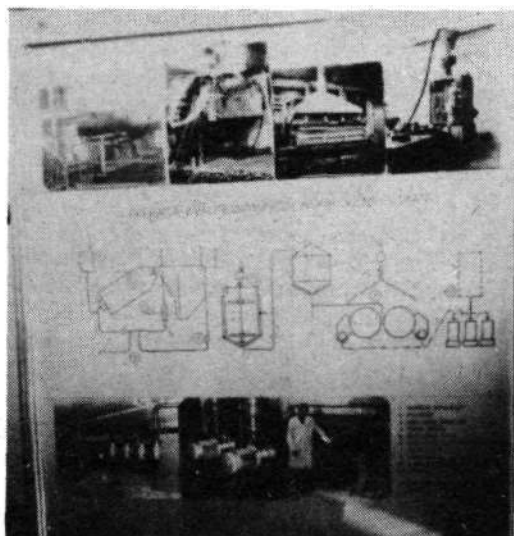
Samočistilna črpalka (konstruktor, dipl. ing. Ivan Juvanc stoji levo ob njej!) zmore t. i. goste in agresivne tekočine ter lahko premaga višino tudi 10 metrov.

okviru tega sistema pa se kože sušijo 24 ur pod točno določenimi spremembami temperature (relativno nizke), zračne vlage in zračnega toka. Bistvo izboljšave so seveda toplotne črpalke. Sicer pa kože niso več obešene, ampak z zunanjo stranjo položene na gladke plastične folije. Tako so dosegli, da je usnje na eni strani

gladko, da ne more razpokati, ni valovito, vlaga pa lahko izpareva samo navzgor, skozi t. i. mesno stran.

»To je tehnologija 21. stoletja, kakršne ni še nikjer na svetu,« pravi Milivoj Sirovica, direktor FK Ruma, ki je kot tehnolog sodeloval pri prvih preizkusih.

Paviljon Savaprojekta iz Krškega je na zagrebškem velesejmu predstavil (na panojih) konstruktorske dosežke svojih strokovnjakov. Slika prikazuje t.i. rotomiks, katerega bistvo sta dvovaljna sušilnica in črpalka za goste tekočine.

V sodelovanju s Fabriko kože Kula so inženirji Savaprojekta razvili napravo za predelavo kožnih odpadkov v proteinsko hrano. To delo je prevzela Kovi-narska, ki je že dolgo sodelovala z usnjarsko industrijo, sedaj pa sta vanj vključena tudi SOP in obrtna zadruga Resa. Osnova je dvovaljna sušilnica, katere deli prihajajo v stik z agresivnimi tekočinami in zato morajo biti iz nerjavečega jekla. V svetlu namreč celotne naprave izdelujejo iz nerjavečega jekla, kar je seveda nesmiselno drago. Zato so pri Savaprojektu uspešno razvili postopek varjenja valjev (ki so bili doslej liti), ki jih po zelo natančnem brušenju kromajo. Celotna naprava za predelavo kožnih odpadkov v proteinske dodatke je sestavljena iz dvovaljne sušilnice, rotomiksa (mešalne naprave) in pakirnega stroja.

»Začeli smo z majhnimi koščki surovega usnja (20 x 20 cm), ki smo jih poskusno obdelovali kar z različnimi prirejenimi, domačimi napravami,« se spominja Vojko Omerzu, direktor Savaprojekta in tovariš Sirovica je kot odličen tehnolog vseskozi sodeloval pri poskusih v Krškem. Ko smo se s SOP-om začeli dogovarjati za izdelavo linije, smo imeli že zanesljive rezultate in smo že vedeli, česa se lotevamo.«

FK Ruma je za svoje potrebe že gradila novo klasično sušilnico na 800 m² površine. Kljub temu so brez pomisleka opustili delo in se odločili za izgradnjo zaprte

Sušilni tunel, ki je nastal iz sodelovanja strokovnjakov FK Ruma in krškega Savaprojekta. Ob njem je t.i. krupon, usnje iz hrbtnega dela goveje kože, sušeno z novo tehnologijo, ki zagotavlja svetlo barvo, gladko površino brez razpok in prožnost.

Koža z govejega hrbtna, debela 5—7 mm, se — ustrezno obdelana — uporablja za podplate čevljev. Naziv za tako obdelano kožo je KRUPON in po novi metodi je krupon iz FK Ruma gladek, brez kotanj, prožen in zelo svetle barve, zato v Savaprojektu nekako pričakujejo, da bo letos tovarna iz Rume

prejela za kakovost svojega izdelka visoko priznanje.

Podobno tehnologijo bodo ponudili tudi Fabriki kože Kula, ki predeluje kožo za zgornje dele čevljev in kjer pričakujejo, da bo omenjena sušilna linija dala še boljše rezultate.

FK Ruma predela 20 ton surove kože dnevno.

sušilne linije, ki so jo skonstruirali inženirji Savaprojekta. Ta namreč prinaša ogromen prihranek energije, petkratni prihranek prostora, čas sušenja pa se skrajša z najmanj petih dni na 24 ur. Stem je

razbit tudi klasičen sistem partij v usnjarsstvu in sedaj lahko tovarna načrtuje svojo proizvodnjo, natančno spremlja podatke o zalogah...

Dogovor Dolenjske in Posavja

Ustanovili bodo enoten veterinarski zavod z enotama v Novem mestu in Brežicah

KRŠKO — 20. februarja — Ob obisku predstavnikov republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zadružne zveze Slovenije, Kmetijskega zavoda Ljubljana, dolenskih in posavskih občin ter njihovih kmetijskih delovnih organizacij so v Krškem oblikovali troje pomembnih dogovorov.

Kot je posebej za Delo povedal Milan Knežević, predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, sta se Dolenjska in Posavje dogovorili za enoten veterinarski zavod z

enotama v Novem mestu in Brežicah, s čimer bo zagotovljena večja strokovnost in s tem boljše zdravstveno varstvo živali. Obe območji bosta organizirali tudi skupno strokovno pospeševalno službo, ki bo v prehodnem obdobju delovala pri kmetijski šoli Grm, s tem da bi služba lahko kasneje prerasla v enoten zavod. Na današnjem delovnem posvetu so sprejeli tudi dogovor o prenosu selekcijske službe iz Kmetijskega zavoda Celje v enak zavod v Ljubljani. Tudi to dejavnost bi kasneje kazalo povezati v enoten dolensko-posavski zavod za veterino in pospeševalno službo, saj gre za slovensko pomembno kmetijsko območje.

V. P.
Delo, 21. 2. 1987

praznik KS Senovo — 9. februar

(Vse foto: ANTON PETROVIČ)

ura zgodovine na Senovem

V spomin na slavní pohod XIV. divizije sta krajevni skupnosti Prerovec in Senovo podpisali listino o prijateljstvu in sodelovanju — Podeljena priznanja KS Senovo za služnim aktivistom.

Krajevni skupnosti Prerovec in Senova sta v soboto, 7. februarja, sklenili prijateljstvo, začeto v usodnih trenutkih narodnoosvobodilnega boja. Na slavnosti seji skupščine KS Senovo so predstavniki obeh krajevnih skupnosti podpisali listino o prijateljstvu in sodelovanju. S tem dogodkom oziroma slavnim pohodom XIV. divizije, ki je začela že med vojno tkati vezi prijateljstva, so bile obarvane vse prireditve v okviru praznika KS Senovo, 9. februarja. Slovesni seji skupščine KS je namreč sledila še kulturna prireditev, na kateri so podelili priznanja zaslužnim krajanom. Slavnostni govornik, general Miha Butara-Aleks, je večino svojega govora posvetil pohodu XIV. divizije in pomenu le-tega za narodnoosvobodilno gibanje. Ta del govora tudi povzemamo.

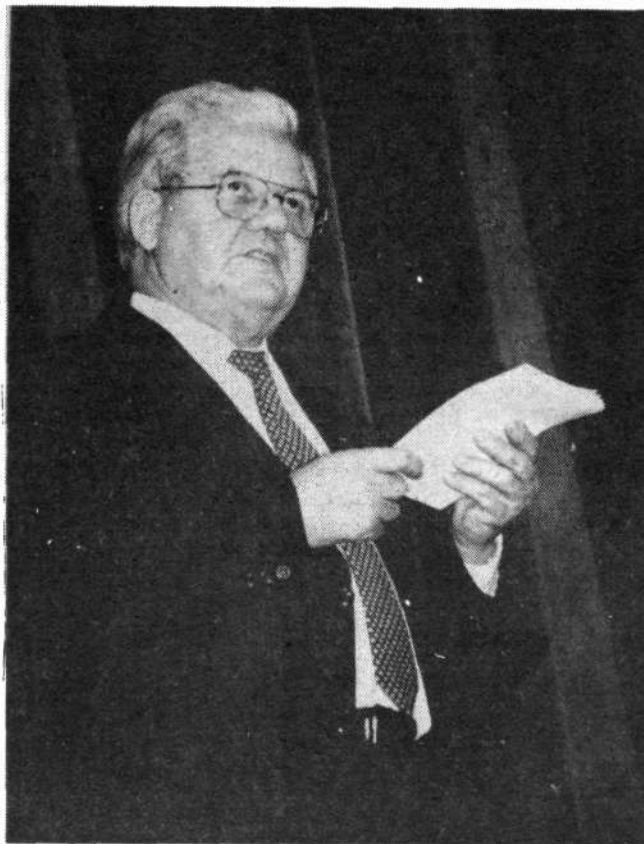
»V teh dneh mineva 43 let, odkar je XIV. divizija slovenske narodnoosvobodilne vojske po enomesečnem pohodu preko Hrvaške prispela na Štajersko.

Po temeljiti oceni in presoji stanja na Slovenskem in predvsem na Štajerskem je tovariš Kardelj v pismu CK KPS z dne 25. decembra 1943 med drugim poudaril, da je za tisti čas najvažnejša naloga skrajno okrepiti politično dejavnost tudi na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju ter tako dejansko povezati vso Slovenijo v NOB. Poudaril je, naj se s tem ne odlašajo kot dotlej in naj se ustrezno ukrepa, zlasti v zvezi z vojaškimi načrti, kajti začetek pomladi bo tudi začetek konca in takrat moramo biti povsod do kraja pripravljeni, vojaško in tudi politično.

Za izvedbo te pomembne vojaško-politične in revolucionarne naloge je bila določena štirinajsta divizija, v katere sestavi so bile že v 1942. letu ustanovljeni in v bojih prekaljeni brigadi T. Tomšiča in Lj. Šercerja ter brigada Mirka Bračiča, ustanovljena septembra 1943.

In te enote, katerih udarno jedro in moralno moč so tvorili opredeljeni in organizirani komunisti (bilo jih je ena tretjina divizijskega sestava), so se po enomesečnem pohodu po ozemlju Hrvaške, kjer so zacementirale bratske odnose med narodom in narodnostmi ter njihovo partizansko vojsko, pojavile na ozemlju po nacistih okupirane in trpinčene Štajerske — na območju Kozjanskega.

Slavnostni govornik na akademiji, general-major Miha Butara je v svojem nagovoru kot udeleženec pohoda XIV. divizije na Štajersko lahko podrobno opisal medvojne dogodke.

Pohod čez Hrvaško pa je tako našim borcem kot tudi prebivalstvu v predelih, skozi katere je šla divizija, ostal v neizbrisnem spominu. Borcem zaradi prisrčnega sprejema in nudenja vsestranske pomoči večine prebivalstva, naj si bo v hrani, nastanitvi ali pri premostitvah teh alonih ovir, tudi takšnih, kot je bila reka Sava pri naseljih Dubrovča, Prečno in Prerovac, kjer so divizijo domačini z velikimi čolni prepeljali v omenjene kraje, tam pa zelo bogato pogostili. Prebivalcem Hrvaške ob vsej črti pohoda je divizija ostala v spominu kot dobro organizirana, disciplinirana, dobro opremljena in predvsem za takratne razmere odlično oborožena slovenska enota NOV, ki je s svojim obnašanjem do prebivalstva v pravem pomenu predstavljala narodno vojsko. Aktivistom NOB — tega dela Hrvatske je navzočnost divizije NOV iz Slovenije lajšala aktivistično delovanje, kajti bila je očiten dokaz, da je NOB splošen jugoslovanski pojav in da oboroženi boj proti okupatorjem in fašizmu poteka na vsem jugoslovanskem ozemlju.

Tovariš Tito je nešteto krat poudaril, da je bratstvo in enotnost enakopravnih

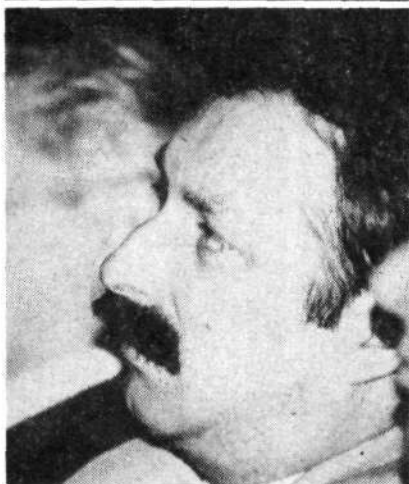
jugoslovanskih narodov ena od najpomembnejših pridobitev narodnoosvobodilnega in revolucionarnega boja, kajti le enotni smo lahko v vojni in revoluciji premagovali nadčloveške napore in zmagali. V povojnem obdobju pa smo takšni kljubovali mnogim pritiskom iz tujine, izvajanim s težnjo, da nas podredijo. Le enotni smo lahko ohranili največjo pridobitev narodnoosvobodilnega boja — svobodo.

Pohod divizije je že zdavnaj obravnavan kot pohod bratstva in enotnosti, zato je odbor XIV. divizije z veseljem podprl pobudo borčevske organizacije in SZDL občine Ivanič grad za postavitve spominskega obeležja ob Savi, v vasi Prerovac, ki naj bi kot pomnik revolucionarnega narodnoosvobodilnega obdobja še poznim rodovom oznanjal, kako smo s skupnimi naporii pripadnikov dveh bratskih narodov premagovali ovire in kako se je cementiralo bratstvo in enotnost med jugoslovanskimi narodi.

Na nad tristo kilometrov dolgi pohod iz Suhorja v Beli Krajini do Sotle se je podala na ukaz slovenskega vojaško-političnega vodstva in v soglasju z vrhov-

nim poveljnikom NOV in POJ, tovarišem Titom.

Začetek njenega pohoda se ujema s taktikar še trajajočo šesto sovražno ofenzivo, ki so jo nemški okupatorji skupaj s kvizlingi pričeli izvajati kmalu po kapitulaciji Italije na krilih jugoslovanskega bojišča, tj. v Sloveniji in Makedoniji, in je v času pohoda divizije potekala v Bosni in Hercegovini, njen namen pa je bil razbiti glavne sile NOV in ponovno okupirati osrednje predele Jadranske obale, od koder so pričakovali invazijo zavezniških

Zoran ŠOLN sodi med aktivnejše predstavnike naše družbe. V času službovanja na Senovem je veliko prispeval k razvoju gospodarstva v krajevni skupnosti. Opazno je tudi njegovo delo v krajevni skupnosti in družbenopolitičnih organizacijah.

sil. Tovariš Tito je zato naročil, naj slovenska NOV, ki je že prestala sovražno ofenzivo, s svojimi ofenzivnimi akcijami zmanjšuje sovražni pritisk proti glavnini NOV in POJ. Tako je bila 18. divizija iz sestave 7. korpusa poslana na območje Hrvaške v Gorskem Kotarju. Trideseta divizija iz sestave 9. korpusa je prodrla daleč na zahod — v Benečijo. Štirinajsta divizija pa je po vsestranskih razpravah, analizah in ocenah tako slovenskega kot osrednjega jugoslovanskega vodstva NOB po ustreznih predhodnih pripravah krenila iz Bele krajine preko Žumberka, Pokuplja, Posavine, Moslavine, Kalniškega gorja in Hrvatskega Zagorja na Štajersko, predvsem z nalogo, da okrepi in razširi narodnoosvobodilni boj na območjih, kjer je okupator zaradi pozicij, ki si jih je ustvaril še pred napadom na Jugoslavijo, že v prvem letu narodnoosvobodilnega boja prizadejal revolucionarnemu narodnoosvobodilnemu gibanju težke udarce.

Odbor je iz enakih razlogov podprl pobudo občine Ivanič grad in KS Prerovac,

Med podpisom listine o prijateljstvu in sodelovanju krajevnih skupnosti Prerovec in Senovo.

da slednja, zaradi srečanj in sodelovanja z omenjeno enoto NOV med revolucijo, zaradi ohranjanja revolucionarnih tradicij in gojitve ter poglobljanja bratskih odnosov, naveže stike z ustrezno temeljno samoupravno skupnostjo v Sloveniji. Odločili smo se za KS Senovo zaradi njene bogate revolucionarne preteklosti, zaradi bojnega delovanja divizije na območju te skupnosti takoj po vdoru v reich ali na Štajersko kot tudi zaradi tega, ker se je sorazmerno veliko število krajanov te skupnosti borilo v vrstah divizije. Želimo, da se tudi na tej ravni, v bazi gojijo tradicije in enakopravni bratski odnosi, ki so nam v današnjem času, ko se kosamo z nešteti težavami gospodarskega in drugega značaja, ko določene strukture želijo zrahljati te odnose, še kako potrebni.

Enote štirinajste divizije so po nekajdnevni bojih na tleh okupiranega Kozjanskega, na večer med 9. in 10. februarjem pred štirinajstidesetimi leti

Pavel PETAN s Senovega, udeleženec NOB, je eden najaktivnejših članov krajevnih organizacij Zveze borcev. Vrsto let je bil njen predsednik ter odbornik v Združenju borcev in občinskem odboru ZZB NOV Krško.

Anton HORJAK se je po končanem šolanju vključil v kulturno društvo v Laškem, kjer je do okupacije aktivno delal kot igralec, pevec in režiser. L. 1945 se je preselil na Senovo. Je ustanovni član senovskega kulturnega društva in aktiven še danes, po štiridesetih letih. Njegovo ljubiteljsko delo ima neprecenljivo vrednost, saj je delal kot režiser, igralec in pevec ter se odlikoval s postavitvami scene. Vseskozi je bil odličen tvorec kulturnega življenja na Senovem. Vrsto let je opravljal dolžnosti predsednika in tajnika društva ter vodje dramske sekcije. S svojim delom je vzgojil številni kader, ki uspešno nadaljuje pot, ki jo je v veliki meri začrtal prav on. Ima odličen smisel za pisanje kronike in ureditev arhiva. Aktiven je še danes, poje v zboru Društva upokojencev Senovo. Tudi kulturnemu društvu še vedno rad pomaga, zlasti z nasveti, ki mu jih spričo bogatih izkušenj nikoli ne manjka.

prispele na Senovo, v Reštanj in okolico z namenom, da z napadi na sovražne postojanke le-te uničijo, onemogočijo za okupatorja pomembno proizvodno de-

javnost, okrepijo uporni duh domačega prebivalstva, okupatorju pa pokažejo in dokažejo, da ima opraviti z enoto slovenske NOV, ki ga bo poiskala tudi v utrjenih postojankah.

Rafali in eksplozije bomb v noči med 9. in 10. februarjem 1944 so naznanili tukajšnjemu prebivalstvu — katerega predstavniki so se v vrstah in pod vodstvom KPS že v predaprilski Jugoslaviji borili za napredek, za pravičnejše odnose v družbi, že v 1941. letu pa so se opredelili za vstajo (majski posvet komunistov v Penku, ustanovitev brežiške čete v oktobru in udeležba v njej, udeležba v prvi kozjanski četi l. 1942) in kljub občasnim neuspehom in porazom, kljub zverskim represalijam okupatorja ohranili kontinuiteto boja — da so na njegovo ozemlje prispele močnejše sile revolucionarne narodnoosvobodilne vojske na obračun z okupatorji v njihovih gnezdih.

Občutke domačinov in aktivistov teh krajev ob prihodu divizije na Bohor in na senovsko območje je v Posavskem tedniku aprila 1954, ob deseti obletnici pohoda

V spomin na srečanje v KS Senovo in na slaven pohod XIV. divizije je general-major Miha BUTARA prejel knjigo — monografijo, izdano ob 190. obletnici senovskega rudnika. Izročil mu jo je predsednik skupščine KS Senovo, Jožko Radej.

Anton REMIH iz Stranja je prizadeven družbenopolitični delavec, aktiven predsednik vaškega odbora v Gorenjem Leskovcu in član predsedstva KK SZDL Senovo. Prizadeva si za razvoj kraja, kar dokazuje s sodelovanjem v svetu krajevne skupnosti, ravno tako pa je priljubljen med vaščani. Dokaz zaupanja je želja vaščanov, da še naprej ostane predsednik vaškega odbora in tako zastopa interese svojih vaščanov v krajevni skupnosti.

Tovariš Remih je ustanovni član in predsednik Gasilskega društva Stranje, ki je bilo ustanovljeno l. 1982, kot predsednik odbora za gradnjo pa ima velike zasluge, da je dom zgrajen.

divizije, opisal Adolf Moškon. Napisal je: »Kako nedopovedljivo radostno in odrešujoče je vplivala ta novica, posebej še, ko se je zvedelo, da namerava štirinajsta

divizija zasesti tudi Senovo. Vse to je vplivalo na nas, kot da smo dobili čudežne injekcije, ki so nam vrnilo življenje in nam ga naredile spet vrednega živeti. Naši hrbti so postali še manj upogljivi, naši pogledi jasni, veseli. Domačim janičarjem pa so glave lezle vedno nižje. Redko si jih še srečeval na cesti, ki je bila še malo prej njihova, podnevi in ponoči.«

O reakciji okupatorja na pohod in prihod štirinajste na Štajersko ne bom posebno govoril. O tem je že veliko povedanega in napisanega. Znano pa je, da je okupator skoncentriral vse razpoložljive sile na Štajerskem, s katerimi je štirinajsta v tako rekoč nepretrganih tritedenskih bojih, v najtežjih vremenskih pogojih, v

globokem snegu, pri izredno nizkih temperaturah, ob slabi preskrbi in oskrbi — predvsem ranjencev, ki jih je bilo z dneva v dan več — bila boj za izpolnitev zaupane ji naloge, za obstanek ter kljub velikim izgubam zmagala in ostala na Štajerskem. Ob koncu vojne pa je kot poglavitna sila IV. operativne cone uspešno delovala v sklepnih operacijah in »velikem finalu« na Koroškem.

Nedvomno je tudi prihod štirinajste na Štajersko in njeno skoraj poldrugoletno delovanje v teh krajih vplivalo na to, da so Štajerska, Koroška in Prekmurje enakovredno z drugimi kraji Slovenije in Jugoslavije delovali v NOB in revoluciji ter vojaško in politično pripravljeni dočakali zmagoviti konec vojne.

Znano je, da je pristna povezava z ljudstvom in njegova podpora predpogoj za uspešno delovanje narodnoosvobodilnih in revolucionarnih vojni enot. Kako pa je bilo s tem pri štirinajsti, naj povedo številke.

Kar šestnajst občin na Štajerskem in Koroškem je dodelilo domicil XIV. diviziji. Tri štajerske občine so dodelile domicil njenim brigadam. Dve osemletki (med njimi tudi vaša) in tri podružnične šole na Štajerskem nosijo ime XIV. divizije. Tri osemletke in tri podružnične šole se imenujejo po brigadah iz sestave XIV. divizije. Planinska pot štirinajste divizije; tradicionalni koroški smučarski maraton; tradicionalni mladinski pohod od Sotle do štajersko-koroških gora ter vrsta lokalnih mladinskih pohodov, kakor tudi poimenovanja taborniških odredov po diviziji in njenih brigadah prepričljivo govore o odnosu ljudstva, in kar je še posebno razveseljivo — mladine,

Martina REBERŠEK

Osnovna šola Senovo že nosi ime po XIV. diviziji. Prevzela je tudi upravljanje Doma XIV. divizije. Sodeluje pri vseh proslavah in spominskih slovesnostih v krajevni skupnosti s svojimi programi. Vsa njena dejavnost je neločljivi del življenja krajevne skupnosti, prav tako pa je odprta za vse pozitivne pobude krajanov.

Anica ŽVEGLJČ se je v Krškem izučila za šiviljo, nato pa se zaposlila v Krojaštvu Senovo, ki se je kasneje priključilo Lisci. Že od začetka je v Lisci opravljala odgovorna dela, sedaj je vodja izmene. Med delom je dokončala delovodsko šolo, ves čas pa uspešno vzgajala mlade kadre. Aktivna je tudi na samoupravnem in družbenopolitičnem področju, tako v krajevni skupnosti kot v svoji delovni organizaciji. Omenimo samo njeno delovanje v delavskem svetu TOZD in DO, v sindikalni organizaciji TOZD in DO, v delegacijah SIS in zboru združenega dela SO Krško... Anica Žvegljč je že prejela bronasto priznanje Osvobodilne fronte.

do dejanj štirinajste. Muzej revolucije v Mariboru je pripravil zelo uspešno in široko zasnovano prenosno razstavo o delovanju divizije od njene ustanovitve do konca vojne. Muzeji v Celju, Slovenjem Gradcu in drugod po Štajerskem in Koroškem pa so prikazu o delovanju divizije v teh krajih posvetili vidno pozornost. Dva divizijska in deset brigadnih pododborov ZZB NOV iz sestave štirinajste nedvoumno povedo, da je bila divizija v pravem pomenu štajerska divizija, da jo je ciljem NOB in OF predano ljudstvo sprejelo za svojo. Povedati pa moram, da so poleg vaše še tri KS na Štajerskem svoj praznik povezale z delovanjem štirinajste divizije. Pripadniki divizije pa smo še posebno ponosni na to, da ta lepi dom kulture na Senovem nosi ime štirinajste divizije.

Na slovesnosti, ki je sledila, so podelili priznanja. Zlato plaketo Doma XIV. divizije so prejeli Anton Remih, Pavel Petan, Osnovna šola XIV. divizije, Zoran Šoln, Anton Horjak in Anica Žvegljč.

Priznanja senovskim kulturnikom

Ob 8. februarju so v krajevni skupnosti Senovo za dolgoletno delo na področju kulture podelili srebrne in bronaste Prešernove plakete najzaslužnejšim posameznikom.

Srebrno Prešernovo plaketo sta prejela:

Ado GOBEC za dolgoletno aktivno delo (od 1949) v pihalnem orkestru, nekajletno sodelovanje v pevskem zboru in vneto ter uspešno oblikovanje dramskih vlog v predstavah domače gledališke skupine;

Branko MARGON za dolgoletno uspešno igralsko in režisersko delo ter vodenje dramske sekcije.

Bronaste Prešernove plakete so prejeli:

Irena GLAGOVŠEK za vsestransko aktivnost v tovarni Lisca, kulturnem društvu in za mentorsko delo v vaški skupnosti; za večletno članstvo v Liscinem pevskem zboru, še zlasti pa so ji hvaležni člani dramske skupine za vestno šepetalsko delo;

Boris ERJAVEC za vestno delo v godbi na pihala, ki ga ni prekinil niti med študijem ob delu;

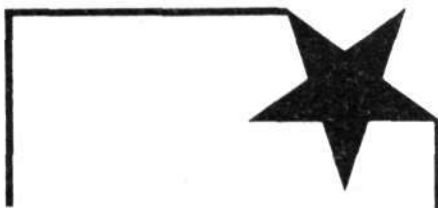
Viktor ŠKOBERNE za dolgoletno delo v godbi na pihala (od leta 1958), ki ga ni prekinil niti med šolanjem v Ljubljani niti po preselitvi v Krško;

Rudi UMEK za aktivno delo v godbi na pihala (od leta 1966), najprej v Krškem in nato na Senovem – čeprav dela in živi v Krškem.

Strokovnjaki vino nadzirajo, mleka pa ne

V brežiški, krški in sevniški občini oddajo kmetje že 15 milijonov litrov mleka, dejansko pa ga namolzejo še veliko več. Že leta nazaj pa je oporečna njegova higiena. Predvsem se ni izboljšala kakovost mleka pri odkupu in nadzoru, obveljala pa tudi ni pobuda, da bi nastavili človeka, ki bi bil odgovoren za zdravstveno stanje krav molznic ter kvaliteto mleka in mlečnih izdelkov. Vse skupaj je bolj ali manj še vedno prepuščeno slučajnosti, položaj ni zavidljiv, higiena in kakovost mleka pa oporečni. Ob tem je posebej zanimiva ugotovitev, da imajo pri medobčinskem inšpektoratu v Krškem že vseh deset let strokovnjaka, ki budno spremlja kakovost vin ter kršitelje kaznuje. Za mleko, posebej pomembno za najmlajše, pa še vedno nimajo ustreznega človeka, strokovnjaka, ki bi se načrtno ukvarjal s tem živilom in mlečnimi izdelki.

V. P.

Uspešno sodelovanje papirničarjev

KRŠKO, 4. marca – Minuli mesec je bila sklenjena pogodba o poslovno-tehničnem sodelovanju med delovno organizacijo Titov Drvar in TCP Djuro Salaj Krško. Do sklenitve pogodbe je prišlo zaradi obojestranskih interesov, še posebej pa jo je narekoval težaven gospodarski položaj tovarne papirja v Titovem Drvarju.

Namen poslovno-tehničnega sodelovanja med tema delovnima organizacijama je usposobiti proizvodne naprave v drvarski papirnici in začeti s proizvodnjo papirja.

Sodelovanje po pogodbi je uspešno steklo, saj so delavci obeh tovarn v soboto, 28. februarja 1987, že proizvedli prve količine kvalitetnega papirja. Ta uspeh je dokajšnje zagotovilo, da bodo načrtovani cilji poslovno-tehničnega sodelovanja med obema delovnima organizacijama v celoti uresničeni, v predvideni obseg proizvodnje, od katere bodo polovico namenili tujemu trgu.

V. P.
Delo

Novoletni sprejem za duhovnike

Skupno prizadevanje za uresničitev nalog

Letošnji novoletni sprejem za duhovnike, delujoče na območju občine Krško (5. februarja v hotelu Sremič) je bil — sodeč po obojestranski oceni — tako prijetno kot uspešno delovno srečanje duhovnikov in predstavnikov naše družbenopolitične skupnosti.

»Tudi vam je znano,« je v uvodnem govoru dejal gostitelj, predsednik SO Krško, Zoran Šoln, »da si prav v Sloveniji vse politične sile prizadevajo za demokratizacijo v najširšem smislu — za demokratizacijo mišljenja, ravnanja in razmer na vseh področjih. Smo za javno razpravo o vseh žgočih problemih, ki naj bi jih urejali z izmenjavo mišljenj, stališč in predlogov slehernega človeka, ki mu družbeni razvoj ni le fraza, marveč zavestna osebna opredelitev, ki ji je pripravljen služiti z vsemi svojimi silami.

To seveda pomeni, da mora biti v naši družbi na poti v boljši jutri »sila stalnica« združevanje vseh narodovih sil, njegovega celotnega ustvarjalnega potenciala.

Najbrž ob tem ne bo pretirana trditev, da vse bolj prodira in se utrjuje zavest o odgovornosti za resnično enakopravnost in dobro počutje vseh ljudi — nazorsko in versko različno opredeljenih. Prav zato smo tudi skupno odgovorni za uresničitev dogovorjenih nalog pri nadaljnjem razvoju vseh področij delovanja družbenopolitične skupnosti: zdravstva, kulture, znanja Te naloge so namreč odraz interesov in potreb slehernega izmed nas, zato se mora vsak občan tudi vpreči v voz ter ga pomagati peljati naprej, v naš boljši jutri. Pri tem ne more nihče stati ob strani,« je Zoran Šoln nadaljeval svoj govor ter povabil udeležence k sproščenemu pogovoru. Vsem je tudi v svojem imenu in v imenu občinske skupščine zaželel vse najboljše v letu 1987.

Od problemov, ki so jih udeleženci srečanja nanizali med pogovorom, naj navedemo troje: potrebo po uskladitvi objave poteka pogrebnih slovenosti takrat, ko je vanje vključena maša, ureditev že dokaj starih nejasnosti v zvezi z zemljiško posestjo posameznih župnišč ter napeljavo ozvočenja na večjih pokopališčih. Slednjega pogrešajo na dokaj prostranem krškem pokopališču tako pri pogrebnih kot pri komemoracijskih slovesnostih predstavniki verske skupnosti in vsi organizatorji ter udeleženci. Zato so duhovniki tudi pohvalili ureditev ozvočenja na brestaniškem pokopališču.

Med pritožbami zaradi zemljiškoposetniških problemov naj omenimo le pripombo o neokusnem in samovoljnem puščanju tovornjakov, ki vozijo v skladišče pivovarne Union, na parkirišču, predvidenem za vozila udeležencev verskih obredov. Ti so seveda zaradi zasedenega parkirišča prisiljeni puščati vozila na mestih, kjer to ni dovoljeno, in se nato soočati tudi s posledicami svojih prekrškov.

Udeleženci sprejema so si ob slovesu vzajemno zatrdili, da je za njimi prijetno in plodno srečanje.

»Spoštovani gospod predsednik!

Zahvaljujemo se Vam za povabilo na ta sprejem. Tako si ob novem letu res lahko zaželimo uspehov pri medsebojnem delu za skupno blaginjo naše samoupravne socialistične družbe, za njen blagor, napredek te družbe, za njen mir v lepem sožitju, razumevanju in spoštovanju med

seboj, veseleč se vseh demokratičnih načel naše družbene ureditve, posebej svobode, miru in sožitja.

Zato se vam tudi v imenu vseh zbranih duhovnikov zahvaljujem za topla voščila in takoj v še večji meri želim vam, vašim sodelavcem, vsem občanom krške občine obilo uspehov, zadovoljstva. Po domače bom povedal, kot smo molili na novoletni dan miru: Naši domovini in tem, ki jo vodijo, božji blagoslov, pomoč za pravično vodenje vseh vernih in neverujočih, saj smo vendar bratje med seboj.

Prepričan sem, da vam je, g. predsednik, znano, da si vsi duhovniki v krški občini prizadevamo za dobre odnose z oblastmi. Upam, da nam nihče ne more očitati kakšnega sektaštva, še manj kakih političnih ambicij v težkih gospodarskih trenutkih. Veste, da smo lojalni člani, in to bomo tudi naprej. Želimo le, da si tudi družbene strukture prizadevajo, da medsebojne težave pravično urejemo. Te težave so predvsem zemljiško-lastninskega značaja, ki naj bi se dokončno pravično uredile, pri marsikaterem načrtovanju pa se upoštevale tudi di potrebe Cerkve...

Hvaležni smo, da je (občinski — op. ur.) sekretariat za notranje zadeve dal dovoljenje za nabirko Zdolam pri obnovi cerkve. Upamo, da bomo tudi v tekočem letu našli skupni jezik za vse te zadeve in se bomo ob koncu leta lahko veselili napredka z ugotovitvijo Psalmista: »Glejte, kako prijetno je, če bratje prebivajo skupaj!«

(Iz izjave, ki jo je na sprejemu v imenu navzočih duhovnikov prebral dekan Janez ZORKO)

oooooooooooooooooooooooooooo

Posavski strokovnjaki naj sodelujejo pri projektu Krško polje

KRŠKO, 10. marca — Na prvi seji skupščine Medobčinske gospodarske zbornice Posavja tretjega mandata so danes med drugim izvedli tudi volitve — za predsednico so znova izvolili Marinko Pucelj-Arandjelović, za sekretarja Bojana Petana ter za nepoklicna podpredsednika Marka Borštnarja in Janeza Roškerja — ter izglasovali podporo združevanju sredstev za naložbo v UNZ. Sicer pa je iz razprave mogoče povzeti, da ima posavsko združeno delo in območje kot celota mnogo razvojnih možnosti, a kaže bolj izrabiti vse materialne in naravne danosti, se kadrovske okrepiti in povezovati. Nove razsežnosti mora dobiti tudi delo medobčinske gospodarske zbornice, ki naj zlasti ob razvojnem projektu Krško polje pri-tegne vse strokovne delavce Posavja, projekt pa mora hkrati pogojevati tudi prenovalo celotnega združenega dela brežiške, krške in sevnjske občine. (U. P.)

Delo

Uspešna letna seja OS ZSS

POTREBUJEMO AKTIVNE LJUDI za delo v ZSS in v OZD

Letna seja občinskega sveta ZSS Krško (17. februarja 1987) je pokazala že znano resnico. Tam, kjer vse drugo deluje učinkovito, kjer je kolektiv pri delu dobro organiziran, je tudi delo osnovnih organizacij ZSS učinkovito. Uvodno razpravo predsednika OS ZSS Franca Dularja objavljamo, iz zapisa o razpravi pa povzemamo le nekaj misli, ki se nam zdijo zanimive.

Odbor delavcev v energetiki je v svoj program dela za letošnje leto zapisal, da bodo njegovi člani obravnavali predvsem reševanje problematike s področja elektrogospodarstva. V ta sklop sodi gradnja novih energetskih zmogljivosti in prenosov električne energije v Posavju ter samoupravna organiziranost EGS.

Beseda je tekla tudi o stanovanjski problematiki, nočnem delu žensk, organizirani prehrani med delom, zlasti o obrokih za osnovnošolce in srednješolce. Kar zadeva pogoje dela, ki imajo včasih zaradi neurejenosti ali narave dela za posledice invalidnost, bolniške izostanke..., so si bila mnenja nekoliko nasprotujoča. Reš je namreč, da imajo objektivni pogoji in preventivno zdravstveno varstvo svoj delež pri zmanjševanju obsega problemov. Res pa je tudi, da bi ljudje z nekoliko prizadevnosti in osveščenosti lahko marsikaj storili sami zase. Ta klopčič se lahko začne razmotivati pri tobaku, rekreaciji, alkoholu in še kje. Za našo občino je bila značilna visoka stopnja bolniškega staleža in tega bi bilo treba znižati na razumno mero. Hkrati pa se v združenem delu pojavlja tudi problem pre zaposlitve obolelih delavcev, za katere je (na primer v obsegu, kot se kaže v tekstilni industriji) težko ali celo nemogoče zagotoviti pre zaposlitev na lažja delovna mesta. Vedeti je treba tudi, je poudaril eden izmed razpravljalcev, da specialisti medicine dela delajo v izredno slabih prostorskih pogojih, da bi OZD morale izkoristiti zakonsko možnost izvajanja laične kontrole bolniškega staleža vsaj delno; tako so se kolektivi organizirali pri nekaterih drugih preventivnih ukrepih (prevozi na delo).

Ena izmed dejavnosti OS ZSS je tudi pravna posvetovalnica. Njena naloga je, da pomaga delovnim ljudem z nasveti in pisanjem vlog v primerih, ko gre za

probleme, izhajajoče iz delovnih razmerij. Vodja posvetovalnice je posredoval udeležencem zamisel, da naj bi z anketo ugotovili, v katerih OZD imajo največ problemov oz. primerov in ali bi kazalo na ravni regije organizirati tudi tako pravno pomoč, s katero bi delavce zastopali na sodiščih združenega dela.

Izmed predlogov letne seje OS ZSS naj zapišemo le še tistega, ki govori o neaktivnih osnovnih organizacijah. Tako na primer letne seje do roka (niti do letne seje 17.!) niso sklicali v: Zdravstvenem domu Krško, Rudniku Kremen Ravno, Srednji šoli Krško in IGMP Sava Krško. Člani OS so na seji predlagali enak ukrep, kot ga načrtujejo v lastnih vrstah: nadomestne volitve in zamenjavo kadrov v neaktivnih osnovnih organizacijah.

UVOD predsednika OS ZSS Krško, tovariša Dular Franca

na letni seji OS ZSS Krško — 17. 2. 1987

Pravimo, in to je tudi res, da je Zveza sindikatov najširša enotna organizacija delavcev in delavskega razreda. Konkretno naloge ima določene v Zakonu o združenem delu, opredeljene pa tudi v resolucijah in programih dela, tako kot druge družbenopolitične organizacije in organi. Ne moremo trditi, da Zveza sindikatov dosega nadpovprečne rezultate v tej družbi. Smo v poprečju, morda pa je v tem poprečju rezerva za drugačne odnose jutri, vendar le v primeru, da določila statuta veljajo za vsakega člana, odvisno pač od zahtevnosti naloge, ki jo v tej družbi opravljajo.

V poročilu o delu so navedena le nekatera področja dela, tista, ki smo jim v zadnjem času posvečali največ pozornosti. Koliko je bilo spremljajočih aktivnosti skozi vse leto, bi lahko najbolje povedali predsedniki osnovnih organizacij ZS in konferenc OO ZS. Obseg aktivnosti je bil prav gotovo večji kot v prejšnjih letih, vprašanje pa je, kako smo bili uspešni.

Delo občinske organizacije se odraža skozi delo osnovnih organizacij in konferenc, ki pa k svojim nalogam pristopajo z različno odgovornostjo in različnimi možnostmi za delo. Prav gotovo imamo dobre kolektive in osnovne organizacije, na drugi strani pa tudi takšne, ki še do danes niso opravile letnih sestankov s članstvom, čeprav je bil rok 31. 12. 1986. Te so navedene v poročilu o letnih sestankih. V teh in še nekaterih

okoljih sindikalno nedelo odraža sliko splošnega stanja, prav tako pa tudi odnos vodilnih delavcev do družbenopolitičnega dela.

V letnem poročilu ni posebej ocenjeno delo odborov, svetov in komisij. Če smo prejšnja leta tarnali, da ne le-te ne morejo zaživeti, moramo za preteklo leto ugotoviti, da jih je 2/3 zaživelo in opravljajo svoje naloge.

Odkrito moramo priznati, da je udeležba na sejah predsedstva in občinskega sveta v zadnjem času padla. Nekoliko »nesrečno roko« pri izbiri smo imeli glede na preobremenjenost posameznih članov s še drugimi nalogami in delovnimi obveznostmi. Potrebno se bo odločiti, katere naloge postaviti na prvo mesto in katere na drugo ter opraviti tudi morebitne zamenjave.

Programske usmeritve za delo občinske organizacije za tekoče leto so po obsegu kratke — napisane na dveh straneh. Po vsebini pa, skupaj s tistimi, ki smo jih sprejeli lani na skupščini občinske organizacije, tako zahtevne, da bomo morali k uresničevanju pristopiti še resneje kot do sedaj.

Še enkrat poudarjamo, da bomo tudi v bodoče ocenjevali svojo uspešnost ali neuspešnost delovanja tudi na podlagi resolucije planskih nalog v posamezni OZD in v občini nasploh. Torej je to naša prva in stalna naloga.

V naslednjih dneh so pred nami organizacije razprav o rezultatih gospodarjenja v letu 1986. To je pomembna naloga, še pomembnejša pa je vsebina, ki jo želimo doseči. To ne sme biti zgolj zbir števil, ki so dejstvom in se jih ne da spreminjati; z analizami vzrokov za take številke moramo ugotoviti, kaj in kako spreminjati v bodočem gospodarjenju. Posebno pozornost moramo posvetiti tistim OZD, ki so poslovale z izgubo ali so na meji rentabilnosti — takih pa ni tako malo. V teh moramo posebej oceniti delo poslovnih in strokovnih delavcev, vztrajati moramo pri realnih sanacijskih programih — še posebej, ker smo v resolucijo nedvoumno zapisali, da bomo v letu 1987 opravili z izgubaši (ali jih sanirali ali pa vzpostavili drugačne odnose).

Naslednja naloga, s katero smo že pričeli in nas bo spremljala vse leto, je ocena in spremembe samoupravne organiziranosti združenega dela. V ta namen je pripravljeno gradivo, ki še ni dokončno, pa vendar tako, da v OZD že lahko razmišljajo, ali je sedanja organiziranost pravilna ali ne. V nekaterih okoljih sproti dograjujejo odnose na tem področju, drugi pa samo ugotavljajo, da odnosi in organiziranost niso v redu. V prvi vrsti želimo vzpodbuditi OZD, da začno o tem razmišljati in evidentirati tiste, ki ugotavljajo, da je sedanja organiziranost nepravilna.

Organizirali in vodili bomo razprave o spremembah ustave in ZZZ. O vsebini tokrat ne bi govoril, ker je tema preobširna. Dovolite mi le nekaj besed o težah za spremembo ZZZ, ki govorijo o reševanju sporov, ki jih ni bilo mogoče rešiti po redni poti (členi 636 do 640). V Sloveniji in drugje smo priča takim in drugačnim prekinitvam dela, ne glede na to, ali so zakonite ali ne — dejstvo je, da so prisotne. Razprave o tem v CK in PRS ter organih so že bile, sindikalna pa bo strnjena na seji RS 25. 2. 1987. Dosedanja razmišljanja gredo v to smer — zelo poenostavljam — da se takim oblikam izražanja nezadovoljstva (na tej stopnji razvoja samoupravnih socialističnih odnosov) ne moremo izogniti. P RS ZSS predlaga, da uzakonimo možnost sklica

»izrednega zbora«, ki ga skliče sindikalni poverjenik, ki je istočasno tudi član IO OZZS in zbor tudi vodi.

Zahteve delavcev je potrebno takoj posredovati DS, ki mora takoj razpravljati in sklepati o njih. Predlagam, da se v današnji razpravi izrečemo o predlaganih težah, kar bo služilo našemu članu RS za razpravo na seji RS.

Naloge s področja dograjevanja delitvenih razmerij: zakon o dohodku je sprejet, v fazi predloga pa je DD o spremembah DD o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in delitev dohodka — zvezni in republiški. Novosti je precej! Objavljen je v skupščinskem Poročevalcu, postopek za sprejem pa je enofazen, ker najbi 1. 7. 1987 zakon začel veljati. Do takrat je treba spremembe DD sprejeti, uskladiti z njim samoupravne sporazume dejavnosti, z njimi pa tudi

druge samoupravne akte in to z referendumom. Predlagamo, da gradivo obravnava tudi naš svet za oblikovanje dohodka in delitev sredstev za OD in to pred seminarjem, ki ga bodo imeli predsedniki teh svetov 27. 2.. Predlog je tudi, da naj se v nekaterih OZD preračunajo. Pripombe, ki bi jih imeli, je treba poslati RS do 9. marca 1987.

Naslednja pomembna in aktualna naloga, ki je pred nami, je organizacija razprav in sodelovanje pri izvedbi referendumov v KS. Naš skupni dogovor je bil, da bomo obrazpravali rezultate gospodarjenja organizirali tudi razprave o samopriskupku, predvsem o tistem delu, ki je za zdravstveni dom. Zato naj bo naš sklep danes tak, da ne sme biti okolja, ki o tem ne bi razpravljalo.

Franc Dular

Nastop folklorne skupine OŠ XIV. divizije na Senovem

AKTIV DELAVCEV ZA PODROČJE ORGANIZIRANEGA REKREACIJSKEGA ODDIHA

Osnovni namen aktiva rekreacijskega oddiha delavcev (ROD) je, da se skupaj z ostalimi dejavniki prizadevamo ustvarjati takšne pogoje, ki bodo delavcem in občanom s posameznimi vsebinskimi

k humanizaciji dela in življenja.

Posredno naj bi skozi razne organizirane oblike aktivnosti preprečevali obolenja, nezgode in nesreče pri delu in izven njega ter v življenju nasploh.

Težka gospodarska situacija nam še bolj narekuje potrebo po večji organiziranosti in izkoriščanju že danih možnosti in iskanja novih oblik združevanja na nivoju občine in regije s ciljem uresničevanja zastavljenih nalog.

Predlog vsebine programa dela aktiva:

— osveščanje zaposlenih in ostalih občanov o koristnosti raznih oblik rek-

Na letni seji OS ZSS je bil sprejet tudi sklep, da pri svetu za življenje in delovne razmere delavcev začne delovati tudi aktiv delavcev za področje organiziranega rekreativnega oddiha. Zaradi vrste problemov, ki jih sodobni način življenja, vključno s fizično neaktivnostjo, prinaša delovnemu človeku, posredujemo celoten predlog za ustanovitev tega aktiva. Pobudo za to akcijo so dali člani OZZS v občini Krško.

oblikami omogočili krepitev in varovanje zdravja in na ta način prispevali k večji delovni in obrambni sposobnosti ter

reacijskega oddiha delavcev;

— nenehna skrb za pretok znanja, tako da organiziramo razne seminarje ter

hkrati animiranje in programiranje naše dejavnosti;

— sodelovanje s Počitniško skupnostjo Krško, Zvezo telesno-kulturnih organizacij Krško, Zdravstveno skupnostjo Krško, različnimi socialnimi institucijami itd.;

— prizadevanja, da v vsaki OZD namenijo posebno pozornost tistim delavcem, ki se jim zaradi vplivov delovnega procesa in drugih motečih dejavnikov poslabša zdravstveno stanje in jim je potrebno omogočiti zdravstveno-preventivni odhiti;

— seznanjanje občanov o možnosti in načinu preživetja rekreacijskega oddihaj;

— izmenjava počitniških kapacitet in pomoč tistim OZD, ki teh kapacitet nimajo, in jih vzbujati k temu;

— organizacija in sodelovanje pri operativnih zadevah: vzdrževanje počitniških prikolic in ostalih objektov, skupno servisiranje, premiki prikolic itd.;

— usklajevanje stališč in skupnih predlogov;

— ostala dela, vezana na počitniško dejavnost.

V programih moramo izhajati iz potreb in interesov delavcev in občanov ter jih usklajevati z možnostmi za njihovo izvedbo.

Tako bi že v tem letu pripravili predlog in ga posredovali Počitniški skupnosti Krško o nekaterih oblikah športno-rekreacijske aktivnosti v Nerezinah in Poreču v času, ko je na oddihu največ zaposlenih. V omenjenih središčih pogrešamo organizirane tečaje za starejše in mlajše neplavalce. Ravno tako bi lahko organizirali izposojevalnico jadrlnih desk in tečaj jadrnanja ipd.

Za izvedbo omenjenega predloga bi zadolžili odbor pri aktivu. Druga takšna zadolžitve odbora bi bila, da bi v letošnjem letu pripravili program o možnosti organiziranega programiranega zdravstveno-preventivnega oddiha delavcev v Nerezinah.

Glede na to, da so Nerezine klimatsko-terapevtsko področje in kot takšno v nezadostni meri izkoriščeno za razne oblike programirane zdravstvene rekreacije, zlasti pred in po sezoni (pred julijem in po avgustu), bi predlagali, da se dogovorimo z zdravstvenim varstvom in ostalimi dejavniki o izkoriščanju tega naravnega inhalatorja za potrebe naših delavcev in občanov.

Z organiziranim delom moramo vplivati tudi na to, da se bodo delavci odločali tudi za odhiti v gorah in ne samo na morju.

Prepričan sem, da ta humana akcija mora najti pravo mesto v programih odgovornih dejavnikov v naši občini.

Iz vsega navedenega sledi, da so pred aktivom težavne in tudi odgovorne naloge, ki jih bo potrebno realizirati.

**Zveza sindikatov Slovenije
Občinski svet Krško**

Razpis za podelitev srebrnih znakov ZSS v letu 1987

Predsedstvo občinskega sveta ZSS Krško je na svoji 13. redni seji dne 2. februarja 1987 sprejelo sklep o razpisu za podelitev srebrnih znakov ZSS za letošnje leto.

Po pravilniku o podeljevanju srebrnih znakov ZSS sprejme predsedstvo OS ZSS vsako leto sklep o razpisu, določi število priznanj in rok za prijave. Srebrne znake podeljujemo vsako leto na slavnostni seji v počastitev delavskega praznika — 1. maja.

Srebrni znak ZSS podeljujemo:

1. članom ZSS za večletno prizadevno delovanje v osnovni organizaciji oziroma občinski organizaciji ZS pri uresničevanju delavskih interesov in pri uresničevanju nalog ZSS;

2. osnovnim organizacijam in konferencam osnovnih organizacij ZSS za večletno učinkovito in uspešno delovanje pri uresničevanju nalog in vloge ZSS.

Predlog za podelitev srebrnega znaka posamezniku sprejme OOZS ali njen izvršni odbor, za osnovno organizacijo pa sprejme predlog konferenca OOZS, občinski odbor sindikata dejavnosti ali OS ZSS. Predlog za podelitev posameznemu članu ZSS mora vsebovati naslov organa — predlagatelja, osebne podatke in opis dejavnosti predlaganega v sindikatih.

Predloge pošljite na naš naslov (Občinski svet zveze sindikatov Krško, CKŽ 14) najpozneje do 20. marca 1987. Prispele predloge bo obravnaval odbor za organizacijsko-kadrovska vprašanja pri OS ZSS, sklep o podelitvi pa sprejme predsedstvo občinskega sveta ZSS.

**Predsednik OS ZSS:
Franc Dular**

Dom po Martinu Boltezu

S konference kluba jamarjev — V avgustu 9. dolenski jamarjski tabor — Najgloblje brezno?

KOSTANJEVICA — Klub jamarjev je imel 14. februarja redno letno programsko-volilno konferenco v svojem novem domu pred kostanjeviško jamo. Prav gradnja doma je bila v lanskem letu tisto, o čemer so jamarji največ govorili. V dom, ki je do danes zgrajen že do tretje faze in mu tako rekoč manjka le oprema, so vložili več kot 700 prostovoljnih delovnih ur. Denar je prispevala tudi krška občina, še najbolj radodarno pa je bilo Turistično društvo Krško. Ko bo dom dokončan, ga bodo slovesno odprli in poimenovali po pokojnem Martinu Boltezu, najzaslužnejšem kostanjeviškem jamarju.

Kostanjeviško jamo, to podzemno lepoto, je v lanskem letu obiskalo 3000 ljudi, med katerimi so bili najbolj pogosti šolarji krške občine

~~~~~

Jama v Kostanjevici je trenutno zaprta za posamezne obiskovalce, večje najavljene skupine pa si jo tudi v tem času lahko ogledajo. Prava sezona se prične 1. maja. Tedaj bo ogled možen prav vsako soboto, nedeljo in praznik.

Dolenjski list, 26. 2. 1987

in drugih slovenskih krajev ter delavci na sindikalnih izletih. »Prva škoda je, da se novomeške osnovne šole vozijo kraški svet ogledovat v Postojno, za našo jamo pa že nekaj let ni zanimanja, čeprav mislimo, da je za šole jama dovolj bogata s podzemelskimi stvaritvami. Tudi tuji le slučajno zaidejo k nam, saj smo premalo naredili za reklamo v slovenskih in jugoslovanskih turističnih vodičih,« razmišlja novi predsednik jamarjev Brane Čuk.

V delovnem programu za letošnje leto je ena glavnih aktivnosti priprava 9. dolenskega jamarjskega tabora v avgustu. Ta tridnevna raziskovalna akcija bo letos tekla pri breznu Pekel na Gorjancih. Tu so kostanjeviški jamarji že prišli do globine 75 metrov. Odkrili so, da je brezno globoko najmanj 120 metrov. Če je to res, bo na taboru odkrito najgloblje brezno na Dolenjskem. Na taboru bodo pokazali najodobnejše vrhne tehnike spuščanja v jamo članom pa tudi ostalemu občinstvu, ki bo v teh dneh lahko gledalo tudi filme o jamah. Kostanjeviški jamarji bi v letošnjem letu tudi radi posneli svoj film o raziskovanju jamske pomočje vrhne tehnike.

J. P.

Posveti o postopku za spremembo ustave

SPREMENTI RAVNANJE ALI USTAVO?

Minuli teden je bilo trinajst regijskih posvetov o predlogu predsedstva SFRJ o spremembah in dopolnitvah ustave SFRJ. Vodili so jih predsedniki medobčinskih svetov SZDL, uvodničarji pa so bili Valerija Škerbec, Dušan Semolič, Geza Bačić, dr. Ciril Ribičič, dr. Miha Ribarič, dr. Janez Šinkovec, Marjan Kotar, Marko Herman, Miran Potrč, Milan Gaspari in Tone Jerovšek. Razprave so bile kajpak raznolike in tudi odzivnost povsod ni bila enaka, eno izmed sporočil pa bi vendarle kazalo spraviti na skupni imenovalce: pri tem, ko gremo v spremembo, je treba dopustiti čim več ustvarjalnosti na makro ravni, kajti to bo pomenilo hkrati tudi veliko več možnosti na mikro ravni. Povedano drugače: rešitve naj dopuščajo ustvarjalnost ljudi, ne pa da jo blokiramo s prepodobnim in preobširnim predpisovanjem.

Če nekoliko obširneje pogledamo v razpravo na posvetu v Krškem, lahko povzamemo pripombo, da je v družbi vendarle veliko neskladij med posameznimi zakoni in ustavo, pri čemer bi moralo prevzeti ustavno sodišče aktivnejšo vlogo. Namesto da bi po štirinajstih letih obstoja ustave razpravljali o uresničevanju njenih določil, govorimo o spremembah. Vedno bolj se nam oži prostor za samoupravno odločanje, nadomeščajo pa ga pravni akti. Prišli smo do nerazumno organiziranih (nekaterih) sistemov, kot na primer v svobodni menjavi dela. Zato so nekateri razpravljavci tudi izrazili strah pred še večjim stopnjevanjem razvoja birokracije, namenjene njihovem delovanju, ki pa je postopoma prevzela odločanje v svoje roke, namesto da bi zagotavljala le tehnični del delovanja sistema. Predstavniki ZSS so ravno zaradi tega izrazili tudi pomisleke o smiselnosti in uresničljivosti zamisli, da bi v njihovo domeno prenesli delovanje skupin delegatov za delegiranje v zbor združenega dela SRS.

Veliko besed so udeleženci sestanka izrekli na račun dosedanje opredelitve solidarnosti, ki da takšna, kakršna je sedaj, škoduje tistemu, ki daje, in tistemu, ki sprejema, saj mu omogoča pasiven odnos in s tem v bistvu nazadovanje. Ravno tako so kot eno bistvenih poudarili razmišljanje o zemljiškem maksimumu. Na eni strani je neizpodbitno dejstvo, da se je način obdelave zemlje v povojnem času tako spremenil, da dva človeka lahko obdelata bistveno večje površine, kot je sedanjih 10 hektarov. Seveda pa so se istočasno z

idejo o povečanju maksimuma pojavili tudi zahtevki tistih, ki jim je bila ob sprejemu sedanje ustave posest nacionalizirana.

Ameriške razglednice (3)

PITTSBURGH NI VEČ »UMAZANO« MESTO

Bil je že večer, ko me je Peris s svojo novo mazdo odpeljala z letališča proti največjemu pensilvanijskemu mestu, ki stoji na treh rekah: Allegheny in Monongahela se tu zlijeta v Ohio, po kateri se imenuje tudi sosednja ameriška zvezna država. Pogled 1, ki se ti ponuja zvečer ob izhodu iz tunela pred mestom, je res čudovit in spominja na filmske prizore iz življenja ameriških vele mest, kar vsaj po eni plati z množicami luči in svetlobnih napisov napravi velik vtis in povprečnega Balkanca. Odsev luči v reki in razsvetljeni čolni na njej — preveč prostora bi odvzeli delegatskim gradivom, če bi želel popisati vso reč malo podrobneje.

Pittsburgh resnično preseneti vsakogar, ki že dolgo časa ni bil v njem ali pa je samo bral o tem mestu. Tudi podnevi je namreč veliko lepše, kot govorijo in pišejo o njem. Podobno presenečenje je izrazil tudi neki ameriški pesnik, ki je bil prav v tistem času na gostovanju v mestu in s katerim sva se srečala na popoldanski TV oddaji v živo na eni najstarejših ameriških televizij — KDKA. Šef vizualne produkcije pri korporaciji Westinghouse, Joe Matta, ki me je v spremstvu privlačne črнке, ki po zunanosti ni mnogo zaostajala za znano Grace Jones, vodil po hiši, je dejal, da je tu začel oddajati tudi prvi ameriški radio. Temu se nisem posebej čudil, saj je znano, da sta v mestu delala tudi takaka mojstra tehnike, kot sta George Westinghouse in naš Nikola Tesla. Prej omenjeni pesnik je v oddaji rekel, da je pričakoval umazano in zadimljeno mesto in ni mogel verjeti, ko so mu povedali, da v rekah zopet lovijo ribe in jih tudi jedo. V dvajseto stoletje je to mesto šlo kar s 478 tovarnami in tovarnicami in seveda ustreznim številom dimnikov. To je pristanišču popotnikov z vzhodne obale na naseljeni zahod že zgodaj prineslo tako bogastvo kot tudi umazanijo in neprijaznost za obiskovalce. Po drugi svetovni vojni in že prej se je začelo obračati na

Pogovor so udeleženci sklenili s pripombo, da bi razpravo o spremembi ustave morali racionalizirati in hkrati voditi tudi (sicer že napovedano) razpravo o spremembi zakona o združenem delu.

(I. Kastelic)
Komunist, 27. 2. 1987

Piše: Silvo Mavsar

bolje, uvažali so nove tehnologije, železarne in jeklarne pa so se med drugim preselile tudi po svetu. Še danes je ob Monongaheli precej črnih in zarjavelih zgradb, nekdanjih železarn, v katerih, kot mi je povedala Peris, sedaj prebivajo duhovi nekdanjih železarskih magnatov.

Tisti, ki so bili že večkrat v Pittsburghu, a teh je, odkar nam je Westinghouse dobavil elektrarno v Krškem, nekaj več kot prej, med drugim poznajo kompleks Station Square, redkejši pa najbrž tamkajšnji hotel Sheraton, kjer je samo cena prenočišča brez zajtrka 120 dolarjev. Dnevniica, ki jo pri nas dobiš za pot v ZDA, pa je samo 100 dolarjev in za to moraš jesti, piti in spati, tako da ti preostane samo naš dobri »znajdi se, kot veš in znaš«. Znajti se je lažje, če je družba večja ali ko imaš že večje izkušnje z deželo. Ker sem se že pred potovanjem odločil, da bom po potrebi tudi kaj tvegaj, da bi v kratkem času vsrkal čim več značilnosti te dežele, se nisem upiral, ko me je gostiteljica pripeljala pred Sheraton. »Za dan, dva bo že,« sem si mislil in stopil s svojo skromno prtljago v recepcijo. Tu in tudi kasneje je bilo nekaj težavic z mojim priimkom, ki ga je bilo treba črkovati, zato pa je bilo toliko lažje z imenom, saj imam v Ameriki precej soimenjakov; eden najbolj znanih je filmski igralec Stallone, ki mu pravijo tudi Sly.

Potem ko sva odnesla prtljago v sobo, kjer je med drugim stal obvezni televizor s tridesetimi programi in priključkom za kabelske programe, sva se vrnila v imenitno restavracijo. Izbrala sva mizico na zaprti terasi ob reki in naročila pivo. Prvo srečanje z ameriškim pivom je bilo še večje razočaranje kot poskušnje nekaterih evropskih; zdelo se mi je namreč izredno lahko in prazno, nekaj podobnega, kot bi pil naše brezalkoholno, a vendar mi je pijaka prav prišla, tako da sva ob pogovoru o načrtih za naslednji dan kmalu naročila še eno »rundo«.

(Se nadaljuje)

SKLIC SEJ ZBOROV SO KRŠKO

Delegati vseh treh zborov SO Krško se bodo sestali v torek, 17. marca 1987 ob 15. uri.

Obravnavali bodo:

- osnutek sprememb in dopolnitev dolgoročnega družbenega plana občine Krško za obdobje 1986—1995/2000 in srednjeročnega družbenega plana občine Krško za obdobje 1986—1990 (ZZD, ZKS, DPZ);
- poročilo o delu sodišča združenega dela v Brežicah v letu 1986 (ZZD, ZKS, DPZ);
- poročilo o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja občin Brežice, Krško in Sevnica v letu 1986 (ZZD, ZKS, DPZ);
- predlog odloka o proračunu občine Krško za leto 1987 (ZZD, ZKS);
- predlog odloka o zaključnem računu o izvršitvi proračuna občine Krško za leto 1986 (ZZD, ZKS);
- osnutek odloka o sofinanciranju izgradnje sistema za odvod in čiščenje odpadnih voda (ZZD, ZKS);
- predlog odloka o turistični taksi za leto 1988 (ZZD, ZKS);
- predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prekrških zoper javni red in mir v občini Krško (ZZD, ZKS);
- predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o izobešanju in uporabi zastav v občini Krško (ZZD, ZKS);
- predlog odloka o priznavalninah udeležencem NOB in drugih vojn ter njihovim družinskim članom (ZZD, ZKS, DPZ);
- predlog odloka o določitvi števila sodnikov organa za postopek o prekrških občine Krško (ZZD, ZKS, DPZ);
- predlog sklepa o soglasju k imenovanju vodje enote sodišča v Novem mestu;
- predlog gradnje skupnega poslopja OŠTO in ONZ Krško;
- predloge in vprašanja delegacij.

Februarsko zasedanje:

Predlog resolucije za leto 1987 dopolnjen in sprejet

Izvršni svet SO Krško, predlagatelj resolucije o politiki uresničevanja srednjeročnega družbenega plana občine Krško v letu 1987, je prejel dve dopolnitvi k predlogu tega dokumenta; delegati so obe sprejeli in sta vključeni v besedilo resolucije.

Prvo dopolnitev je predlagala UNZ Krško in se glasi: »Potekale bodo aktivnosti za pričetek gradnje prostorov za potrebe UNZ in občinskega štaba TO.«

Na predlog OK SZDL pa je resolucija dopolnjena z naslednjim besedilom: »Z neposredno svobodno menjavo dela bomo nadaljevali prizadevanja za zagotovitev pogojev za delovanje občins-

ske matične knjižnice Krško.«

Pripombe delegacij KS Senovo in Kostanjevica niso bile upoštevane, ker sodijo na področje, ki ga ureja skupščina občinske SKIS oziroma skupnost za ceste.

Poleg resolucije o politiki uresničevanja srednjeročnega družbenega plana v letu 1987 so delegati na zasedanju 12. februarja sprejeli še:

- spremembe in dopolnitve dolgoročnega družbenega plana občine Krško za obdobje 1986—1995/2000;
- spremembe in dopolnitve družbenega plana občine Krško za obdobje 1986—1990;
- odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov;
- osnutek odloka o turistični taksi v letu 1988;
- odlok o prenehanju lastninske pravice na območju zazidalnega načrta Stari grad;

Povzetki delegatskih gradiv

v Našem glasu št. 3/87

1. Osnutek sprememb in dopolnitev srednjeročnega in dolgoročnega družbenega plana občine Krško. **Spremembe in dopolnitve planov**, str. 23
2. Poročilo o delu sodišča združenega dela v Brežicah v letu 1986. **Število sporov upada**, str. 24
3. Poročilo o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja občin Brežice, Krško in Sevnica v letu 1986. **Dela nikoli ne zmanjka**, str. 26
4. Osnutek odloka o sofinanciranju izgradnje sistema za odvod in čiščenje odpadnih voda. **Odlok o financiranju gradnje skupnih kanalizacijskih naprav**, str. 24
5. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prekrških zoper javni red in mir. **Spremembe in dopolnitve odlokov**, str. 23
6. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o izobešanju in uporabi zastav. **Spremembe in dopolnitve odlokov**, str. 23
7. Predlog odloka o priznavalninah udeležencem NOB in drugih vojn ter njihovim družinskim članom. **Predlog občinskega odloka o priznavalninah**, str. 23
8. Predlog odloka o določitvi števila sodnikov organa za postopek o prekrških. **V organu za postopek o prekrških dva sodnika**, str. 28
9. Predlog sklepa o soglasju k imenovanju vodje enote sodišča v Novem mestu, str. 28
10. Predlog za najetje kredita za financiranje gradnje skupnega poslopja OŠTO in ONZ Krško. **Kredit za gradnjo poslopja OŠTO in ONZ Krško**, str. 28

— odlok o določitvi pomožnih objektov za potrebe občanov in njihovih družin;

— osnutek odloka o proračunu občine Krško za leto 1987 in

— program dela zborov občinske skupščine za leto 1987.

Spremembe in dopolnitve planov

Osnutek

I. DOLGOROČNI PLAN

V grafičnem delu — namen površin — se dopolni plan z delom površin, ki se prekrivajo, za potrebe razdelilne transformatorske postaje (RTP) 400/110 kV Krško in obstoječih površin NE Krško — razvidno iz lokacijskega načrta RTP 400/110 kV Krško, karta Pregledni katastrski načrt (PKN) 5 in karta M 1:25.000.

II. SREDNJEROČNI PLAN

1. Poglavlje 3.2.2.7.4. Savske elektrarne — stran 91

Od vseh parcelnih števil ostanejo samo: ob NE Krško parc. št.: 1197/44, 1197/263 — velikost 6,81 ha RTP 1204/17

k.o. Leskovec

PKN 5, Krško 38

2. Poglavlje 4.2. Ureditveni načrti — stran 149

Pri ureditvenem načrtu NE Krško — 16 A k.o. Leskovec se črtajo vse parcelne številke. Nove parcelne številke so: 1197/44, 1249, 1246/1, 1195/45, 1195/47

k.o. Leskovec velikost 18,91 ha PKN 5, Krško 38

3. Poglavlje 4.3. Lokacijski načrti — stran 163

Pri lokacijskem načrtu NE Krško 5 se pravilno glasi: RTP z razpletom daljnovodov, in se črtajo vse parcelne številke, našteje pod k.o. Stara vas in k.o. Leskovec.

Nove parcelne številke so: 1197/44, 1197/263, 1204/17

k.o. Leskovec velikost 6,81 ha PKN 5, Krško 38

4. Poglavlje 3.2. Prostorska organizacija dejavnosti in namenska raba prostora, b) industrija in energetika Savske elektrarne

Ljubljana — obstoječe stanje 1,76 ha RTP 400/110 kV novo stanje 5,05 ha.

5. Spremeni se grafični del — namen površin

PKN 5, Krško 38.

Spremembe obeh družbenih planov so nastale kot posledica izdelave osnutka lokacijskega načrta RTP 400/110 kV z razpletom daljnovodov.

Tu gre za prekrivanje površin, potrebnih za izgradnjo RTP, in obstoječih NE Krško.

Del površin NE Krško se uporabi za izgradnjo RTP — velikost 3,29 ha, ostalih 3,52 ha je poseg v sadovnjak M-Agrokombinata Krško.

V sprejetem planu je z obrobno parcelacijo zajeta večja površina M-Agrokom-

binatovega sadovnjaka. Parcelne številke za obrobno parcelacijo so bile povzete iz PKN 5 (pregledni katastrski načrt 1:5000), niso pa bile usklajene z vzdrževalnimi katastrskimi načrti 1:2880.

Spremembe so posledica novega načrtovanega posega v nove površine.

Izvršni svet predlaga, da skupščina občine Krško sprejme predlagani osnutek sprememb ter sklep o javni razgrnitvi teh sprememb v 30-dnevni javni razpravi.

PRIPRAVIL:

Komite za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora

PREDLAGATELJ:

Izvršni svet

Spremembe in dopolnitve odlokov

Spremembe in dopolnitve odloka o prekrških zoper javni red in mir, ki jih predlaga občinski sekretariat za notranje zadeve in občjo upravo, naj bi uredile tri področja:

— ravnanje z »nevozni« motornimi vozili,

— varstvo pred hrupom,

— uskladitev sankcij (določil o kaznih) z obnovljenim zakonom o prekrških iz leta 1985.

Ker se pogosto dogaja, da lastniki puščajo motorna vozila, kiso brez registrskih tablic, brez veljavne registracije ali poškodovana na parkirnih prostorih, zelenicah in drugod, se zdi potrebno, da se to vprašanje uredi z odlokom. Predlog odloka določa, da v primeru, če lastnik na poziv občinskega upravnega organa za notranje zadeve vozila ne odstrani, odredi inšpekcijski organ ali organ za notranje zadeve, da se vozilo odstrani na stroške voznika. Če lastnika ni mogoče ugotoviti, odredi upravni organ, da se vozilo odstrani na stroške občine. Upravni organ bo moral lastnika iskati in če ga bo ugotovil, od njega izterjati stroške odstranitve vozila. — Vozila naj bi odstranjevalo Komunalno in stavbno podjetje Krško.

V novem poglavju o varstvu pred hrupom naj bi bil določen način uporabe radijskih in televizijskih sprejemnikov, glasbil in drugih sredstev ter zvočnih naprav na javnih prostorih. Uporaba zvočnih naprav na prireditvah na prostem v času turistične sezone bi bila dopustna ob petkih in sobotah do 24. ure, ostale dni pa do 22. ure. V času turistične sezone bi občinski upravni organ za notranje zadeve lahko dovolil uporabo zvočnih naprav tudi do poznejše ure.

Višine denarnih kazni bi se uskladile z zakonom o prekrških takole: za pravno osebo in posameznika, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, bi kazen znašala od 5.000 do

300.000 din, za odgovorno osebo pravne osebe pa od 3.000 do 50.000 din. Z zakonom bi se tako uskladile tudi mandatne kazni: dosedanja znesek 500 din se nadomesti z zneskom 5.000 din, in znesek 300 din z zneskom 3.000 din. V primerih, ko se kaznujejo starši, skrbnik oziroma rejnik mladoletne osebe, bi kazen znašala od 2.000 do 50.000 din.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških iz leta 1985 je zvišal denarne kazni, ki jih lahko predpišejo družbenopolitične skupnosti. Zato je občinski sekretariat za notranje zadeve in občjo upravo pripravil **predlog odloka o spremembah in dopolnitvi odloka o izo-bešanju in uporabi zastav v občini Krško**, v katerem naj bi bile določene denarne kazni za kršilce določil odloka, usklajene z omenjenim zakonom.

Namesto dosedanjega razpona kazni od 250 do 60.000 din za pravno osebo in posameznika, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, je predlagan razpon od 5.000 do 300.000 din, za odgovorno osebo pravne osebe pa od 3.000 do 50.000 din namesto dosedanjih 50 do 15.000 din.

Urejanje dopolnilnega varstva borcev in njihovih družinskih članov:

Predlog občinskega odloka o priznavalninah

Zbori skupščine občine Krško so na sejah dne 29. 7. 1986 obravnavali osnutek odloka o priznavalninah udeležencem NOV in ga sprejeli.

Družbeni dogovor, ki je podlaga za sprejem občinskih odlokov, je bil v vseh občinskih skupščinah sprejet, podpisan 27. 1. 1987, objavljen pa 6. 2. 1987 v Uradnem listu SRS št. 4/87.

Z odlokom o priznavalninah udeležencem NOV občinska skupščina ureja dopolnilno varstvo borcev NOV in njihovih družinskih članov. Predlog odloka ni bil spremenjen v primerjavi z osnutkom. (Povzetek osnutka družbenega dogovora oz. občinskega odloka je bil objavljen v NG št. 8, 25. 7. 1986).

Izvršni svet je predlog odloka o priznavalninah obravnaval in predlaga delegatom zborov skupščine, da ga sprejmejo.

Referat za borce in vojaške invalide

Sodišče združenega dela za Posavje

Število sporov upada

V Sloveniji imamo 10 splošnih sodišč združenega dela in šest sodišč združenega dela za področja samoupravnih interesnih skupnosti. Drugostopenjsko in pritožbeno sodišče za vsa prej omenjena pa je sodišče združenega dela v SR Sloveniji s sedežem v Ljubljani.

Sodišče združenega dela za Posavje ima sedež v Brežicah. Obseg njegovega dela se iz leta v leto spreminja. Število pripadlih zadev od l. 1983 naprej stalno upada, ravno tako število nerešenih. L. 1983 je sodišče dobilo v obravnavo 201 zadevo, do konca leta jih ni rešilo 35; od 158 zadev iz l. 1986 je ostalo nerešenih 29.

Od leta 1983 naprej je bilo največ pripadlih zadev iz krške občine, kar je razumljivo, saj je ta po številu delavcev v združenem delu in po gospodarski razvitosti najmočnejša v Posavju. Iz občine Krško je bilo največ odškodninskih in stanovanjskih sporov, v Brežicah in Sevnici pa so prevladovali spori zaradi osebnih dohodkov; v Sevnici je bilo precej sporov tudi s področja SIS.

Po načinu rešitve sporov je tretjina takih, ki so jih udeleženci uspeli razrešiti sami s t.i. sodno poravnavo ob pomoči sodišča. Takšno stanje sodišče ocenjuje pozitivno, saj je tudi njegov cilj, da se čim več zadev reši na miren in sporazumen način, brez prisilnega posredovanja sodišča in ostalih organov.

Največ sporov je bilo rešenih v času do štirih mesecev, kar pomeni, da je delo sodišča večinoma tekoče in da skorajda ni primerov, ki bi se »vlekli«.

Predsednik sodišča združenega dela v Brežicah v svojem poročilu o delu tega organa v preteklem letu opozarja tudi na pomanjkljivosti v postopkih ob izrekanju ukrepa prenehanja delovnega razmerja in stanovanjskih sporih, preden pride zadeva na sodišče. Tako kot prejšnja leta, pravi poročilo, tudi za preteklo velja, da so disciplinski postopki pred pristojnimi organi v OZD pogosto opravljeni površno in nepopolno. V opisih manjkajo navedbe časa, kraja in vrste kršitve (opis dejanja). Sodišče tako sploh ne more preizkusiti odločitve disciplinske komisije, ampak mora ponoviti celoten disciplinski postopek. — Povedati je treba, da se predvsem delavci neupravičeno hudojejo na sodišče, od katerega pričakujejo, da bo sprejelo odločitev o dodelitvi stanovanja. Sodišče pa za to nima pooblastila; ne more spreminjati odločitev organov upravljanja, ampak lahko nezakonite odločitve le odpravi. Od OZD je potem

odvisno, v kolikšni meri bo upoštevala navodila sodišča in nepravilnosti v ponovljenem postopku odpravila.

»Res je, da krizna gospodarska situacija terja, da se slabi delavci tudi odstranijo iz organizacije združenega dela,« je v poročilu zapisal Franc Jankovič, predsednik sodišča združenega dela v Brežicah, »vendar se to ne more delati kampanjsko, na podlagi slabo in *ad hoc* izvedenega disciplinskega postopka, ki ni v čast niti strokovnim službam niti organom upravljanja, ki vodijo postopek. Predlagamo zato, da bi samoupravni organi ob upoštevanju sodnih odločb včasih analizirali delo disciplinskih organov, pa tudi strokovnih služb, ki tem organom pomagajo, kar bi strokovno raven postopkov dvignilo, delavci pa ne bi imeli razlogov za izgovarjanje na šikano nadrejenih delavcev.«

Potrebno bo na enak način doseči tudi večjo aktivnost osnovnih organizacij sindikata in kadrovske-socialnih služb. Zamisliti se moramo ob izjavi delavca, da med delom vsi pijejo, kaznovan pa je le on. Velikokrat je očitno, da bi bilo treba uvesti disciplinski postopek ne le proti delavcu, ki je kršil delovno dolžnost in mu je bil sicer upravičeno izrečen ukrep, ampak tudi zoper nadrejene delavce, ki niso skrbeli za delovno disciplino ali niso bili sposobni vzpostaviti take organizacije dela, da ne bi bilo možno v taki meri delati kršitve. Sindikat bi moral poskrbeti, da bi bili vsi kršitelji enakopravno obravnavani. Doseči bi morali, da bi dobra organizacija dela, velika tehnološka disciplina in dobri medsebojni odnosi že sami posebi preprečevali kršitve delovnih dolžnosti. Zaostrovanje disciplinskega kaznovanja ne bo prineslo trajnih izboljšav, če se delavci ne bodo sami zavedali, da je ključ k odpravi nediscipline dobro organizirano delo, v katerem vsak delavec ve, kaj mora delati in kaj ga bo doletelo, če ne bo delal po navodilih.«

Precej ugotovitev iz poročila se ponavlja iz prejšnjih let, ugotavlja Franc Jankovič, pozitivno pa je, da število sporov vztrajno upada. Upati je le, da bo ta težnja trajnega značaja in da izvira iz določene streznitve oziroma zavesti, da je treba bolje delati ter ustvarjati razmere, v katerih spori sploh ne bodo mogli nastajati. »V postopek spreminjanja delovno-pravne zakonodaje,« pravi v sklepnem delu poročila predsednik sodišča združenega dela, »bi se morali vključiti vsi po svojih najboljših močeh. Pravosicer ne more rešiti gospodarskih težav, lahko pa pomembno vpliva na boljše učinke pri de-

lu, če dosežemo, da se delo opravlja v urejenem normativnem okviru. Vsekakor si moramo prizadevati za zmanjšanje obsega samoupravnih norm na razumno mejo. Te norme naj bodo zares samoupravne, ne pa prepisovanje zakonskih ali malenkostno dodajanje le-tem. Stremeti moramo tudi k zmanjšanju števila stopenj odločanja v postopkih. V lažjih zadevah bi povsem zadoščalo dvostopenjsko odločanje, v težjih pa največ tristopenjsko. Z istočasnim skrajševanjem rokov od 30 dni na vsaj 15 bi skrajšali pot za uveljavitev pravice in tako dosegli, da bi se čim več družbene energije trošilo za delo in ne za reševanje sporov, ki jih mora biti v urejeni družbi vedno manj.«

Ponovno kot osnutek:

Odlok o financiranju gradnje skupnih kanalizacijskih naprav

Zakon o komunalnih dejavnostih je že leta 1982 omogočil občinskim skupščinam, da lahko s svojim odlokom predpišejo uporabo in obvezno plačilo posameznih komunalnih storitev in proizvodov za celotno območje občine ali njen del. Ta možnost, še zlasti pa dolžnost delovnih ljudi in občanov, da tudi z izgradnjo čistilnih naprav preprečujejo onesnaževanje vode, narekuje sprejetje predlaganega odloka. To še toliko bolj, ker je navodilo, sprejeto marca 1985, med ostalim v 15. členu tudi določilo, da se morajo urediti obstoječa gnojišča in greznice v skladu s tem navodilom po odredbi pristojne inspekcije v 5 letih po uveljavitvi navodila.

Že leta nazaj prisotno dilemo, ali je res racionalno graditi greznice oziroma čistilne naprave za odpadne vode ob posameznih objektih oziroma ali ni bolj racionalno zbirati sredstva in zgraditi skupno komunalno čistilno napravo, je omenjeno navodilo še bolj aktualiziralo. Tako je bil pripravljen osnutek odloka, ki ga je 29. 7. 1986 obravnavala občinska skupščina. Ne glede na to, da k osnutku ni bilo pripomb, pa smo ugotovili, da je potrebno nekatere stvari rešiti z odlokom bolj konkretno. To še zlasti zato, ker sta bila v času po obravnavi osnutka sprejeta na občinski skupščini dolgoročni in srednjeročni plan občine in pa seveda plan samoupravne komunalne interesne

skupnosti za obdobje 1986—1990. Ti akti so opredelili sisteme za odvod in čiščenje odpadnih voda, iz katerih je razvidno, da bodo v naši občini tri komunalne čistilne naprave (v Krškem, Brestanici in Kostanjevici) in prispevna območja.

Pri predlogu odloka je bilo tako treba upoštevati vse tri že sprejete plane, rok, t. j. marec 1990, ki ga določa že omenjeno navodilo, in pa dejansko stanje v naši občini; pri posameznih objektih se greznice oziroma čistilne naprave skorajda niso gradile.

Tako smo torej za zbiranje sredstev za izgradnjo sistema za odvod in čiščenje odpadnih voda določili obveznost financiranja skupnih komunalnih sistemov za te namene pri novih gradnjah in povsod tam, kjer je ali bo ta obveznost naložena z odločbo pristojne inšpekcije. S plačilom tega prispevka se zavezanec oprosti izgradnje greznice.

Izhajali smo iz ocene poprečne vrednosti gradnje greznice za leto 1986 in upoštevali pri tem, da se le-te gradijo pri individualnih objektih v lastni režiji in da bo izgradnja skupnih sistemov vplivala na racionalizacijo stroškov glede na greznice in individualne čistilne naprave. Ste mi predpostavkami je v osnutku določena cena v 6. členu odloka, ki se revalorizira dvakrat letno in je osnova za izračun prispevka po 4. členu odloka.

Sprememba v primerjavi s prvotnim osnutkom je pravzaprav »ključ« obremenitve novograditeljev, saj je bila v osnutku osnova gradbena vrednost novih objektov. Vse ostalo pa je bilo potrebno zaradi sprejetih planskih dokumentov in navodila opredeliti bolj konkretno.

Priloge:
Komite za družbeno planiranje, razvoj
gospodarstva in urejanje prostora

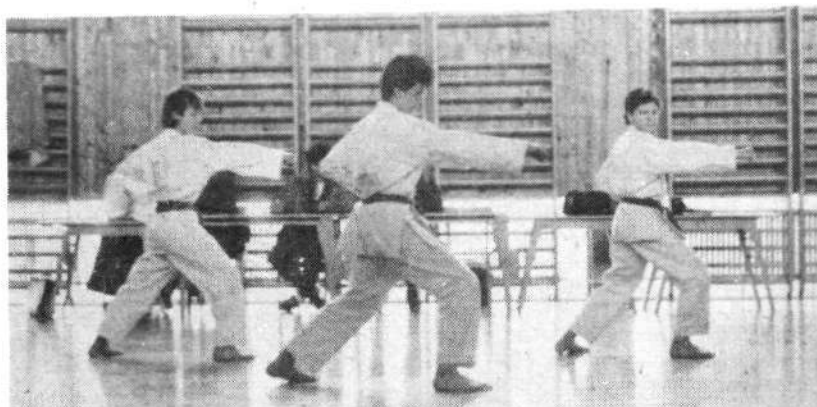
Predlagatelj:
ISSO Krško

V nedeljo, 1. marca, je bilo v športni dvorani v Brežicah območno tekmovanje v karateju za vse starostne kategorije. Pomerili so se karatisti karate klubov iz Dobove, Novega mesta, Trbovelj, Brežic in Krškega. Tekmovanje je bilo za tekmovalce dober preizkus pripravljenosti, ki pa jo bodo dokazali v svojih ligaških tekmovanjih.

Izidi: KATE — ml. pionirke: 1. Knez, 2. Planinc, 3. Kovačič (vse Krško); ml. pionirji: 1. Božič (Brežice), 2. Furlan, 3. Žabkar (oba Krško); kadeti: 1. Cicvarič (Brežice), 2. Kerin (Krško); mladinke: 1. Močivnik (Krško), 2. Juratovec (Brežice); člani: 1. Markošek (Trbovlje), 2. Minič (Krško), 3. Jukič (Brežice). BOJI — kadeti, polsrednja kat.: 1. Rogič (Krško); kadeti, težka kat.: 1. Arh (Krško); člani, srednje lahka kat.: 1. Minič (Krško); člani, poltežka kat.: 1. Mehle (Brežice), 2. Simič (Krško). V ostalih kategorijah Krčani niso nastopili oziroma niso dosegli vidnejših uvrstitev. (Besedilo in fotografije: Mitja Kostrevc)

Kata team kluba Krško med tekmovalnim nastopom

Suzana MOČIVNIK iz KK Krško izvaja svojo kato — niz elementov napada in obrambe karateja v borbi z namišljenim nasprotnikom

Varstvo samoupravnih pravic: Dela nikoli ne zmanjka

V l. 1986 je družbeni pravobranilec samoupravljanja na lastno pobudo ali pobudo drugih obravnaval 149 zadev (7 več kot v letu 1985), od tega je bilo lani rešenih 138 primerov iz treh posavskih občin.

Med pobudniki za uvedbo postopka prevladujejo družbeni pravobranilec samoupravljanja, samoupravno sodišče in delavci posamezniki, sledijo pa skupine delavcev, SDK in druge inšpekcijske službe itd.

Obravnavanih je bilo največ zadev s področja delovnih razmerij, odnosov pri razporejanju dohodka in čistega dohodka, organov upravljanja in drugih, obveščanja delavcev, samoupravnih splošnih aktov in družbenega varstva samoupravnih pravic.

Med kršitelji prevladujejo delavski sveti (31 primerov), delavci (30 primerov), zbori delavcev (5 primerov), poslovodni organi (13 primerov), sledijo pa vodilni delavci, odbori in komisije in v enem primeru tudi organ DPS oziroma državni organ.

Samoupravno organiziranje združenega dela

Splošno znane so težnje in aktivnosti v Sloveniji za reševanje ekonomskih težav s spremembami samoupravne organiziranosti, še posebej z ukinjanjem temeljnih organizacij. V Posavju se ta pojav doslej še ni razmahnil. — V DO Kovinarska v Krškem so začeli postopek za ukinitve temeljnih organizacij, vendar pogoji za to niso bili dokazani, zato je bil postopek ustavljen.

Na zahtevo družbenega pravobranilca samoupravljanja so se l. 1. 1987 v skladu z zakonom organizirale strokovne službe SIS družbenih dejavnosti občine Krško.

Glede na družbeni dogovor o merilih za samoupravno organiziranje delavcev v zdravstvenih organizacijah v SR Sloveniji so neustrezno organizirane TOZD Lekarna Brežice, DO Lekarna Sevnica, DO Lekarna Krško in DO Zdravstveni dom Krško. Zakon jih obvezuje, da se ustrezno samoupravno organizirajo z dogovorom do 31. 3. 1988.

Pripravlja se tudi reorganizacija DO ZPS Kovinarska, kjer je uveden ukrep družbenega varstva. Reorganizacija bo nakazana v razvojno-sanacijskem programu.

1.1 Samoupravno planiranje

Ker so organizacije združenega dela zamujale s sprejemanjem srednjeročnih in dolgoročnih planskih dokumentov, je družbeni pravobranilec samoupravljanja v mesecu juliju predlagal pristojnim upravnim organom občin, da ugotovijo stanje na svojem območju. Podatki, ki so jih ugotovili upravni organi, so pokazali, da je bilo stanje slabo, ker je sorazmerno majhno število OZD planske dokumente že tudi sprejelo. Zato je dal družbeni pravobranilec samoupravljanja izvršnim svetom pobudo, da organizirajo razširjene sestanke, na katerih bi ocenili stanje in se dogovorili za aktivnosti. V vseh posavskih

občinah so se o problematiki planiranja dogovarjali na sestankih z vsemi poslovodnimi organi. Rezultat te aktivnosti je bil, da je velika večina OZD do konca leta 1986 sprejela srednjeročne planske dokumente. Pristojnost družbenega pravobranilca samoupravljanja pa ni formalno ugotavljanje, ali so v vseh organizacijah in skupnostih sprejeti planski samoupravni akti, temveč da ukrepa v tistih primerih, ko delavci niso vključeni v poslovno politiko OZD, niso informirani o svojem gospodarskem položaju, ko torej vsebinsko ne odločajo o družbenem in materialnem razvoju svoje organizacije. To pa bo ena izmed prednostnih nalog v letu 1987.

Začasni ukrepi družbenega varstva

V letu 1986 so bili uvedeni začasni ukrepi družbenega varstva v treh posavskih organizacijah združenega dela; v naši občini je bila to Kovinarska, izvajali in zaključili pa so se ukrepi še v DO Kostak Krško.

Število OZD, zoper katere so bili uvedeni začasni ukrepi družbenega varstva, je sorazmerno majhno. To pomeni, da ne prihaja pogosto do takih motenj v samoupravnih odnosih oziroma oškodovanja družbenih interesov, da jih OZD ne bi bile spodobne rešiti po samoupravni poti. Podatki pa tudi kažejo na uspešno preventivno in družbenopolitično delovanje nekaterih organov in organizacij (občinski organi, DPO, družbeni pravobranilec samoupravljanja).

— Po republiškem zakonu o sprejemanju začasnih ukrepov družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine so lahko pobudniki za ukrepe: zbor delavcev, organ samoupravne delavske kontrole, sindikat, SDK, ustanovitelj OZD, pristojni organ skupščine, sodišče in upniki. Predlagatelj ukrepov je izvršni svet ali družbeni pravobranilec samoupravljanja. V obravnavanih primerih ni bilo nobene pobude od zgoraj naštetih pobudnikov, ampak je bil izvršni svet oziroma družbeni pravobranilec samoupravljanja neposredni predlagatelj.

— Aktivnost pri splošnem nadzoru zakonitosti pa je bila lani bistveno večja kot prej (sodelovanje v postopkih, ugotavljanje stanja in dajanje mnenj). Tako je bilo večje sodelovanje službe družbenega knjigovodstva, komitejev za družbeno planiranje in gospodarstvo ter komisij za družbeni nadzor. To je imelo pozitivne učinke v ocenah stanja in v predlogih ter obrazložitvah sklepov družbenopolitične skupnosti, s katerimi so se uvedli ukrepi družbenega varstva.

Začasni organ v DO Kostak ni v celoti opravil svoje naloge v času trajanja ukrepov. Zato je družbeni pravobranilec samoupravljanja zahteval od SO Krško, da s sklepom zaveže v. d. IPO in DS DO Kostak, da v 6 mesecih odpravi razloga (ureditev organiziranosti in poslovanja ter uskladitev samou-

pravnih splošnih aktov), ki sta bila podlaga za izrek začasnega ukrepa, in da redno vsak mesec poročata zboru združenega dela o postopkih in ukrepih za odpravo obeh razlogov.

— Posebej zaskrbljujoči so primeri, ko začasni organ kljub objavljenemu razpisu za novega poslovodnega organa le-tega ni mogel pridobiti. Tako po prenehanju ukrepa družbenega varstva v poslovodno funkcijo opravlja vršilec dolžnosti (DO Kostak).

Prekinitve dela

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je v letu 1986 obravnaval dva primera prekinitve dela, po enega v občini Krško in Sevnica. Prav gotovo je bilo prekinitev nekaj več, vendar družbeni pravobranilec samoupravljanja o tem ni bil obveščen. V nobenem primeru pa prekinitev ni dosegla večjih dimenzij. V vseh primerih je šlo za manjše skupine delavcev in tudi prekinitve so trajale krajši čas, le nekaj ur.

Vzroki za prekinitve dela so bili v obeh primerih osebni dohodki. Kot povod za prekinitve dela se ne pojavljajo neposredne odločitve samoupravnih organov, ampak se razlogi nezadovoljstva »nabirajo« daljši čas, posledice pa se pokažejo ob izplačilnih dnevih. Vzrok pa je tudi slaba informiranost ali neinformiranost delavcev.

Razporejanje dohodka, čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke

V prvem polletju 1986 so vse skupščine občin sprejele posebne programe aktivnosti za uskladitev razporejanja dohodka z resolucijskimi usmeritvami za leto 1986. Sredstva za osebne dohodke so namreč rastla hitreje od dohodka, slabšala pa se je tudi akumulacijska sposobnost gospodarstva. V aktivnosti po teh programih je bil vključen tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja. Posebno aktivno je sodeloval z izvršnimi sveti, sindikatом, pa tudi neposredno z organizacijami združenega dela.

Skupne ugotovitve izvršnih svetov, občinskih svetov ZS in družbenega pravobranilca samoupravljanja so bile, da so OZD v prvem polletju porušile delitvena razmerja, opredeljena v letni resoluciji, ker so iz dohodka razporedile za OD več, kot je dopuščala rast dohodka. Takih organizacij je bilo v krški občini 16 (v brežiški 21).

Prekoračiteljem so izvršni sveti dali pobudo, da uskladijo razporeditev dohodka oziroma delitev sredstev za OD z resolucijo in uskladitev opravijo do konca tretjega tromesečja, izjemoma pa do konca leta 1986. OZD, ki so pobudo dobile, so večinoma na svojih delavskih svetih sprejele sklepe, da bodo delitvena razmerja uskladile do postavljenega roka.

Z omenjenimi aktivnostmi in s sprejetjem zakona o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za OD, za skupno porabo delavcev in za določene poslovne stroške za leto 1986 se je stanje v devetih mesecih bistveno izboljšalo, vendar vsa neskladja še niso v celoti odpravljena. Dokončni rezultati pa bo znan šele po zaključnih računih za leto 1986.

Iz poročila družbenega pravobranilca samoupravljanja

Marija in Zdenka obljubljata hitro tipkanje in razmnoževanje

INDOK center je bil pogosto tarča vprašanj na temo: kje bi lahko na hitro razmnožil gradivo, dal pretipkati tekst kar tako ali na matrice, kje bi lahko ~~se~~ fotokopiral, ko so fotokopirni stroji kot za stavo vsepovsod v okvari...?

Sedaj imamo odgovor na vsa ta vprašanja in stiske. Od letošnjega 1. marca imata v pritličju hiše na Cesti 4. julija 45 (nasproti zgradbe SDK) svojo delavnico za tovrstne storitve Marija Brudar in Zdenka Zorko.

V njunem prospektu piše, da se ukvarjata s:

— **prepisovanjem** dopisov, diplomskih nalog, tipkanjem matric, računalniškim urejanjem besedila;

— **razmnoževanjem** (obojestranskim) vseh vrst besedil, zlaganjem in spenjanjem;

— **fotokopiranjem** vseh vrst formatov (do A3) in pomanjševanjem besedil.

Lastnici delavnice zatrjujejo, da bosta osebno tudi dostavljali izdelane materiale. V kratkem bosta dobili telefonsko linijo (068/71-216) in bosta lahko osebno odgovarjali na vprašanja, sicer pa je na vratih njune pisarne obvestilo, da delata vsak dan med 7. in 15. uro, ob sredah pa do 17.00.

Zavedamo se, da ljudi ob vsem tem v prvi vrsti zanima cenik njunih storitev, zato ga objavljamo v celoti!

**BRUDAR
ZORKO**

CENIK STORITEV

1. PREPIS

- navadni trak 600,— din
- trak za enkratno uporabo 800,— din
- kontrola prepisa 400,— din
- v srbohrvaškem jeziku 50% nad zgornjimi cenami
- računalniško urejanje teksta 1.000,— din
- v drugih jezikih 100% nad zgornjimi cenami
- tabele itd. 100% nad zgornjimi cenami

2. FOTOKOPIRANJE PO STRANI

- A 4 — enostransko 50,— din
- obojestransko 80,— din
- A 3 — enostransko 100,— din
- obojestransko 150,— din

3. RAZMNOŽEVANJE PO STRANI

- A 4 — enostransko 25,— din
  - A 4 — obojestransko 30,— din
- pri nakladi najmanj 500 izvodov.
Sortiranje in spenjanje 1,— din po listu.

Pri manjših nakladah se cene povečujejo, pri višjih pa znižujejo.

Cene storitev se zaračunavajo po dnevnih cenah materiala. Za večje naročilo se cene določajo po dogovoru.

Za delo izven delovnega časa — ob sobotah in nedeljah — se zgornje cene povečajo za 50%.

- Režijska ura znaša 1.850,— din
- strojna ura znaša 4.500,— din

Solidarnost

Za odpravo posledic neurja in žleda

V času od maja do septembra lani je v številnih slovenskih občinah pustošilo neurje ter povzročilo ogromno škode kmetijstvu, industriji, gozdarstvu, cestnemu in telefonsko-telegrafskemu prometu, stanovanjskemu, komunalnemu, vodnemu in elektro gospodarstvu, zasebnim lastnikom stanovanjskih hiš, poslovnih prostorov itd.

Posebne občinske komisije so vsaka na svojem območju pregledale in ocenile škodo, izvršni sveti pa so na podlagi njihovih poročil vložili zahteve za uporabo sredstev solidarnosti. Odbor podpisnic družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja sredstev solidarnosti je ugotovil, kolikšna je škoda po posameznih področjih. Ker gre za naravne nesreče in ker višina škode dosega cenzus za pridobitev sredstev solidarnosti, odbor meni, da so izpolnjeni pogoji za dodelitev teh sredstev naslednjim občinam:

Slovenske Konjice	75.781.800 din
Radlje ob Dravi	259.777.000 din
Šentjur pri Celju	117.611.000 din
Dravograd	215.797.080 din
Šmarje pri Jelšah	50.170.000 din
Tolmin	448.171.700 din
Logatec	67.880.480 din
Vrhnika	136.244.100 din
Sevnica	138.423.442 din
Ormož	60.073.480 din
Laško	59.864.470 din
Šmarje pri Jelšah	55.020.000 din
Lenart	26.849.970 din

Od skupne škode v vrednosti 15.037.536.153 din bi s sredstvi solidarnosti torej pokrili le manjši del v znesku 1.711.664.522 din.

Po določitih družbenega dogovora se sredstva solidarnosti izjemoma lahko uporabljajo tudi za odpravljanje posledic žleda. Zato odbor predlaga podpisnicam dogovora, da sprejmejo sklep o dodelitvi sredstev solidarnosti za delno kritje škode, ki je nastala zaradi žleda, naslednjim občinam:

Ljubljana Vič-Rudnik	242.194.000 din
Grosuplje	125.988.942 din
Ribnica	205.389.000 din
Cerknica	28.888.240 din
Kočevje	49.446.000 din
Škofja Loka	154.075.000 din

Skupaj bi torej sredstva solidarnosti znašala 805.981.182 din ali 10 odstotkov sredstev celotne škode zaradi uničenih ali poškodovanih gozdov, elektro vodov, telefonsko-telegrafskega omrežja, sadovnjakov itd.

Osnova za uporabo sredstev solidarnosti so sanacijski programi, ki morajo upoštevati kriterije in namene uporabe sredstev, ki jih opredelijo pristojni republiški upravni organi.

Za namensko uporabo sredstev so odgovorni izvršni sveti občinskih skupščin. Evidenco namenske uporabe sredstev morajo uporabniki voditi tako, da bodo služba družbenega knjigovodstva in pristojne inšpekcijske službe lahko kontrolirale porabo sredstev na osnovi izstavljenih računov za vsa opravljena dela.

Če izvršni svet občinske skupščine oziroma uporabniki uporabljajo sredstva solidarnosti za namene, ki niso določeni v sanacijskih programih, ustavi odbor podpisnikov družbenega dogovora nadaljnje dodeljevanje sredstev in zahteva takojšnje povračilo nenamensko uporabljenih sredstev skupaj z obrestmi.

Izvršni svet občinske skupščine mora odboru občasno poročati o poteku odpravljanja posledic naravne nesreče, zaključno poročilo o opravljenem delu pa izdelati do 31. 12. 1987.

V organu za postopek o prekrških dva sodnika

V organu za postopek o prekrških se že več let pojavlja problem zaradi velikega števila nerešenih predlogov, zato tudi potreba po zaposlitvi še enega sodnika.

Zaradi velikega števila zadev (v letu 1986 2754 predlogov) in prenesenih zadev iz preteklih let — norma, ki jo je postavil republiški sekretariat za pravosodje in upravo, je 900 zadev na enega sodnika — je nujno zaposliti še enega sodnika v organu za postopek o prekrških v občini Krško. O tem bodo sklepali delegati občinske skupščine 17. marca.

DELAŠKI KULTURNI DOM
EDVARDA KARDELJA KRŠKO

SPORED FILMSKIH PREDSTAV V APRILU 1987

- 1.4. — sreda 16 PROGRAM RISANK
* 18 NORA INVAZIJA NA KALIFORNIJO, ameriška vojna komedija
* 19.30 PARK JE MOJ, ameriška akcijska kriminalka
* 2.4. — četrtek 18 PARK JE MOJ, ameriška akcijska kriminalka
* 19.30 SMRT V OČEH, ameriška grozljivka
* 4.4. — sobota 19.30 DEKLIŠKI INTERNAT, ameriška komedija
* 5.4. — nedelja 18 DIPLOMANT, ameriška ljubezenska komedija
* 7.4. — torek 19.30 V ZAPORU, domača drama
8.4. — sreda 16 PROGRAM RISANK
* 18 KRILATA KAČA, ameriška grozljivka («horror»)
9.4. — četrtek 19.30 ŠKANDAL V DRUŽINI, italijanska komedija
* 11.4. — sobota 19.30 SAHARA, ameriška komedija
* 12.4. — nedelja 18 BABY LOVE, ameriška komedija
* 14.4. — torek 19.30 OČI ZLA, italijanska grozljivka («horror»)
15.4. — sreda 16 PROGRAM RISANK
* 18 SMRTONOSNI LASER, ameriška kriminalka
16.4. — četrtek 19.30 OSTRINA BRITVE, ameriška drama
* 18.4. — sobota 18 POLICIJSKA PATRULJA, ameriška komedija

Soglasje k imenovanju vodje enote sodišča v Novem mestu

Za vodjo enote sodišča v Novem mestu je predlagan JANEZ SMOLEJ, roj. 1940. Je sodnik od leta 1970 in od 1983. leta naprej vodja gospodarskega oddelka temeljnega sodišča v Novem mestu. Ves ta čas je delal na preiskovalnem, kazenskem, civilno-pravnem ter gospodarskem področju. Odlikuje ga vzoren odnos do dela, visoka strokovnost ter izjemno visoka delovna storilnost. Z vsemi temi odlikami je v veliki meri prispeval k ugledu sodišča in pravosodja nasploh.

Navedene ocene podpira in z njimi soglaša tudi višje sodišče v Ljubljani.

Janez Smolej je tudi aktiven družbenopolitični delavec, za svoje delovanje pa je doslej prejel vrsto visokih družbenih priznanj.

Ker opravljajo na enoti v Novem mestu preiskovalne, mladoletniške in gospodarske zadeve ter sodni register tudi za območje krške občine, je potrebno za imenovanje vodje te enote soglasje SO Krško.

Sekretar SO Krško
Žilka Šebek

Kredit za gradnjo poslopja OŠTO in ONZ

Občinski štab teritorialne obrambe Krško potrebuje za nemoteno opravljanje svojih nalog tudi skladiščne prostore s površino okoli 500 m². Ta potreba ni nova in si za to gradnjo v naši občini prizadevamo že dalj časa. Rešitev prinaša že sprejeta odločitev o gradnji skupnega poslopja za potrebe OŠTO in organov za notranje zadeve, katerega predračunska vrednost znaša 900 milijonov dinarjev.

Za financiranje gradnje tega objekta je mogoče pri vojnem servisu Narodne banke Jugoslavije najeti kredit v višini 168.660.605 din, ki ga lahko uporabi OŠTO. Kredit bi najela skupščina občine za pet let in s 7-odstotno obrestno mero. Hkrati bi prevzela tudi poročstvo za odplačevanje kredita z obrestmi.

Skupna gradnja in s tem ustrezna delitev stroškov pomeni znatno znižanje vrednosti naložbe. V tem okviru (naložbo in njeno finančno konstrukcijo so že podprli svet in komite za SLO in DSZ, izvršni svet in združeno delo v občini) pomeni najetje kredita — o čemer naj bi sklep sprejela občinska skupščina — dokončno pokritje naložbe. Posebej velja opozoriti na izredno ugodne pogoje — nizko obrestno mero.

- * 19.4. — nedelja 18 POLICIJSKA PATRULJA, ameriška komedija
* 21.4. — torek 19.30 ZVER V ČLOVEKU, ameriški fantastični
22.4. — sreda 16 PROGRAM RISANK
18 PING IN PONG, hongkonški karatejski
* 23.4. — četrtek 19.30 KOMANDOS, ameriški akcijski
* 24.4. — petek 19.30 KOMANDOS, ameriški akcijski
* 25.4. — sobota 19.30 KOMANDOS, ameriški akcijski
* 26.4. — nedelja 18 ELEKTRIČNE SANJE, ameriška glasbena komedija
* 28.4. — torek 19.30 1984, angleška politična drama
29.4. — sreda 16 PROGRAM RISANK
18 DIVJE ŽIVLJENJE, ameriška komedija
30.4. — četrtek 19.30 KJE SO FANTJE, ameriška komedija

— Redna cena vstopnice je 400.— din.
— Cena srédinih RISANK ob 16. uri je 200.— din.
— * označuje komercialne hit filme, cena je 500.— din.
— Pridružujemo si pravico do morebitnih sprememb, ki niso vnaprej predvidene.

Uprava DKD

Piše: Ivan MIRT, dipl. pedagog

SKRB ZA NADARJENE UČENCE (2)

KDO JE BISTER? KDO JE NADARJEN? KAJ VEMO O SPOSOBNOSTIH? KOLIKO JE SPLOH BISTRIH OTROK?

Taka in podobna vprašanja smo si zastavili ob drugem zapisu o nadarjenih otrocih. Če ste, drage bralke in spoštovani bralci, v januarski izdaji Našega glasa zasledili prvi sestavek na to aktualno temo, potem vas vabim, da mi sledite tudi tokrat.

Tako učitelji kot starši vemo, da je prazvzaprav največ vzgojnih težav s tistimi otroki, ki so drugačni od večine. Te otroke običajno označujemo kot moteče. Izjema med izjemnimi pa so **zelo bistri in umsko nadarjeni**. Njihova izjemnost seveda ni posledica motenosti, ampak izjemnih sposobnosti. Rečemo, da je to njihovo osebno bogastvo in verjetno se boste strinjali, da je to tudi družbeno bogastvo.

Že v prvem nadaljevanju pa smo ugotovili, da **teskupine izjemnih ne obravnavamo dovolj ustrezno**. Tem otrokom moramo pomagati, da v največji možni meri razvijejo svojo osebnost, istočasno pa ima družba od tega velike koristi. Po vsem svetu, tako na vzhodu kot na zahodu, izjemno skrbijo za svoje umske potencialne. Tako imam pred očmi danski plakati, ki vabi ljudi k izobraževanju; v središču so narisani človekovi možgani, ki naj bi simbolizirali osrednjo moč Danske, saj na energetske vire in rudna bogastva ne morejo zastaviti svojega koraka v prihodnost... Je naša družba bogatejša, da tako neodgovorno zapravlja pamet svojih ljudi?!

Na srečo je ponovno zaživela dejavnost, ki jo vodi **Zveza skupnosti za zaposlovanje**, vendar se vsi zavedamo, da brez vzgojiteljev in učiteljev tudi tokrat ne bo šlo. Gre za to, da pravočasno odkrijemo bistre otroke, za kar bi morali imeti ustrezne instrumente. Posebej bi si morali prizadevati, da v ta program vključimo otroke z manj razvitih območij. Podobno velja tudi za otroke iz delavskih družin, ki imajo slabše materialne možnosti.

Sicer pa je akcijo treba začeti že pri **predšolskih otrocih**, saj jih takrat najlažje oblikujemo oziroma lahko na njihov razvoj odločilno vplivamo. Otroke bi seveda morali spremljati skozi vse osnovnošolsko in srednješolsko obdobje tja do višjih in visokih šol. Ob tako zastavljeni zamisli se že danes pojavljajo tudi ostri očitki, češ da ločevanje nadarjenih od ostalega prebivalstva nikakor ni dobro za socialni in duševni razvoj enih in dru-

gih. Res je tako, če bi celotno akcijo tako razumeli. Že ob letošnjem začetku namreč ugotavljamo, da so med nadarjenimi predvsem taki, ki prihajajo iz ugodnega socialnega okolja, saj so to večinoma otroci izobražencev oziroma ljudi, ki zasedajo vplivna mesta v družbi. Od tod tudi bojazen, da bise na ta način oblikovala skupina »poklicanih«...

Taki in podobni pomisleki nas seveda dodatno opozarjajo, da je **delo z nadarjenimi posebno občutljivo in zahtevno**. Ta misel nas mora voditi, ko zastavljamo vsebine in oblike dela s to izjemno populacijo otrok in učencev. Neprimeren pristop bi lahko povzročil neugodne osebne odnose med vrstniki, kar bi marsikaterega nadarjenega odmikalo od želje po vključevanju v naša družbena prizadevanja.

Vprašajmo se končno: **kdo je bister in kdo nadarjen?** Psiholog Zoran JELENC predlaga naslednje razlikovanje izrazov:

— **BISTER** otrok ima nadpovprečne sposobnosti, torej je superioren;

— **ZELO BISTER** kaže visoke nadpovprečne sposobnosti, je visoko superioren;

— **UMSKO NADARJEN** (talentiran) izstopa v skupini visoko nadpovprečnih ter

— **IZJEMNO UMSKO NADARJEN** (izjemen talent), ki še posebno izstopa v izjemni nadarjenosti.

Dodajmo še izraz **GENIALEN**. Omenjeni avtor ga opredeljuje takole: »Genialen človek se lahko razvije le iz izjemno nadarjenega otroka, če se njegova izjemna umska nadarjenost združi s strastno predanostjo izbranim smotrom, s silovito delavnostjo in energijo ter v izjemno ugodnih okoliščinah.« (Zbirka Pota do učenca V, Mladinska knjiga 1975, str. 14).

Vse je torej v tesni zvezi s sposobnostmi in če mislimo na inteligenčne sposobnosti, lahko govorimo o **inteligentnosti**. To

zelo zanimivo vprašanje različni psihologi različno definirajo. Za vsakdanjo rabo naj navedem le dve zelo poenostavljeni varianti:

— **inteligentnost** je sposobnost dobre razumevanja, presojanja in pravilnega mišljenja in

— **inteligentnost** je sposobnost posameznika, da se znajde v novih situacijah.

To človekovo umsko sposobnost skušajo psihologi meriti z različnimi **inteligentnimi testi**, vendar se še danes mnogi razhajajo v oceni, koliko so taki testi učinkoviti. Priznati pa je treba, da doslej boljših metod za merjenje inteligentnosti še nimamo. Tako s pomočjo testov ugotavljamo inteligenčni kvocient (IQ), ki pomeni merilo človekove umske razvitosti. To ni povsem zanesljiv kazalec sposobnosti. Če posameznike testiramo v različnih življenjskih obdobjih, ne dobimo vedno enakega IQ. Pri otrocih se pridruži še faktor posameznega razvojnega obdobja.

In v kakšni zvezi sta **inteligentnost in ustvarjalnost**? Nadpovprečna inteligentnost je le nujen pogoj za ustvarjalnost, zagotavlja pa je še ne! Ustvarjalno mišljenje zahteva **izvirnost, iniciativnost, vedoželjnost, fleksibilnost**. Ob koncu si zastavimo vprašanje, **koliko bistrih otrok utegnemo imeti v vseh slovenskih osnovnih šolah**.

Nadpovprečno sposobnih je okoli 25.000 ali 5-10%, visoko nadpovprečnih pa okoli 2.500 ali 1-2%. Sicer pa je vseh tistih osnovnošolcev, ki se lahko učijo (umsko nadpovprečni) kar okoli 62.000 ali 25% celotne populacije šolarjev. To je torej naš potencial! Ga bomo zavrgli?

Če vas tema o nadarjenih otrocih zanima, vas vabim, da se ponovno srečamo ob naslednjem izidu Našega glasa. Takrat se bomo vprašali, kako odkriti bistega otroka in kako z njim ravnati.

Nova prodajalna v Krškem

Alenkin Pajek je začel presti

V petek, 6. marca, smo v Krškem dobili novo prodajalno. Na Cesti krških žrtev 80 (blizu mostu) je Alenka Kodrič, po poklicu prodajalka, odprla svojega Pajka — trgovino na drobno in komisijsko prodajalno.

V trgovini boste našli raznovrstno blago: moško, žensko in otroško konfencijo, pletenine, izdelke domače obrti (copate, toaletne pripomočke, okrasne sveče, prikupne igrače iz umetnega krzna itd.) Posebnost ponudbe so gotovo pletenine iz čiste domače volne, večinoma v naravni barvi ali z vzorci umirjenih barv, izdelane pa ročno. Dovažajo jih iz okolice Titovega Užica in Bajine Bašte, kjer slovi pletilska obrt. Tudi cene so zmerne.

Drugo blago za svojo prodajalno nabavlja Alenka v Ljubljani, Domžalah, Kranju, Zagrebu, Krškem in drugod, predvsem pri zasebnih izdelovalcih, zato

so tudi izdelki večinoma unikati. K sodelovanju bi rada pritegnila še več domačih obrtnikov.

Komisijska prodaja, s katero se ukvarja trgovina Alenke Kodrič, je v Krškem vsekakor novost.

Lastniki rabljenih, še uporabnih predmetov le-te oddajo trgovini kot posredniku. Če jih trgovina proda, ostane del izkupička njej. Kadar prodaja v enem mesecu ne uspe, se rabljeni predmet vrne lastniku ali pa se zniža cena; ležarine za 30 dni ni treba plačati.

Zaenkrat ponudba še ni tako raznovrstna, kot bi lahko bila. »Počakali bomo,«

so nam povedali v prodajalni, »da bomo videli, po čem bodo kupci bolj povpreševali: ali po cenejših ali po kvalitetnejših izdelkih. Po tem se bomo ravnali kasneje, ko bomo nabavljali blago.«

Prodajalna je odprta od 9. do 12. in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 14. ure.

-I

Senovo

Uspel planinski ples

V soboto, na dan žena, je bilo v senovskih športni dvorani Doma XIV. divizije nadvse zabavno. Domači mladinski odsek Planinskega društva Bohor Senovo je namreč priredil planinski ples, katerega dobiček so namenili obnovi svoje planinske postojanke na Bohorju, ki je že nekaj let potrebna prenovitvenih del, vendar pa je bilo zaradi slabe finančne situacije treba čakati na boljše čase.

Ob ubranih zvokih ansambla Štajerskih sedem se je okrog 500 obiskovalcev zabavalo in plesalo, za humorne vložke pa so skrbeli Toni Gašperič in prireditelji z zabavnimi družabnimi igrami, ki so bile bogato nagrajene. Pripravili so tudi izredno bogat srečolov, med odmoripaso na dveh velikih platnih prikazali diapozitive s svojih tur doma in po Evropi. Prireditelj jim je v zadovoljstvo vseh odlično uspela, saj so prisotni že spraševali, kdaj

bodo naslednjič pripravili kaj podobnega.

Prireditelji se zahvaljujejo vsem, ki so sodelovali in kakorkoli pomagali in omogočili ta prvi, upamo, da ne tudi zadnji planinski ples.

Miran Pribožič

NAČRT IZLETOV PD »BOHOR« ZA LETO 1987

MAREC: Kondicijska tura v Zasavsko hribovje; Pohod na Porezen (22. III.)

APRIL: Turna smuka: Kotovo sedlo; Jezikova nedelja na Bohorju (26. IV.)

MAJ: Zbor zasavske mladine na Šmohorju (17. V.); Izlet na Golico in Javorniški rovt

JUNIJ: Ojstrica — Korošica

JULIJ: Planinski tabor: Jezersko (1. — 10. VII.); Razor — Kriški podi (aktiv kmečkih žena)

AVGUST: Jalovec; Velebit; Paklenica, **SEPTEMBER:** Dan planincev: Ermanovec (13. IX.); Kočna — spominski pohod

OKTOBER: Tradicionalna kostanjeva nedelja na Bohorju (18. X.); Pohod po poteh borb in zmag: Gorjanci — Bohor (24. X.)

NOVEMBER: Tura od Slovenj Gradca do Solčave

DECEMBER: Pohod na Tisje (13. XII.)

V VVE, OŠ in OZD imajo svoje načrte dela in izletov, priključili pa se bodo tudi nekaterim tukaj naštetim.

Pri organizaciji izletov, za katere so potrebni avtobusni prevoz, se bomo povezali s PD Brežice, s katerim smo tudi v preteklem letu uspešno sodelovali.

PD Bohor

SPV

Za varnost ne storimo nikoli preveč

Medobčinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu za Posavje je bil ustanovljen l. 1984. Takrat so se ustanovitelji (SPV Krško, Brežice in Sevnica) dogovorili, da bo vsaki dve leti spremenil svoj sedež: iz Sevnice se bo preselil v Krško in nato v Brežice.

Od 26. februarja letos je njegov sedež v Krškem. Na prvi seji sveta v tem obdobju je bil (v skladu z določili poslovnika) za predsednika izvoljen Ivan Petrišič, direktor DO Transport iz Krškega, za tajnika pa imenovan Drago Bučar, namestnik sekretarja za notranje zadeve in občo upravo občine Krško.

Člani sveta so obravnavali poročilo o delu v preteklem obdobju, ki ga je predstavil dosedanji predsednik Jelko Štojs. Novo vodstvo pa je že pripravilo osnutek novega programa dejavnosti SPV in z njim seznanilo člane.

Žal še vedno velja ugotovitev, je zapisano v poročilu o delu SPV v preteklem obdobju, da vsi skupaj premalo pozornosti posvečamo splošni vozniki kulturi. Tudi kaznovalna politika je neučinkovita in bi jo bilo treba poostriti, kot so to že pred leti storile najrazvitejše dežele na svetu.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu za Posavje prispeva svoj delež k izboljšanju prometne varnosti. V preteklem obdobju je obravnaval ugotovitve ustreznih organov in organizacij o prometnih razmerah, stanju cest in cestne signalizacije, problematiki izpitnega centra in šol za voznike, dopolnilnem izobraževanju mentorjev prometne vzgoje na šolah, vprašanjih železniškega prometa (zlasti prehodov). Veliko pozornosti so občinski sveti in medobčinski svet posvetili prometni vzgoji učencev in otrok v vrtcih. Sodelovali so s sredstvi javnega obveščanja in obveščanja v organizacijah združenega dela ter skrbeli za objavljane propagandnega gradiva za preventivo v prometu, izvedli akcijo Brezhibno vozilo je varno vozilo ter opravili še vrsto drugih preventivnih dejavnosti.

Kako uspešno je bilo to delo, bo v veliki meri presodila družba. Medobčinski svet pa je pogrešal še večjega (so)delovanja občinskih svetov, čeprav je le-to že sedaj precej dobro ocenil. V akcijah je bila dobra povezava z upravo za notranje zadeve, zavarovalnico, Cestnim podjetjem Novo mesto — TOZD Krško; pomanjkljivo pa je bilo sodelovanje z družbenopoliti-

Cesta bi za voznike in pešce ne smela biti bojno polje, na katerem bi drug drugega sovražili in prezirali, ampak del življenja, ki ga moramo preživeti v slogi, medsebojnem razumevanju in spoštovanju. Nekateri vozniki hočejo gospodariti nad drugimi, predvsem nad pešci in kolesarji, in precenjujejo osebne sposobnosti in sposobnosti svojih vozil. Sedajo za volan, ko niso niti telesno niti duševno sposobni za vožnjo. Profesor dr. Udo Undeutsch, direktor psihološkega inštituta v Kölnu, pravi: »Statistične in znanstvene raziskave vedno bolj dokazujejo, da je za način, kako se ljudje obnašajo na cesti, odločilen značaj človeka. Če kdo ne živi v miru in ravnotežju sam s seboj in svojo okolico, ne upošteva pravic drugega ali je brezobziren v družini ali v družbi, bo navadno brezobziren tudi na cesti in za volanom.« (Iz poročila Jelka Štojsa)

čnimi organizacijami na medobčinski ravni, zavodom za šolstvo in še nekaterimi drugimi. Tudi sodelovanje z republikanskim svetom bi bilo mogoče še okrepiti.

Za čas od marca do decembra letos je medobčinski svet pripravil načrt dejavnosti, ki jih bodo izvedli člani sveta ali pa zunanji strokovni sodelavci. Med njimi so tudi naslednje:

- strokovno usposabljanje mentorjev prometne vzgoje v osnovnih šolah in šolah SUI (marca);
- pregled vozil — Brezhibno vozilo je varno vozilo (maja in oktobra);
- predavanje z diapozitivi o prometni signalizaciji oziroma tehničnem urejanju prometa za delavce iz organizacij za vzdrževanje cest (maja);
- ocena prometnovarnostnih razmer v Posavju za obravnavo v izvršnih svetih in občinskih skupščinah (junija);
- okrogla miza na temo, kako zmanjšati število prometnih nezgod v Posavju, na brežiškem radiu (septembra);
- kviz Kaj veš o prometu (oktobra ali novembra);
- Defenzivno, to je varno: oddaja »v živo« na radiu Brežice (decembra).

OČKA, RADI TE

IMAMO, ZATO SE BOJIMO ZATE

Naš očka se vozi v službo z avtobusom. Doma sicer imamo avto, vendar štedimo, ker je bencin tako neznansko drag. Avto imamo samo za nujne potrebe in včasih, ko je lepo vreme, skočimo kam na izlet ali na obisk k sorodnikom. Večkrat pa očka vzame avto, kadar gre na službeno pot v razne kraje naše domovine. Otroci takoj vemo, kadar se očka kam odpravlja. Mama mu pripravlja kovček, v katerega zloži sveže srajce, perilo, nogavice in druge potrebščine. Otroci očka vneto sprašujemo, kam gre in kaj bo v tistem kraju počel. Še najbolj pa nas zanima, kdaj se vrne in kaj bo prinesel s službene poti.

Zjutraj, ko se očka odpravlja na pot, se od njega poslovimo z željo, da bi se čim prej vrnil. Dnevi brez očka so pusti

in komaj čakamo, da se vrne in nam prinese razne malenkosti ter opiše svoja popotna doživetja. Očka sede v avto, nam zatrobi v pozdrav in že izgine za prvim ovinkom. Vemo, da je previden voznik. Nikoli med vožnjo ne pije in na pot gre vedno naspán, spočit. Pa se kljub temu v koticu srca bojimo zanj, kadar odpotuje kam daleč. Vemo, da nanj prežijo na naših ozkih in vijugastih cestah različne nevarnosti. Na cestah je danes precej vinjenih voznikov, ki povzročajo zmešnjavo, težke prometne nesreče. Vse polno je tudi težkih tovornjakov — vladičev, ki jih vozijo utrujeni vozniki. Tak voznik lahko za hip zadremle, s tovornjakom zavije na levo in že je tu težka nesreča, ki se velikokrat konča s smrtjo nedolžnih.

Naš očka je najbolj togoten na razne objestneže na cestah. Ti ne spoštujejo nobenih prometnih predpisov, ampak z objestno in vratolomno vožnjo razkazujejo moč svojih jeklenih konjičkov in svoje akrobatske sposobnosti. Takšni vozniki slej ko prej povzročijo nesreče in ponavadi tudi sami končajo v razbitinah svojega avtomobila.

Vedno se moraš zavedati, da na cesti nisi sam. Avto med vožnjo ni primeren kraj za veseljačenje, prešeren smeh in razposajenost, ker to moti voznika in odvrča njegovo pozornost s ceste. Tudi ni dober tisti voznik, ki nepremično bulji na cestišče pred seboj. S koticom očesa je treba opazovati tudi bližnjo okolico in biti pripravljen na morebitno presečenje, ko nenadoma stopi na cesto človek, žival ali pa se po strmim pobočju privali velik kamen na pot.

Zato naš očka vozi previdno. Nas je kljub temu strah, če ga ni domov ob napovedani uri, ko toliko različnih nevarnosti preži nanj med vožnjo. Po brenju motorja zaslišimo, da se je očka vrnil domov, in ga brž stečemo pozdravit. Tokrat nam je z morja prinesel sveže fige in grozdje. Potem pa nam bo moral pripovedovati svoje popotne vtise o krajih, kjer še nismo bili.

Veseli smo, da je naš očka doma. Prihodnjič pa mu bomo spet zaželeli: „Očka, kmalu in zdrav se vrni domov,“ ter ga spet nestrpno čakali.

Aleš Ljubi
OS Senovo

V skladu s predpisi o komunalni dejavnosti in oblikovanju cen komunalnih storitev je delavski svet DO KOSTAK Krško v razširjeni sestavi (z delegati uporabnikov) na seji dne 26. 2. 1987 sprejel

SKLEP o cenah komunalnih storitev v občini Krško

I. VODARINA

- Potrošniki, ki uporabljajo vodo iz vodovodov na črpalni sistem, plačujejo vodarino po naslednjih cenah:
    - gospodinjstva, DPO in društva ..... 79,50 din/m³
    - OZD in zasebna obrt ..... 147,— din/m³
  - Potrošniki, ki uporabljajo vodo iz vodovodov na gravitacijski sistem, plačujejo vodarino po naslednjih cenah:
    - gospodinjstva, DPO in društva ..... 75,— din/m³
    - OZD in zasebna obrt ..... 138,50 din/m³
 Gospodinjstva, ki nimajo vgrajenih vodomero, plačujejo vodarino v pavšalnem znesku na člana gospodinjstva mesečno.
  - Gospodinjstva, oskrbovana z vodomodi na črpalni sistem, plačujejo vodarino po pavšalni ceni ..... 795,— din/mesec po osebi
  - Gospodinjstva, priključena na vodovode z gravitacijskim sistemom, plačujejo vodarino po pavšalni ceni ... 750,— din/mesec po osebi
Poleg tega plačujejo gospodarstva po glavi živine (konji, govedo) mesečni pavšal ..... 265,— din
- Ostali potrošniki, ki nimajo vgrajenih vodomero, plačujejo vodarino po naslednjih cenah:
- DO, DPO, društva in zasebne obrti na zaposleno osebo ..... 150 l/dan
  - obrtniki, ki uporabljajo vodo v tehnološkem procesu

(peki, slaščičarji) ..... 400 l/dan na zaposleno osebo
c) gostinstva od zaposlene osebe ..... 600 l/dan
Za prekomerno porabo upravljalec vodovoda in potrošniki sklenejo posebne pogodbe.

II. KANALŠČINA

Kanalščina se zaračunava uporabnikom kanalščine od porabljene vode iz vodovoda, kot tudi tistim uporabnikom vodovoda, za katere je predvidena izgradnja kanalizacije v planu SKIS občine Krško v srednjeročnem obdobju 1986—1990.

- Cena kanalščine za gospodinjstva, DPO in društva ..... 37,— din/m³ vode
  - OZD in zasebna obrt ..... 72,— din/m³ vode
- Gospodinjstva, ki nimajo vgrajenih vodomero, plačujejo kanalščino v pavšalnih zneskih, in sicer 391,— din/mes./osebo

III. ODVOZ SMETI

- Za odvoz in shranjevanje smeti ali komunalnih odpadkov plačujejo po koristni stanovanjski ali poslovni površini:
    - gospodinjstva, DPO in društva ..... 19,50 din/m²
    - gospodarstvo in ostali ..... 41,— din/m²
  - Pranje in dezinfekcija kontejnerja ..... 5.500,— din
- Za odvoz posebnih, nekomunalnih odpadkov, se sklenejo pogodbe, za katere navedene cene ne veljajo.
- Nove cene komunalnih storitev veljajo od 1. 3. 1987 dalje in se zaračunavajo od prvega odčitka vodomera v mesecu marcu 1987 individualnim potrošnikom, ostalim porabnikom pa od 1. 3. 1987.
- Številka: 324/87-VA/KA
Krško, dne 26. 2. 1987

**PREDSEDNIK
DELAVSKEGA SVETA
DO KOSTAK KRŠKO
Drago Perc, l. r.**

NAŠ GLAS
skupne delegatske informacije

NAŠ GLAS — SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE — Izdaja: INDOK center Krško — Naklada: 1600 izvodov
— Odgovorni urednik: Ivan Kastelic — Uredništvo: CK Ž 12, 68270 Krško, tel. 71-768 — Tisk: Papirkonfekcija Krško —
Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na podlagi mnenja Republiškega komiteja za informiranje št. 421-1/72 z dne 5. marca 1980 — Za točnost podatkov in informacij, ki so objavljeni kot uradna obvestila ali pojasnila, odgovarjajo posamezne službe, organi oziroma strokovni delavci, ki so pod temi teksti podpisani!

Žirija za podeljevanje priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda pri občinski konferenci SZDL Krško na podlagi 1., 5. in 8. člena Pravilnika o podeljevanju priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda za občino Krško objavlja

razpis

za podelitev priznanj Osvobodilne fronte za leto 1987

- Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena na področju:
  - razvoja naše samoupravne socialistične družbe;
  - uresničevanja ustavnih določil o družbenoekonomskih in političnih odnosih na vseh področjih družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, posebno pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju samoupravne organiziranosti združenega dela;

- krepitev SZDL kot fronte vseh delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil;
  - neposrednega uveljavljanja delovnih ljudi in občanov kot subjektov odločanja na vseh področjih in v vseh okoliših družbenega življenja.
- Predloge lahko oblikujejo krajevne konference SZDL, organizacije združenega dela in druge delovne ter samoupravne skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij v občini, družbene organizacije in društva ter občani.
  - Pisne predloge z zgoščeno obrazložitvijo je treba zaradi uskladitve dostaviti krajevni organizaciji SZDL, od koder je predlagani kandidat oz. organizacija. Žirija bo upoštevala le tako usklajene predloge, ki bodo prispeli najkasneje do 31. marca 1987 na občinsko konferenco SZDL Krško. Predlagatelji naj zato svoje predloge pravočasno pošljejo krajevnim organizacijam SZDL (do 20. 3. 1987).

Žirija za podeljevanje
priznanj OF pri OK SZDL Krško

Dnevnik nekega plazu:

»LISCE V ZAGORJU NI VEČ«

Posebna izdaja št. 1 — 23. februar 1987

V sredo pozno popoldnese je v Zagorju sprožil velik zemeljski plaz, po nekaterih ocenah med največjimi v Evropi.

Na svojem uničevalnem pohodu je do danes zjutraj povzročil ogromno materialno škodo. Doslej je plaz pokopal pod seboj 8 stanovanjskih hiš (zaradi ogroženosti pa je domove zapustilo 21 družin), ponoči pa so njegovi rušilni moči popustili tudi zidovi naše temeljne organizacije v Zagorju. Vsi delavci Lisce v Sevnici, Krmelju, na Senovem in v Babušnici smo s tesnobo v srcih spremljali borbo s plazom in upali, da bo njegova uničevalna moč ponehala. Danes Lisce v Zagorju ni več.

Vodstvo naše delovne organizacije si je v četrtek zjutraj ogledalo žalostno prizorišče. Skupaj z vodstvom tozda so odredili takojšen prevoz rezervnih strojev v Sevnico, kmalu zatem pa evakuacijo vseh strojev, izdelkov in drugega materiala v prostore TVD Partizan v Zagorju.

Vsi, ki smo spremljali tragedijo v Zagorju, smo še vedno upali, da preteča nevarnost le ne bo uničila in porušila naših proizvodnih prostorov. V Zagorju se je ogromno število naših delavcev, članov enot CZ in DZ, gasilcev, krajanov zagorske KS Franc Farčnik in drugih z vsemi močmi borilo, da bi bile posledice plazu čimmanjše.

Še vedno nenehno odvažajo material z več desetimi kamioni, težkimi buldožerji, bagri, nakladalci in ostalo mehanizacijo, ki so jo dobili iz vse Slovenije. Zaenkrat še ni mogoče oceniti, koliko materiala drsi, po ocenah pa ga je najmanj 4 milijone kubikov.

Ugotovljena je tudi že prva ocena škode. Po grobih izračunih znaša neposredna škoda, okrog 7 milijard dinarjev. V to niso vštet stroški sanacijskih del in reševanja ter škode, ki jo plaz še povzroča.

V petek zjutraj je okrog 30 naših sodelavcev pričelo pripravljati in organizirati proizvodnjo v zasilnih prostorih TVD Partizan v Zagorju. V telovadnici so postavili dve proizvodni liniji, na katerih bo v eni izmeni lahko delalo 70 delavk. Star pregovor: V nesreči spoznaš človeka — se je v teh dneh znova preizkusil. Naši sodelavci šoferji, vzdrževalci, mehaniki, električarji, strokovnjaki za proizvodnjo, kot tudi drugi strokovni in vodilni delavci so takoj priskočili na pomoč sodelavcem v Zagorju. Njihove požrtvovalnosti in pripravljenosti niso omajali slabo vreme, ut-

rujenost, neprespane noči. Z združenimi močmi, ob nenehni prisotnosti sodelavcev iz Zagorja, so rešili tisto, kar se je rešiti dalo. Vsi tisti, ki se akcije reševanja in pomoči nismo neposredno udeležili, smo jim za njihov nesebični trud hvaležni.

Včeraj pozno popoldne je bilo v TVD Partizan v Zagorju vse nared, da steče delo. Danes zjutraj ob pol šestih je prva izmena tozda v Zagorju pričela delati z zmanjšano zmogljivostjo v oteženih delovnih razmerah.

Vodstvo delovne organizacije je že pripravilo prvo grobo oceno škode, ki jo je utrpel naš tozid in delovna organizacija kot celota v tej hudi nesreči. Škodo oce-

Rešiti, kar se rešiti da — četrtek popoldne, petek, sobota (Foto: dokumentacija Lisce)

Posebna izdaja št. 2 — 25. februar 1987

DO JESENI NOVA LISCA V ZAGORJU

njujemo na okrog 2 milijardi dinarjev, vendar ta še ni dokončna. Sprejeli smo številne ukrepe za odpravljanje posledic, o katerih vas bomo sproti obveščali.

Bojimo se, da posledic plazu ne bomo mogli kar takoj odpraviti in tudi ne sami. Vemo pa, da bomo morali zgraditi novo Lisco v Zagorju. Kljub pomoči širše družbene skupnosti nas čaka trdo delo in veliko breme, katerega težo bomo pretežno nosili delavci Lisce.

V ponedeljek se je na izredni seji sestal republiški izvršni svet, skupaj s predstavniki zagorskega in sevnškega izvršnega sveta, Lisce in rudnika ter obravnaval posledice katastrofalnega zemeljskega plazu v Zagorju. Na seji so se odločili, da drsenje plazu označijo kot naravno nesrečo in da bodo tako tudi ukrepali.

Še istega dne popoldne so se v Lisci sestali tudi direktorji tozdov ter kordinacij-

ski organ Lisce skupaj s člani izvršilnega organa delavskega sveta DO.

Ocenili so dogodke po tem, ko se je v sredo utrgal razsežen plazs hriba Ruardi v Zagorju. Zemeljska gmota še vedno grozi, vendar drsi počasneje. Naše sodelavke, ki so ostale brez svoje tovarne, so v ponedeljek zjutraj žalostne, a polne zanaša pričele delati v zasilnih prostorih TVD Partizan v Zagorju.

Boris FELE, direktor tozda Šivalnica v Zagorju, nam je včeraj v svoji zasilni pisarni povedal:

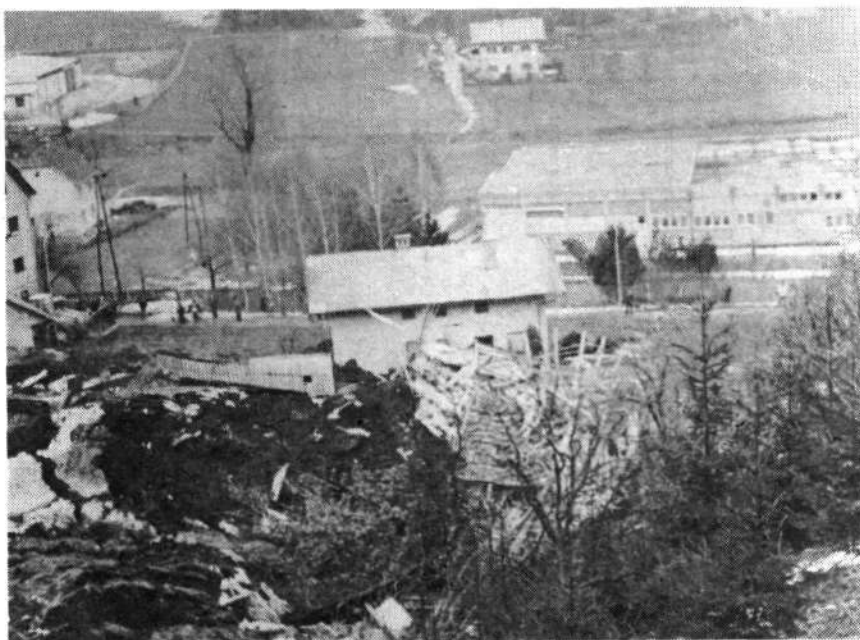
Motil sem se o svojih ljudeh, krajanih, sodelavcih Lisce in vseh drugih, saj nisem pričakoval tolikšne prizadetosti, humanosti, prizadevnosti in požrtvovalnosti vseh, ki so nam v teh dneh pomagali in ponudili svojo pomoč. Poleg naših so bili neutrudni krajanji Farčnikove kolonije, ki so v dežju in snegu pomagali odnašati vse, kar se je odnesti dalo. In potem fantje iz Sevnice, ki so nam pripravili zasilne prostore in organizirali delo. Vsem skupaj se zahvaljujem in izrekam priznanje za njihov trud, pomoč in požrtvovalnost pri odpravljanju posledic te tragedije. Zahvaljujem se tudi naši Mili Zaletelevi, ki je prekinila zdravljenje in priskočila na pomoč.

Delo v telovadnici Partizana je otežkočeno, saj ni dovolj prostora za vse, kar se je nahajalo v tovarni, ki je zdaj ni več. Delavci Lisce smo enotnega mnenja, da morajo Zagorjani dobiti novo tovarno. Izvršni svet SO Zagorje nam je že ponudil primerne lokacije, mi pa se bomo skupaj z ustreznimi strokovnjaki potrudili, da bomo izbrali najugodnejšo in najbolj varno. Do začetka marca bi morali pripraviti načrte za gradnjo nove tovarne ter načrt finančnih sredstev, če hočemo, da bodo naši sodelavci še pred zimo pod novo streho.

Koordinacijski organ je na ponedeljkovi seji oblikoval predlog ukrepov za odpravo in sanacijo posledic nesreče v Zagorju, o katerih se bomo te dni pogovarjali tudi na zborih delavcev. Med njimi so najpomembnejši naslednji:

- organizirati solidnostno delo na 2 prosti soboti v vseh naših tozdih,
- prilagoditi proizvodni program zmanjšanim zmogljivostim v Zagorju,
- izdelati sanacijski in investicijski program, finančno konstrukcijo in pristopiti k zidavi novih delovnih prostorov v Zagorju,
- odložiti vse letošnje planirane investicije, ki niso nujne,
- redno spremljati in nadzirati stroške,
- proučiti možnost oprostitve nekaterih davkov in prispevkov,
- **začasno odložiti** vsakršno dodatno izplačilo osebnih dohodkov in sredstev

Plaz je že porušil jeseni dograjeni del Lisce (Foto: dokumentacija Lisce)

Plaz podira vse pred seboj in se nezadržno bliža Lisci pod cesto. (Foto: dokumentacija Lisce).

stanovanjskega sklada in sklada skupne porabe.

Mili ZALETEL, vodja proizvodnje:

Delovne razmere v zasilnih prostorih so še kar dobre. Seveda ne bomo naredili toliko, kot smo planirali, saj so naše zmožnosti omejene. Trenutno delo kar dobro teče, saj imamo vso proizvodnjo do najmanjše podrobnosti pripravljeno. Težave se bodo pravzaprav šele začele, ko bomo porabili tisto, kar imamo zdaj pripravljeno.

Angela KUČIŠ, predsednica delavskega sveta:

Žalostno je, da po tolikih letih dela začnemo zopet vse znova. Tako smo se veselili novih prostorov, ki smo jih dobili jeseni, zdaj pa smo še na slabšem, kot smo bili v bivši Savi. Tolaži nas misel, da nismo sami. Veliko so nam pomagali in še nam pomagajo.

Marija OMAHNE, kontrolorka in članica izvršilnega organa DS DO iz Zagorja, na ponedeljkovi seji koordinacijskega organa:

Sodelavke iz Zagorja so me pooblastile, da se v imenu vseh zahvalim za pomoč in solidarnost, ki so nam jo ponudili sode-

lavci iz vseh tozdov Lisce, in še posebej tistim, ki so se v teh težkih dneh skupaj z nami borili proti uničujoči moči plazu.

Dejstvo, da v nesreči nismo sami, nam olajšuje težo bremena, ki ga bomo v največji meri morali nositi sami. Ob enodnevnem solidarnostnem zaslužku, za katerega so se odločili delavci večine sevniških in nekaterih zagorskih delovnih organizacij ter ob drugi pomoči, ki so nam jo ponudile organizacije, delovni ljudje in občani, bomo prav gotovo močnejši in večji od plazu in škode, ki nam jo je povzročil.

Posebno izdajo uredilo uredništvo glasila Lisca. Besedilo pripravili Andreja Janežič-Košćak in Tanja Povalej. Fotografije so iz dnevnika Delo. Izšlo v nakladi 2000 izvodov. Tisk: splošna služba Konfekcije Lisca Sevnica.

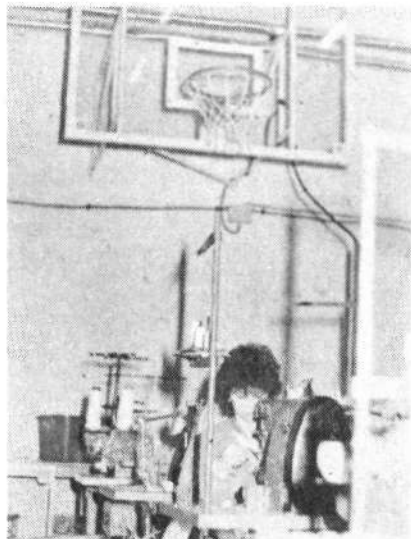
Obseg proizvodnje tozda Zagorje je predstavljal po planu za leto 1987 11,8% celotne proizvodnje DO, ta delež pa se bo zaradi ocenjenega izpada zmanjšal na 8% in pomeni 4,1% izpad proizvodnje DO.

V okviru DO Konfekcije LISCA Sevnica razporejajo temeljne organizacije skupni prihodek, ustvarjen s prodajo proizvodov, na osnovi Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in razporejanju skupnega prihodka.

Zato izpad proizvodnje v tozdu Šivalnica Zagorje pomeni izgubo dohodka tako tozda Zagorje kakor tudi ostalih temeljnih organizacij v okviru DO, ki soudeležene v skupnem prihodu.

Skupen izpad dohodka iz skupnega prihodka DO Konfekcije LISCA Sevnica znaša 567.503.780 din, po tozdh pa je razvidno iz prikaza:

Ocenjujemo, da bo zaradi škodnega dogodka tozda Šivalnica Zagorje v letu 1987 oz. do preselitve proizvodnje v ustrezne prostore posloval z izgubo, zato bomo pripravili in realizirali potrebne ukrepe, da bi bila le-ta čimmanjša.

Kljub odločni reševalni akciji:

Škoda bo velika

Mogočen zemeljski plaz, ki se je v poznih popoldanskih urah sprožil v sredo, 18. februarja 1987 s hriba Ruardi v Zagorju, se je postopno — vsaj začasno — umiril. Za njim je ostalo razdejanje in škoda. Razen porušenih stanovanjskih hiš je plaz s seboj odnesel tudi zgradbo zagorske Fizični obseg proizvodnje (v NM)

šivalnice DO Konfekcije Lisca iz Sevnice. Prepričani smo, da solidarnost v Posavju terja vsaj obširnejšo informacijo o tem dogodku tudi preko Našega glasa, zlasti še zato, ker bodo posledice te nesreče gotovo čutile vse Liscine tozde, torej tudi šivalnica na Senovem.

Iz 2. začasne ocene vzrokov in posledic delovanja plazov, sestavljene 27. 2. 1987, povzemamo nekaj informacij o nastali škodi.

Oceno so pripravili Ogorevc Brane, Kostanjšek Boris, Marolt Silva, Jerše Darinka, Ernestl Franc in Kozamernik Boris.

Tozda	plan 1987	str.	predvideno zmanjš. obseg proizvodnje		indeks
Šiv. Zagorje	18.409.933	11,8	11.966.456	8,0	65
Ostale šiv.					
Lisce	137.926.435	88,2	137.926.435	92,0	100
Skupaj šiv.	156.336.368	100	149.892.891	100	96
Krojilnica	8.737.802	—	8.377.669	—	96
Skupaj DO:	165.074.170	—	158.270.560	—	96

v cenah febr. 1987

Besedilo	plan 1987	zmanj. zaradi izpada proizv.	razlika
Skupni prihodek	21.624.015.385	20.733.184.683	— 890.830.702
Osnovni mat. in posr.			
stroški	12.314.460.307	11.991.133.385	— 323.326.922
Dohodek	9.309.555.078	8.742.051.298	— 567.503.780

Prikaz izpada dohodka tozda Zagorje in drugih tozdov v okviru DO Lisca

v cenah febr. 1987

tozda	plan 1987 posredni str.+doh.	zmanj. zar. izp. posr. stroš.+doh.	razlika
Zagorje	1.319.692.443	876.700.911	— 442.991.532
Krojilnica	1.054.022.205	1.035.197.858	— 18.824.347
Šivalnica Sevnica	2.755.447.864	2.726.465.092	— 28.982.772
Šivalnica Krmelj	1.582.372.007	1.565.372.313	— 16.999.694
Šivalnica Senovo	1.955.909.644	1.934.985.991	— 20.923.653
Šivalnica Babušnica	1.701.221.447	1.683.216.282	— 18.005.165
Blagovni promet	2.098.441.480	2.077.664.873	— 20.776.607
Skupaj drugi tozdi	11.147.414.647	11.022.902.409	— 124.512.238
Skupaj DO	12.467.107.100	11.899.603.320	— 567.503.780

Rekapitulacija začasne ocene škode

1.	Škoda na osnovnih sredstvih	v 000 din
	a) objekt	v cenah febr. 87
	b) oprema	1.500.000 din
	c) vrednost rešenih delov objekta	59.711 din
	Skupaj:	— 6.000 din
		1.553.711 din
2.	Škoda na obratnih sredstvih	
	a) drobn inventar	6.110 din
	b) nedokončana proizvodnja in zaloga gotovih izdelkov	22.623 din
	Skupaj:	28.733 din
3.	Stroški evakuacije in vzpostavitev zasilnega obratovanja, vrnitve TVD Partizan v prejšnje stanje in preselitve proizvodnje v nov objekt	113.000 din
4.	Izpad dohodka	567.503 din
	SKUPAJ:	2.262.947 din

Paberkki iz popotne malhe — 3

Odpotovanja

Zaplesali smo z mojimi miškami, belimi, zvedavimi, dolgorepimi, divji ples polnočnih kavbojev na glavni cesti od Rodby Havana proti Kopenhagnu. Zaplesali v agoniji fizične izčrpanosti in velikega pričakovanja na vstop v nordijsko prestolnico; zaplesali pod zvezdnim nebom severnega sija in z očmi, napeto in boljšeče zazrtimi v spredaj vozeči avtomobil prijaznega, a, žal, neznanega danskega vođača po labirintu noči, teme, ceste JM 45626. Ni je hujše bolečine, kot je fizična, je zapisal Eric Blair (1984); ni je hujše izčrpanosti, kot je fizična, dodaja ponočni vetrnjak. Stotine in stotine kilometrov v manj kot trikrat desetih urah v sedlu neukročenega in podivjanega mustanga po asfaltnih prerijah zahodnega industrijskega čudeža te prižene na sam rob možnega, te poriva preko, te vabi in mami, privlači in opija. Na koncu, ko testiskalnica izžetega izvrže iz oktanskega primeža, pravzaprav ne več, komu ali čemu se imaš zahvaliti za varno in budno zvezdo vodnico, ki te je pripeljala na cilj mimo zapeljive in pogubne Lorelei.

V lagodni in brezbrizni vožnji, povsem sproščeni divje ihtavosti, se spomin vrača in čudi, čemu in zakaj takšno sodobno nomadsko dokazovanje na štirih kolesih. Čemu, ko pa ti za njim, če se vse skupaj srečno konča, nič kaj prida ne ostane — ali pa le?

Ne vem. Mogoče pa — mogoče je...

Baltik je velik in mogočen, lep in prostoran. Veter, ki ti ob njem kuštra lase, izživajoč; hladne vode, ki ti ježijo kožo, sprušujoče; zelena travnata planjava nad obrežjem, večna; trop konjev, ki se pase v tej idili, postaven in simboličen; deklica na obali z izgubljenimi fotografijami, otožna...

Vode Baltika, tudi v znani ožini Kattegat, so strah vzbujajoče. Temne, ker je v njih manj zelenega morskega življa, in manj slane, ker so že visoko proti severu, pa seveda hladne in zato tudi manj prijetne za kopalce z daljnega juga. Vendar pa ti 15° C v večernih urah kljub temu nudi obilo užikov pri plavanju. In šesonski zahod, ko se žareča krogla svečano potaplja in gre na skrivnostni zmenek z Malo morskno deklico, je ravno tako lep kot v zalivih Punta križe. Morebiti celo lepši!

Danci so seveda potomci Vikingov; v njihovih žilah se pretaka kri Vikeja in ostalih pogumnih mož. Upam in želimsi, da bo povabilo na križarjenje z vikinško

ladjo, izdelano v domači delavnici, obveljalo do naslednjega obiska. In upam tudi, da do tega obiska ne bo steklo preveč peska.

Posebno poglavje — ko se zadnji izbrani paberkki nizajo, žal ne gre drugače kot z naštevanjem — so danski šoferji, njihova prometna kultura in sploh vse, kar je povezano s priljubljenimi štirikolesniki.

Z eno besedo povedano: to ne gre! To enostavno ni ničemur podobno!

Kdo pa je še kje videl nekaj, ki na široki, varni in prazni cesti upošteva omejitve hitrosti na 60 km/h in se pelje zlagoma, kot da je ves čas tega sveta njegov, zraven pa komurkoli omogoči dostop s stranske na glavno ulico?

No, ja, jaz sem jih videl nekaj — vsako minuto, povsod po deželi Danski. Nekaj posebnega je v zraku, nekaj posebnega diha vate na vsakem koraku, ki ga zastavljaš po dolgem in počez po Kopenhagnu.

To je svojevrsten, očiten in negovan odnos do umetnosti. V teh krajih si je našla svojo domovinsko pravico in ji očitno godi, da je kaj, preužitek pa je tudi darežljiv.

Torej, to je tudi Luisiana.

Na poti iz centra mesta proti severovzhodu, kmalu potem, ko se približe skozzi Chivas Regal, najelitnejšo stanovaljsko — predmestno, jasno! — četrt, in tik pred pristaniščem Helsingor opaziš

Piše: bc

na desni majhen, nevsiljiv kažipot: Louisiana.

Zaviješ pač desno, prek mostička, parkiraš avtomobil in vstopiš.

Louisiana je predvsem muzej moderne umetnosti. Toda je še mnogo več. Ne samo, da zavzema ugledno mesto v verigi najbolj cenjenih svetovnih galerij; je tudi prvi, kjer so začeli razstavljati v naravi.

Številne skulpture so tenkočutno posejane med nežno zeleno travo, med redko, izbrano drevje in večno valovito morskno šepetanje. Sprehajaš se, opazuješ, razmišljaš, uživaš...

To je Louisiana! Priti, videti, doživeti!

Seveda je danska umetnost znana tudi po arhitekturnih dosežkih. Pred približno tremi desetletji sta se v svetovni vrh dokončno prebila Arne Jacobsen in Jørn Utzon.

Prvi, ker je skonstruiral znamenito poslovno stavbo SAS (Scandinavian Airlines) in prvič uporabil princip steklene stene; drugi, ko je izdelal projekt za prav tako znamenito opero v Sidneyu. »Imela sem farmo v Afriki,« pravi Karen Blixen. Za tri izposojene video kasete za dva dni v video knjižnici dobiš še četrto zraven. Moje Afrike ni bilo vmes, počakala je v dobri, stari Komuni (ljubljanski).

Urejeni in razposajeni pravijo popotni vtisi: Tu smo, tvoji smo.

Kaj torej početi z njimi, kam z njimi, kaj pridobiti z njimi, kakšen je pravzaprav njihov smoter?

Človek mora potovati. Potovati in iskati; iskanje ga napaja z življenjem; iskanje izgubljenega jaza.

Tokrat sem ga našel košček in ga skrbno shranil v popotni malhi.

Konec

PRI GRAFIČNEM KROŽKU

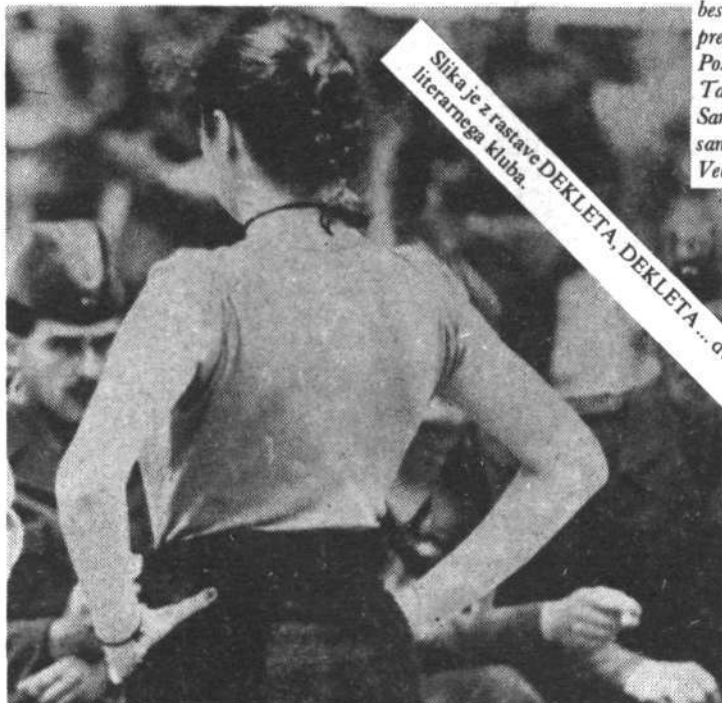
Vpisal sem se v papirniški krožek. Zanj sem se navdušil predvsem zato, da bi spoznal delo v tovarni. Ta krožek obiskuje pet učencev. Imamo ga vsak petek popoldne. Vodi ga tov. Binički.

Ogledali smo si tri filme o pridobivanju papirja. Obiskali smo tudi našo tovarno celuloze, razne stroje ter detali poskuse pod mikroskopom, kjer smo spoznavali lesovino za papir. Pridobivanje papirja je zelo zanimivo. Potek je precej zahteven. Les za proizvodnjo papirja uvažajo, ker nimajo zadostnih količin na domačem trgu. Uvažajo ga iz Kanade, Sovjetske zveze, Madžarske, Češke in od drugod. V poštev pridejo predvsem iglavci, topol in bukev. Borov les ni primeren za pravo, ker vsebuje večje količine smole, ki se pri pridobivanju papirja izloča ter povzroča težave pri nadaljnjih delih. Les dostavljajo v

tovarno z vlaki in kamioni. Nato ga razkladajo, ga žagajo na določene dolžine, zatem ga dajo v čistilni boben, ki očisti lubje. Iz bobna gre po transporterju v sekirstroj, ta les zmelje. Nato ga dajo v enoto za pridobivanje celuloze kuhat. V kuhalnikih se sekanica kuha pri določeni temperaturi in z dodanimi raznimi kemikalijami, odvisno od vrste lesa. Ko je celuloza kuhana, jo očistijo. Pot nadaljuje do papirnih strojev, kjer se meša z lesovino, ki pride iz brusilnice. Ta snov gre preko valjev v sušilne stroje in tako dobimo končni izdelek.

Vesel bom, če bom v tem krožku čim več pridobil, saj bom tako morda nekoč postal dober delavec v tej tovarni.

Boštjan Kos, 7. razred

Ureja Ivan Mirt

DREVO

*Želena,
samo,
mogočno.
Sedimo na kamnih
v krogu.
Trava diši.
Naše misli
v kapljah
besed
preglašajo ptice.
Pozna nas.
Tam.
Samo,
samotno.
Vedno zahajamo tja.*

PESNIK SE
PREDSTAVI

PIŠEM PESMI

Maja MALAVAŠIČ spada med mlajše člane Literarnega kluba Bena Zupančiča. Doma je na Senovem, zaposlena pa v Brežicah. Na tamkajšnji srednji šoli poučuje biologijo.

Tudi človek, ki sestrokovno ukvarja z vedo o življenju, lahko čuti naravo ponotranjeno. Tako so Majine pesmi občuten in nežen odtis zunanjega sveta. Za pokušino vam še pred izidom šestih LITERARNIH LISTOV predstavljamo drobec, ki ga je prispevala Maja.

Goran ROVAN živi in dela v Krškem. Je dopisnik TV Ljubljana za Posavje in tako pripravlja novice za dnevne informativne oddaje z vseh področij življenja v našem koncu. S fotografijo se ukvarja že od osnovne šole dalje.

Stojan ŠOBA je sicer Krčan, vendar že nekaj let živi v Novem mestu. Kot diplomirani inženir elektrotehnike je zaposlen v razvojnem oddelku Iskre v Šentjerneju. Bolj intenzivno se s fotografijo ukvarja zadnja leta.

NAŠA SREČANJA

Sredi februarja so se pod okriljem Zveze kulturnih organizacij Slovenije v Vinici sestali literarni začetniki.

Vsako leto sodelujejo tudi »benovci« — člani krškega literarnega kluba. Predhodno morajo organizatorju vsi zainteresirani poslati svoja dela, ki jih nato posebna komisija odbere za predstavitev. To nalogo so letos opravili pisatelj in režiser P. Božič, prof. slavistike I. Gregorčič ter kustos S. Šali.

Napisati moramo, da je bila naša predstavitev nadvse uspešna, saj so bili vsi sodelujoči iz našega kluba prišli v ožji izbor: Jožica VOGRINC iz Dolenje vasi, Ivo UMEK s Senovega ter Tamara VONTA, Matjaž MIRT in Alenka MIRT — vsi trije iz Krškega.

ZNAK ZA PREPLAH
KRŠKI KULTURI!

Vsako leto prej ali kasneje dobimo republiška priporočila, kako naj praznujemo kulturni praznik in med letošnjimi mi je bilo posebno zanimivo tisto, naj bi 8. februarja opoldne po celi Sloveniji opozorili na praznik s sireni. Žal ne vem, kako je bil ta predlog uresničen drugod, toda naključje hotelo, da smo v Krškem večer pred praznikom doživeli alarm,

ki sicer ni sodil pod nobenega od znakov na povečini izgubljenih in založenih seznamih. In medtem ko odgovorni in manj odgovorni iščejo vzrok ter drugi že kažejo na prst usode, ki nas je hotel opozoriti na neustrezno pripravljenost, se spominjam, da sem sam ostal čisto miren, morda celo malo navdušen tisti večer, saj sem mislil: zakaj pa ne bi tako kot za praznik republike in praznik dela, če ne že s topovi, vsaj s sireni opozorili, kaj se dogaja z nami in kaj počnejo z nami tisti, ki jih nismo uspeli oplemeniti z besedo, čopičem, ali klavirjem... Zato je tudi težko pričakovati, da bomo ob naslednjem kulturnem prazniku slišali naše sirene...

(To je odlomek iz brežiške radijske oddaje PESNIK NA OBISKU. Pripravlja jo krški literarni klub vsako drugo soboto v mesecu ob 17. uri. Februarsko je pripravil Silvo MAVSAR.)

PESEM HOČE BITI
LUČ

Poleg domačih prispevkov bomo odslej objavljali tudi po eno pesem različnih svetovnih pesnikov, in sicer pesmi, ki po mnenju avtorja izbora močno presegajo povprečno poezijo, tiste, ki lahko človeku nadomestijo vse, kar mu je v resnici nedosegljivo, lahko so mu vir življenjske volje in vodilo — luč, kot je zapisal španski mojster poezije Lorca.

Vladimir Holan

DANES

Globoko v tebi je danes pred kratkim usahlo jezerce,
a kako hitro se polni s solzami.
Globoko v tebi je danes
pred kratkim opuščeno letališče,
a kako hitro ga prerasča trava.
Moral bi torej peš z bolečino, ki vre iz tebe...
A stojiš kot pribit,
ker vidiš tik pred seboj,
kako se čez ulico selijo ščurki
od peka k mesarju...

(Vladimir Holan, roj. 1905 v Pragi. V slovenščini ga lahko поблиže spoznate v knjigi Noč s Hamletom — DZS 1972.) Izbor: S. Mavsar.

OČKU IN MAMI

*Za vajin praznik naj vse rožice zacveto,
za vajin praznik naj vsi ptički zapojo —
v zahvalo za vsakdanji kruh.*

*Ponoči dolgo nisi spala,
ko pravljičice si meni brala.
Očka z mano se igral je,
pa čeprav pri delu se zgaral je.*

*Hvala vama,
tisočkrat vama hvala,
dragi očka in mama,
za brezskrbne dneve, noči,
ko zame izgubljala sta moči.
Naj vajin praznik še dolgo se slavi.*

Metka Pezdirc, 7.c
OŠ Jurij Dalmatin Krško

TORBICE ZA VRSTNIKE V AFRIKI

*Tudi v letošnjem šolskem letu se je naš
pionirski odred vključil v aktivnosti ob ted-
nu pionirske solidarnosti z osvobodilnimi
gibanji in žrtvami agresije.*

*To je že tradicionalna naloga pionirskih
odredov Slovenije, s katero pionirji iz-
ražamo solidarnost in pomagamo z mate-
rialnimi dobrinami za osvoboditev, enako-
pravnost in suvereno pravico do samostoj-
nega odločanja narodov o njihovi lastni
prihodnosti.*

*V marsikateri deželi, kot v Alžiriji, Vie-
tnamu in Zimbabveju, so že dosegli osvobo-
ditev in otroci se lahko igrajo, zabavajo in
hodijo v šole v miru, kot mi. Še vedno pa je
po svetu precej otrok, ki jim to ni
omogočeno.*

*Najslabše razmere so na jugu Afrike,
kjer je glavna ovira za mir okostenela rasisti-
čna manjšina belcev, ki neusmiljeno zati-
ra črnsko večino. Vendar črnsko prebi-
valstvo ne miruje. Vedno bolj se zaveda sv-
ojih pravic in svoje moči, vedno bliže je
svojemu cilju: osvoboditvi izpod rasistične
vladavine belcev.*

*Tudi mi jim pomagamo. Vključujemo se
v različne solidarnostne akcije, s katerimi
pomagamo predvsem svojim vrstnikom.
Letošnje šolsko leto smo izvedli že dve taki
akciji. Prva je bila prodaja novoletnih
voščičnic, druga pa izdelava platnenih tor-
bic za otroke Južne Afrike. Po kroju v Pio-
nirskem listu smo ob pomoči mentorjev
izdelali šest takih torbic in jih tudi opremili
s šolskimi potrebščinami. Platno zanje je
brezplačno odstopila tovarna Induplati iz
Jarš, akcija pa je potekala preko Zveze pri-
jateljev mladine.*

Člani novinarskega krožka
OŠ Jurij Dalmatin Krško

OBISKAL NAS JE ALPINIST

*Učenci smo bili silno veseli obiska na-
šega znanega alpinista Vikija Grošlja, ki
je preplezal že najvišje vrhove na svetu in
pripravlja tudi izdajo knjige o najnovejših
podvigih naših alpinistov.*

*Zbrali smo se v veliki dvorani DKD
Edvarda Kardelja, kjer nam je ob slikovi-
tih diapozitivih povedal mnogo zani-
mivosti o plezanju, gorah in ljudeh pod
Himalajo. Tako smo lahko doživljali na-
porno delo alpinistov, občudovali lepoto
gora in spoznali težko življenje ljudi v
deželah, odmaknjenih od civilizacije. Ob
nekaj slikah nas je prepustil lastnemu raz-
mišljanju o siromašnem življenju otrok v
teh deželah v primerjavi z našim
razkošjem. Pripovedoval nam je tudi o
nesrečah v gorah, v katerih je izgubil naj-
boljše prijatelje, tudi Nejca Zaplotnika.*

Mateja Šeško, 5.a
OŠ Jurij Dalmatin Krško

PUST

*Deček širokih ust
hodi okoli kot pust.
Poredne otroke podi,
pridne pa obdari z bonboni,
ki jih deli.*

*Tudi mi smo maske
dali na obraz,
se odeli s kožuhi
in se podali skozi vas.*

*Tako po vasi smo hodili,
otroke smo podili.
Drugič pa pridemo še k vam,
da strah in zimo preženemo vam.*

Tatjana Umek, 5.c
OŠ Jurij Dalmatin Krško

KAJ JE LEPŠE, SVETLEJŠE

*Ni svetlejšega
od maminih oči,
ni lepšega
od maminih rok
in ni večjih skrbi,
kot so mamine.*

*Njene solze,
bridke solze,
vrednejše so od zlata.*

*Ni svetlejšega
od maminih oči,
ni lepšega
od maminih rok,
in mi otroci smo tisti,
ki ji delamo največje skrbi.*

Mirjana Pogačar, 6.b
OŠ Jurij Dalmatin Krško

BOHORSKA KOČA — NAŠ PROBLEM (ALI ŠE ČIGAV?)

*Pred tridesetimi leti so planinski
zanesenjaki iz senovske doline postavili
planinsko kočjo na Bohorju. Stoji na mes-
tu, kjer je nekoč stala lovska kočja, ki pasu
jo leta 1942 zažgali.*

*Vsa ta leta je dajala zavetje premnogim
planincem, tako poleti kot pozimi.
Premnogi zimski viharji, nevihte in strele
je niso premagali; premagal jo je čas. Po
tolikih letih bo potrebno poskrbeti, da se
stari del prenove in novi del dokonča.*

*To pa je naš najresnejši in najbolj ak-
tualen problem. Težak je predvsem zato,
ker društvo nima dovolj sredstev, da bi
dokončalo že pred leti začeto gradnjo.
Rešitev vidimo — vsaj zaenkrat — le v
sodelovanju s katerokoli delovno orga-
nizacijo, ki bi bila pripravljena prevzeti
pokroviteljstvo, vložiti v kočjo nekaj fi-
nančnih sredstev in s tem posegom
članom svoje delovne skupnosti razširiti
rekreacijske možnosti. Bilo je že veliko
poizkusov, ki pa žal niso dali rezultatov,
ki jih planine in delovni ljudje priča-
kujejo. Problem je odprt in ob treznem
premisleku in dobri volji tudi rešljiv. Čas
bo seveda prinesel svoje. Nadejajmo se,
da ne bo propadlo delo starih zanesen-
jakov, ki so z veliko volje, pa tudi
samoodpovedi zgradili to kočjo.*

*Vemo, da smo Slovenci narod pla-
nincev, in mislim, da nam ne bo žal dena-
rja, ki bi ga namenili za obnovo kočje. Z
majhnim posegom v naravo pa bi lahko
razširili smučišče in z novo vlečnico bi se
lahko na Bohorju razvil še zimski tu-
rizem. Šole, vrtci in športna društva pa bi
lahko del svojega programa, na primer
šolo v naravi in priprave izpeljali v domači
regiji, saj bi bili v prenovljeni koči dobri
pogoji za delo.*

Edo Mirt
Bohorski planinski
poročevalec

ŠTAFETA V KRŠKEM

OBELEŽEVANJE ŠTAFETE MLADOSTI V KRŠKEM

Ponedeljek, 23. 3. 1987

ob 17. uri, Dom mladih Krško:
Predstavitve dejavnosti modelarskega kluba Krško

Torek, 24. 3. 1987

ob 17. uri, Dom mladih Krško:
Literarni večer literarnega kluba BENO ZUPANČIČ

ob 17. uri, sejna soba TCP Djuro Salaj Krško:
okrogla miza na temo KAKO DELAMO S POSEBNO NADARJENIMI UČENCI

Sreda, 25. 3. 1987

ob 17. uri, Dom mladih Krško:
Predstavitve dejavnosti RADIOKLUBA ROTOCEL:
— predstavitev sekcije računalništva
— predstavitev sprejemno-oddajne sekcije

Četrtek, 26. 3. 1987

od 9. do 17. ure
DKD Edvard Kardelj Krško (mala dvorana):
Projekcija filmov o NUKLEARNI ELEKTRARNI Krško

od 8. do 16. ure,

NE Krško:
Možni skupinski ogledi NE Krško (prijave skupin do 19. 3. na telefon 71-297 – OK ZSMS Krško; prijave morajo vsebovati: priimek in ime, naslov stalnega bivališča, številko osebne izkaznice in SO, ki jo izdaja)

ob 17. uri,
DKD Edvard Kardelj Krško (vel. dvorana):
Javna tribuna na temo Energetski objekti v socialnem in kulturnem okolju (NE Krško, načrtovane HE na Savi ter prilaganje le-teh okolju)

Petek, 27. 3. 1987

ob 15. uri,
Dom mladih Krško:
Odpri šahovski turnir za posameznike (šahovski klub Krško)

ob 19. uri,
Dom mladih Krško
Smučarski klub Krško:

— uvod
— predstavitev SK Krško (tekmovalno in rekreacijsko smučanje)
— predstavitev video filmov (šola smučanja Roka Petroviča in Nuše Tome)

Sobota, 28. 3. 1987

od 10. do 15. ure
Dom mladih Krško:
Predstavitve dejavnosti GLASBENE MLADINE Krško

ob 18. uri,
Dom mladih Krško:
Koncert skupin Polska malca in Toxth

Kurirčkova pošta '87

Petindvajsetič

Kurirčkova pošta 1987

Letošnja kurirčkova pošta bo krenila na pot 21. marca — z začetkom pomladi in družno s štafeto mladosti. Začetki poti so povezani z dejavnostmi ob štafeti mladosti — v Bohinjski Bistrici (pri Ažmanu, kjer je bil Tito leta 1937), v občinah Ravne na Koroškem, Nova Gorica, Brežice in v Mariboru. Kurirčkova pošta bo prišla 18. aprila tudi na Čebine, kjer bo osrednja proslava ob 50. obletnici ustanovitve KP Slovenije. Pot bo zaključila 9. maja na osrednji prireditvi pohoda »ob žici okupirane Ljubljane«.

Kurirčkova pošta v občini Krško

Na poti po Sloveniji bo kurirčkova pošta letos tri dni potovala po naši občini. Pionirji iz Podbočja jo bodo 24. marca na Bolarki pri Šutni prevzeli od pionirjev občine Brežice, 26. marca pa jo bodo predali sevniškim pionirjem.

24. marca bo pri osnovni šoli v Podbočju tudi osrednji miting, ki ga organizira svet pionirjev pri Občinski zvezi prijateljev mladine Krško. Sodelovali bodo pionirji iz brežiške in krške občine ter vojak in starešina iz garnizije Cerklje ob Krki. Mitinga se bo udeležil tudi Jože Penca, borec gorjanskega bataljona (po katerem se imenuje podboška šola) in nosilec partizanske spomenice 1941, ki se je odzval prošnji, da spregovori pionirjem na njihovem shodu.

Programi na mitingih ob sprejemu kurirčkove pošte bodo še posebej posvečeni 50. obletnici prihoda tovariša Tita na čelo KPJ, 50. obletnici ustanovitve KPS in 25. obletnici kurirčkove pošte.

Letos bodo sporočila kurirčkove pošte po vsej Sloveniji podpisovali predsedniki občinskih konferenc SZDL.

Gotovo ni treba posebej poudarjati, da ima kurirčkova pošta izjemen pomen, saj se ravno na postojankah njenega potovanja borci najpogosteje srečujejo z mladino ter prenašajo izročila NOB na naše najmlajše generacije. Zato pionirji in Občinska zveza prijateljev mladine vabijo občane, da se osrednjega mitinga v Podbočju udeležijo v čim večjem številu.

OBISK KLUBA MEDNARODNEGA PRIJATELJSTVA V TOVARNI CELULOZE IN PAPIRJA

Tudi ekskurzije in obiski mladih v delovni organizaciji spadajo k oblikam našega animacijskega dela, širjenja zanimanja za delo našega kolektiva in pridobivanja novih, sposobnih sodelavcev. Veliko nadobudnežev prestopi vsako leto prag tovarne in nekateri med njimi se celo večkrat vračajo, dokler jih delo tako ne pritegne, da se zaposlijo tu ali pa z nami trajno sodelujejo; včasih ponesejo naše ime celo izven meja Jugoslavije.

Zelo smo se razveselili obiska kluba mednarodnega prijateljstva, ki združuje tuje študente. Ti se izobražujejo v Jugoslaviji, naša domovina pa je za njih vendarle tujina, saj se kljub naši pomoči in naklonjenosti srečujejo s številnimi težavami. Zato je vsako srečanje z njimi še bolj prijetno, saj prihajajo k nam večinoma iz nerazvitih dežel in so vsi zagnani, navajeni premagovati težave in polni optimizma. V tovarni smo jih pristrčno sprejeli. Po ogledu filma, pozdravu predsednika sindikalne konference, tovariša Markla, ki jim je izrekel toplo dobrodošlico, in pogovoru s predstavniki kluba štipendistov TCP »Djuro Salaj« so si ogledali tovarno, nato pa smo se zapletli v prijeten in koristen razgovor o njihovem življenju in delu, gospodarskem sodelovanju, zanimanju njihovih dežel za naše gospodarsko-poslovno področje in možnosti sodelovanja. Izrazili so željo, da bi z nami sodelovali kot bodoči vodilni strokovnjaki v svojih deželah, in tudi povedali, da so jim nekatere slovenske delovne organizacije že ponujale svoje štipendije, zlasti za odpiranje predstavništva v deželah tretjega sveta. Prizadevno in natančno so tudi izpolnili naše ankete in mnogi so v njih izrazili željo po sodelovanju, zlasti za kupovanje papirja, izvoz surovin, možnosti izgradnje papirne industrije, izvoza časopisnega papirja... Govorili so tudi o razvojnih načrtih svojih domovin, željah in namenih, ki jih bodo uresničili in uresničevali takrat, ko se bodo za stalno vrnili domov. Pred mnogimi leži še dolga in trda pot. Prišli so iz Etiopije, Namibije, Gane, Angole, Alžirije, Malija, Sudana, Kuvajta, Jordanije, Palestine, Argentine, Cipra, Kanade, Gvineje...

Poleg organizacije naših tovarnih jih je zanimalo tudi delo mladine in počaščeni so bili, ker jih je obiskala predsednica občinske konference ZSMS, tovarišica Ida Jerele. Čas je kar prehitro minil in poslovili smo se z željo, da se še kdaj srečamo z njimi kot poslovnimi sodelavci in strokovnjaki, ki bodo izdelke naše tovarne širili globoko v tuje celine.

Nana Požun

Tudi TCP Djuro Salaj

RAZMIŠLJA o usmerjenem izobraževanju

Ko postajajo glasovi o tem, da posvečamo premalo skrbi našemu mlademu rodu, tu in tam glasnejši, zlasti še v teh mesecih, ko naj bi kocka padla in se bodo naši nadobudni osnovnošolci bolj ali manj dokončno odločili za poklic, je zanimivo to, da se vse preveč osredotočamo na zdaj in takoj, kot pa da bi mladim že mnogo prej točno povedali, kakšne so potrebe združenega dela, in jim pomagali oblikovati tudi njihove želje. Le denarna pomoč pri šolanju ni vse za pravilno usmerjanje, še posebno ko gre za tako pomembne stvari, kot je poklic. Tu se moramo pošteno truditi vsi tisti v tovarni in tisti izven.

S tem mislimo na podružljanje našega izobraževanja. Dobro povezovanje s šolami in z vzgojnoizobraževalnimi ustanovami je že pol uspeha in če pri tem upoštevamo proizvodno delo, delovno in počitniško prakso, številne ekskurzije in informativne dneve ter druge skupne akcije s šolami, lahko mirno mislimo, da smo dosegli že visoko stopnjo tega podružljanja.

Ali pa bi se dalo o tem še več razmišljati?

Vsako usklajevanje je zahteven in zapleten proces, potrebuje mnogo pogovorov, prepričevanj, sodelovanja, saj pridemo le tako do ustreznih rezultatov; to pomeni, da pomagamo učencu pri izbiri poklica in ga srečno pripeljemo do delovnega mesta, kamor rad zahaja in kjer uspešno dalje dela. Plod takega razmišljanja je delo Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj Krško, ki kot celotna delavna organizacija skrbi za razvoj svojih kadrov.

V okviru delovanja izobraževanja TCP je minila ena izmed številnih akcij, ki naj bi uvedla obiske po osnovnih šolah, animirala poklice, ki jih potrebujemo, in zanimanje za tovarno.

V soboto, 27. 2. 1987, smo povabili ravnatelje osnovnih šol Posavja, poklicne usmerjevalce in druge strokovne delavce, ki se ukvarjajo z mladino, na pogovor o poklicnem usmerjanju. Čeprav je bila udeležba dokaj skromna, smo prišli do zanimivih zaključkov.

Nujno je večje:

— povezovanje z vsemi, ki se tako ali drugače ukvarjajo z mladino, preraščanje vsakršnih formalnih stikov in prizadevanje za enotno oblikovanje in vzgajanje, tako da otrok ne bo občutil „fabrike“ kot nekaj drugečnega, morda celo kot nekaj nasprotnega soli in okolju, v katerem živi;

— poklicno usmerjanje se začne zelo zgodaj, zato so naši obiski namenjeni šestim in sedmim razredom osnovnih šol, saj je nujno pravočasno navajanje učencev na razmišljanje o njihovi bodočnosti, na tehtanje njihovih možnosti in sposobnosti z vsem, kar jim ponuja okolje, in jim pri vsem veliko pomagati; — pogovori pa morajo biti vsi čim bolj realni, prikazujejo naj tudi slabe strani določenih poklicev; izmensko delo, težke delovne pogoje, da se bodo mladi znali pravilno odločiti in da bodo delo

tudi pravilno cenili. Pri propagiranju določenih poklicev veliko pomagajo filmski zapisi, televizijske oddaje in drugo gradivo, pogovori s ljudmi, ki taka dela že opravljajo, ogled delavnih mest, delovnih organizacij. Nenazadnje je izbira poklica osebna odločitev. Upoštevati moramo posameznika, njegove želje in potrebe. Pred očmi moramo imeti najprej mladega človeka ki je na razpotju, in ga čim boljše in pravilneje usmeriti.

In kako poteka akcija pridobivanje novih štipendistov tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj Krško?

Letos smo predvideli kar 200 štipendij za različne profile poklicev. Akcije bodo potekale takole:

PRIPRAVE NA BRIGADIRSKO POLETJE

C MPD pri OK ZSMS Krško se je na željo brigadirjev MDB Matija Gubec odločil, da za letošnje leto prijavi brigado za zvezno MDA Istra. To smo tudi storili, vendar smo bili (na žalost brigadirjev) zadnje dni januarja obveščeni, da ZMDA Istra letos odpade. Upoštevajoč staro željo (iz leta 1985) smo se nato odločili, da se prijavimo za ZMDA Neretva. Po štirinajstih dneh pa nas je center za MPD pri RK ZSMS obvestil, da tudi omenjena akcija odpade. Zaradi časovne stiske (en dan za odločitev) smo se odločili, da bo letos MDB Matija Gubec sodelovala na RMDA Bela krajina '87. Brigadirji bomo nastanjeni v brigadirskem naselju Lokve pri Črnomlju (4 km iz Črnomlja — ŽP. Lokve). Naselje je malce oddaljeno od vasi Lokve ter je namenjeno predvsem usposabljanju enot TO. V sobah je 15 do 20 postelj. Sanitarije so primerno urejene, z zadostno količino tople vode. V naselju bosta še dve večji baraki s kantino, jedilnico in prostori za interesne dejavnosti ter večje asfaltirano igrišče za športno dejavnost. Poleg športnih dejavnosti so v programu interesnih dejavnosti tudi standardni tečaji (radioamaterski, ročnodelski, slikarski, fotografski; lokostrelstvo, ribolov). Dopusčajo tudi možnost organiziranja tečajev po željah brigadirjev. Poleg omenjenega je še zgodovinski krožek s spoznavanjem zgodovinskih ter zemljepisnih znamenitosti Bele krajine. Sledijo še organizirani obiski „disca“ v Črnomlju ter kopanje v Podzemlju oz. Vinici na urejenih kopališčih na Kolpi. Dela bomo opravljali na območju KS Grič, Semič, Suhor ter Jugorje. Kopali bomo kanale za vodovod ter sodelovali pri saniranju obstoječih vodovodnih objektov.

Istočasno obveščamo vse zainteresirane, da center MPD pri RK ZSMS organizira tudi naslednje oblike mladinskega prostovoljnega dela:

1. kmetijski tabor v Sevnici — 40 udeležencev
2. raziskovalni tabor Jurklošter — 25 udeležencev
3. delovni tabor Kolpa — 50 udeležencev (popravljanje jezov na Kolpi)

obiski po šolah z izvedbo učnih ur, kjer bomo spregovorili z učenci o določenih poklicih, se motivacijsko pogovarjali o delu TCP Djuro Salaj Krško in si ogledali film o papirništvu ter jim razdelili propagandno gradivo. V soboto, 4. 4. 1987, bo v veliki dvorani Delavskega doma Edvard Kardelj v Krškem informativni dan za vse, ki se zanimajo za naše štipendije, in dan odprtih vrat tovarne. V akcijo smo vključili tudi literarni natečaj, najboljše prispevke pa bomo nagradili s Šetinčevo knjigo Na krilih sanj.

Z vsemi učenci se bomo tudi individualno pogovarjali in jim omogočili opravljanje pripravniške prakse. Prav tako bomo vse akcije podkrepili s propagandnim materialom. In še nekaj, vse informacije o tem dobite v TCP Djuro Salaj (068/71-010, interna 489). N. P.

4. tabor mladih kovinarjev na Jesenicah — 30 udeležencev
5. socialni tabor Dva topola v Izoli — 25 udeležencev
6. socialni tabor — 25 udeležencev
7. veterinarski tabor — 15 udeležencev
8. dva planinska delovna tabora — 50 udeležencev
9. računalniški tabor v Novi Gorici — 25 udeležencev
10. video tabor — 20 udeležencev
11. antifašistični tabor — Stare Žage — 20 udeležencev
12. delovni tabor za izgradnjo male HE v Podbrdu

V naslednjih dneh pričakujemo dodatne informacije o teh ter o možnostih sodelovanja na mednarodnih taborih. Do takrat ponavljam že znane informacije.

Mednarodna izmenjava prostovoljcev temelji na sodelovanju z mednarodno organizacijo SCI in drugimi organizacijami, ki se ukvarjajo z organizacijo prostovoljnega dela. Organizacija teh taborov temelji na majhnih projektih, praviloma neprofitne narave, ki so usmerjeni v splošno družbeno korist. Število udeležencev je majhno (10 — 25), opredelitev pa tematska. Udeleženci se lahko razen za državo odločijo tudi za tematsko opredelitev tabora (mirovni, solidarnostni, ekološki, feministični . . .). V zahodne države odhajajo prostovoljci posamezno ter na svoje stroške, vzhodne pa organizirano kot brigada s kritimi potnimi stroški. Natančne informacije o posameznih taborih bodo dostopne aprila. Interesenti se lahko prijavijo za vse omenjene oblike mladinskega prostovoljnega dela v SR Sloveniji in tujini.

V programu C MPD OK ZSMS Krško je ena od nalog tudi ustanovitev kluba brigadirjev. Na anketne liste, ki jih je poslal center v januarju, nismo dobili odgovorov, zato bomo ponovno poslali informacije vsem osnovnim organizacijam ZSMS, delegate pa naprošamo, da poskrbijo za izvedbo te ankete med brigadirji po osnovnih organizacijah ter nas najkasneje do konca marca obvestijo glede odziva na ustanovitev kluba.

Tone Petrovič